

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.6.2018 r.
COM(2018) 447 final

2018/0236 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające program kosmiczny Unii i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2018) 327 final} - {SWD(2018) 328 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Od lat 90. XX wieku Unia zwiększa swoje inwestycje w sektorze kosmicznym. Jeszcze przed wejściem w życie Traktatu z Lizbony i nowego art. 189 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określającego podstawy działania Unii w tym obszarze, Unia z powodzeniem opracowała europejskie programy nawigacji satelitarnej EGNOS i Galileo. Oba te programy są w fazie eksploatacji¹, a Galileo jest obecnie uważany za sztandarowy system unijny.

W 2014 r. do tych pierwszych dwóch programów dodano program obserwacji i monitorowania Ziemi Copernicus² oparty na programie GMES. Niedawno Unia rozpoczęła działania związane z ramami wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych³ – „SST”. Całkowity przydział środków budżetowych na wszystkie działania UE w zakresie przestrzeni kosmicznej, w tym na badania naukowe, wyniósł 12,6 mld EUR na okres 2014–2020.

W swoim komunikacie z dnia 26 października 2016 r. zatytułowanym „Strategia kosmiczna dla Europy”⁴ Komisja zaproponowała nową strategię kosmiczną dla Europy, w której skoncentrowano się na czterech strategicznych celach. Są to: maksymalizacja korzyści z działalności związanej z przestrzenią kosmiczną dla społeczeństwa i gospodarki UE, rozwijanie konkurencyjnego i innowacyjnego europejskiego sektora kosmicznego, wzmocnienie strategicznej autonomii Europy w zakresie dostępu do przestrzeni kosmicznej i jej wykorzystania w bezpiecznym i zabezpieczonym środowisku oraz wzmacnianie roli Europy jako gracza na arenie międzynarodowej i wspieranie współpracy międzynarodowej.

Uzasadnienie przyjęcia Strategii kosmicznej dla Europy opiera się na tym, że sektor kosmiczny ma strategiczne znaczenie dla Unii i że musi się on dostosować do zmieniającego się otoczenia w skali globalnej. Sektor kosmiczny wspiera wiele obszarów działalności i priorytetów strategicznych Unii. Może on odgrywać pierwszorzędą rolę w skutecznym podejmowaniu nowych wyzwań, takich jak zmiana klimatu, zrównoważony rozwój, kontrole graniczne, nadzór morski i bezpieczeństwo obywateli Unii. Wyznaczenie tych nowych priorytetów Unii prowadzi do nowych sposobów opracowywania programu. Należy zaostriżyć wymogi w zakresie bezpieczeństwa na etapie opracowywania unijnych systemów kosmicznych, aby w pełni wykorzystać synergię między działaniami cywilnymi a działaniami w zakresie bezpieczeństwa.

Sektor kosmiczny jest również częścią globalnego łańcucha wartości, który stoi przed zasadniczymi zmianami przesuwającymi tradycyjne granice sektora kosmicznego. Tzw. „New Space” rewolucjonizuje sektor kosmiczny, nie tylko z technologicznego punktu widzenia, lecz również pod względem modeli biznesowych. Sektor kosmiczny staje się atrakcyjniejszy dla coraz większej liczby przedsiębiorstw i przedsiębiorców, czasami w ogóle nieposiadających doświadczenia w tej dziedzinie. Dlatego zasadnicze znaczenie ma, by Unia aktywnie wspierała cały sektor kosmiczny, zwłaszcza badania naukowe i rozwój,

¹ Rozporządzenie (UE) nr 1285/2013. Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 1.

² Rozporządzenie (UE) nr 377/2014. Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 44.

³ Decyzja nr 541/2014/UE Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 227.

⁴ COM(2016) 705 final.

przedsiębiorstwa typu start-up i inkubatory przedsiębiorstw działające w sektorze kosmicznym.

Jeśli chodzi bardziej konkretnie o jej programy, w Strategii kosmicznej dla Europy Komisja podkreśliła znaczenie zapewnienia ciągłego świadczenia usług oferowanych przez Galileo, EGNOS i Copernicus oraz przygotowania nowych generacji tych usług, wzmocnienia usług SST, i zapowiedziała inicjatywę w zakresie rządowej łączności satelitarnej „GOVSATCOM”, początkowo włączoną do programu prac Komisji na 2017 r. Ponadto podkreśliła, że w tej dziedzinie kluczową rolę odgrywają partnerstwa między Komisją, państwami członkowskimi, Agencją Europejskiego GNSS (Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej), Europejską Agencją Kosmiczną i wszystkimi innymi agencjami oraz zainteresowanymi stronami, które są zaangażowane w realizację europejskiej polityki kosmicznej, co wyraźnie pokazuje, jak duże znaczenie ma ustanowienie skutecznych i odpowiednich metod zarządzania na potrzeby realizacji unijnego programu kosmicznego.

Jeżeli chodzi o nową inicjatywę GOVSATCOM, niedobór zdolności Europy pod względem zabezpieczonych połączeń satelitarnych został odnotowany w konkluzjach Rady Europejskiej z grudnia 2013 r. i różnych kolejnych konkluzjach Rady, w Białej księdze Komisji w sprawie przyszłości Europy, w deklaracji rzymskiej szefów państw i rządów 27 państw członkowskich oraz w kilku rezolucjach Parlamentu Europejskiego.

Podejście zaproponowane przez Komisję w jej komunikacie w sprawie Strategii kosmicznej dla Europy zostało potwierdzone zarówno przez Radę w konkluzjach przyjętych dnia 30 maja 2017 r.⁵, jak i przez Parlament Europejski w rezolucji z dnia 12 września 2017 r.⁶ W swoich konkluzjach z dnia 30 maja 2017 r. Rada w szczególności zachęciła Komisję i państwa członkowskie do dalszego, w miarę potrzeby, korzystania z fachowej wiedzy Europejskiej Agencji Kosmicznej i krajowych agencji kosmicznych w Europie, zwróciła się do Komisji o analizę i ocenę potencjalnych zmian zakresu obowiązków Agencji Europejskiego GNSS oraz uznała potrzebę dążenia do większej synergii, w stosownych przypadkach, między cywilnymi i wojskowymi rodzajami wykorzystania aktywów kosmicznych.

Wniosek dotyczący rozporządzenia jest częścią działań w następstwie Strategii kosmicznej dla Europy. W pełni zintegrowany program kosmiczny połączy w jedną całość wszystkie działania Unii w tym wysoce strategicznym obszarze. Zapewni to spójne ramy dla inwestycji w przyszłości, oferując większą widoczność i elastyczność. Dzięki poprawie efektywności ostatecznie pomoże w upowszechnianiu nowych usług opartych na technologiach kosmicznych, co przyniesie korzyści wszystkim obywatelom UE.

W związku z tym program ma na celu:

- dostarczanie – lub przyczynianie się do dostarczania – aktualnych i, w stosownych przypadkach, zabezpieczonych danych, informacji i usług o wysokiej jakości związanych z przestrzenią kosmiczną, nieprzerwanie i w miarę możliwości na poziomie globalnym, zaspokajających obecne i przyszłe potrzeby oraz umożliwiających realizację priorytetów politycznych Unii, w tym w odniesieniu do zmiany klimatu oraz bezpieczeństwa i obronności;

⁵ Konkluzje Rady w sprawie „Strategii kosmicznej dla Europy” przyjęte przez Radę ds. Konkurencyjności na posiedzeniu w dniu 30 maja 2017 r. (dokument nr 9817/17).

⁶ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2017 r. w sprawie strategii kosmicznej dla Europy (2016/2325(INI))

- maksymalizację korzyści społeczno-gospodarczych, w tym poprzez propagowanie jak najszerzego wykorzystania danych, informacji i usług dostarczanych przez elementy programu;
- wzmacnianie bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich, jak również swobody działania i strategicznej autonomii, w szczególności pod względem technologii oraz procesu podejmowania decyzji opartego na dowodach;
- wspieranie roli Unii na arenie międzynarodowej jako lidera w sektorze kosmicznym oraz wzmacnianie jej pozycji, jeżeli chodzi o mierzenie się z globalnymi wyzwaniami i wspieranie ogólnościowych inicjatyw, w tym w zakresie zmiany klimatu i zrównoważonego rozwoju.

Wniosek dotyczący rozporządzenia zawiera odpowiednie środki służące realizacji tych celów.

Wniosek dotyczący rozporządzenia znacznie upraszcza i usprawnia istniejący dorobek prawny Unii poprzez połączenie w jednym tekście i ujednolicenie prawie wszystkich przepisów, które były wcześniej zawarte w odrębnych rozporządzeniach lub decyzjach. Umacnia to pozycję unijnej polityki przestrzeni kosmicznej, co jest wyrazem ambicji Unii, która zamierza w przyszłości odgrywać ważną rolę jako pierwszoligowy gracz w światowej polityce kosmicznej.

Wniosek zapewnia Unii wystarczający budżet na politykę kosmiczną umożliwiającą wykonanie różnych planowanych działań, w szczególności kontynuowanie i ulepszanie systemów Galileo, EGNOS, Copernicus i SST, oraz rozpoczęcia inicjatywy GOVSATCOM.

Wniosek ustanawia zasady zarządzania programem kosmicznym Unii poprzez wyjaśnienie relacji między różnymi zaangażowanymi podmiotami oraz roli tych podmiotów, głównie państw członkowskich, Komisji i Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, a także poprzez ustanowienie jednolitego systemu zarządzania w odniesieniu do wszystkich elementów tego programu. Wzmacnia on również rolę dawnej Agencji Europejskiego GNSS poprzez rozszerzenie zakresu jej zadań w dziedzinie akredytacji bezpieczeństwa w celu uwzględnienia wszystkich elementów programu, co uzasadnia zmianę nazwy tej agencji na Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego.

Wreszcie określa on i ujednolica ramy bezpieczeństwa programu, w szczególności w odniesieniu do zasad, których należy przestrzegać, procedur, według których należy postępować, i środków, które należy wprowadzić, co ma kluczowe znaczenie z uwagi na podwójne zastosowanie opisywanych działań.

Niniejszy wniosek przewiduje jako datę rozpoczęcia stosowania dzień 1 stycznia 2021 r. i jest przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich, zgodnie z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, otrzymaną przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

• **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Dorobek prawny Unii w sektorze kosmicznym obejmuje obecnie następujące rozporządzenia i decyzje:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1285/2013 w sprawie realizacji i eksploatacji europejskich systemów nawigacji satelitarnej Galileo i EGNOS;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 377/2014 ustanawiające program Copernicus;

- decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 541/2014/UE ustanawiająca ramy wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST);
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2010 ustanawiające Agencję Europejskiego GNSS;
- decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez system Galileo;
- decyzja Rady 2014/496/WPZiB w sprawie aspektów wdrażania, działania i wykorzystania systemu Galileo, mających wpływ na bezpieczeństwo Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie zastępuje pierwsze cztery z tych tekstów, które również uchyla. Określa ono przepisy wspólne dla wszystkich elementów programu, w tym Galileo, EGNOS, Copernicus i SST, a także przepisy specyficzne dla każdego z tych elementów. Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 912/2010 mają taki charakter, że z myślą o jasności i uproszczeniu, wskazane jest uchylenie również tego tekstu i włączenie przepisów dotyczących nowej Agencji, która przejmie zadania Agencji Europejskiego GNSS, do proponowanego rozporządzenia ustanawiającego unijny program kosmiczny.

Proponowane rozporządzenie w żaden sposób nie zmienia decyzji nr 1104/2011/UE ani na nią nie wpływa, decyzja ta będzie nadal regulowała jedną konkretną usługę świadczoną przez Galileo, a mianowicie usługę publiczną o regulowanym dostępie (PRS). Decyzja ta będzie nadal stosowana równolegle do proponowanego rozporządzenia, uzupełniając je jako *lex specialis* w odniesieniu do tej konkretnej usługi. Ponadto decyzja 2014/496/WPZiB, oparta na art. 28 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) będzie nadal stosowana tak jak wcześniej.

W kontekście systemów Galileo i EGNOS we wszystkich przypadkach, gdy wdrażanie, działania lub wykorzystanie tych elementów może utrudniać zapewnienie bezpieczeństwa Unii lub jednemu z jej państw członkowskich, w szczególności z powodu sytuacji międzynarodowej wymagającej działania Unii lub w sytuacji zagrażającej funkcjonowaniu samych elementów lub ich usług, zastosowanie mają procedury przewidziane w decyzji 2014/496/WPZiB.

• **Spójność z innymi politykami Unii**

Sektor kosmiczny przynosi liczne pozytywne efekty mnożnikowe innym sektorom gospodarki. Wśród głównych celów unijnej strategii kosmicznej, które zostały należycie uwzględnione we wniosku dotyczącym rozporządzenia, znajdują się również maksymalizacja korzyści z działalności związanej z przestrzenią kosmiczną na rzecz dobrobytu obywateli i dobrej kondycji unijnej gospodarki, promowanie postępu naukowego i technicznego, jak również konkurencyjności i zdolności do innowacji europejskiego przemysłu oraz wkład na rzecz realizacji celów w zakresie inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Funkcjonowanie systemów kosmicznych, takich jak EGNOS, Galileo lub Copernicus, bezpośrednio uzupełnia działania w ramach wielu innych obszarów polityki Unii, w szczególności polityki badań naukowych i innowacji, polityki bezpieczeństwa i migracji, polityki przemysłowej, wspólnej polityki rolnej, polityki rybołówstwa, sieci transeuropejskich, polityki w dziedzinie środowiska, polityki energetycznej i pomocy rozwojowej.

SST i nowa inicjatywa GOVSATCOM przyczynią się również do realizacji celów europejskiego planu działań w sektorze obrony i globalnej strategii Unii Europejskiej. Będą

one wzmacniać skuteczność operacyjną podmiotów zajmujących się kwestiami bezpieczeństwa i gwarantować prawo obywateli do bezpieczeństwa, ochrony konsularnej lub dyplomatycznej oraz ochrony danych osobowych. Wreszcie poprawią one skuteczność głównych polityk UE, takich jak europejska strategia bezpieczeństwa morskiego, ramy polityki w zakresie cyberobrony, polityka wobec Arktyki, zarządzanie granicami i migracja, pomoc humanitarna, rybołówstwo, transport i zarządzanie infrastrukturą krytyczną.

Działania realizowane w ramach programu należy również wykorzystać, aby zaradzić niedoskonałościom lub niedostatecznemu poziomowi inwestycji na rynku w sposób proporcjonalny, bez powielania ani wypierania finansowania prywatnego. Działania te powinny posiadać wyraźną europejską wartość dodaną. Zapewni to spójność działań realizowanych w ramach programu z unijnymi zasadami pomocy państwa, co pozwoli uniknąć niepotrzebnych zakłóceń na rynku wewnętrznym.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą prawną proponowanego rozporządzenia jest art. 189 ust. 2 TFUE, który przewiduje opracowanie przez Unię europejskiej polityki kosmicznej i przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, działającym zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, uprawnienia do przyjęcia programu w celu przyczynienia się do osiągnięcia celów tej polityki.

O ile rozporządzenie w sprawie GNSS (UE) nr 1285/2013 i rozporządzenie w sprawie Agencji Europejskiego GNSS (UE) nr 912/2010, które dotyczą konkretnie systemów Galileo i EGNOS, są oparte na art. 172 TFUE (sieci transeuropejskie), właściwym jest – w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości dotyczącego wyboru podstawy prawnej – przyjęcie jako podstawy proponowanego rozporządzenia art. 189 ust. 2 TFUE, mając na uwadze treść i cele przewidzianych w nim środków.

• Pomocniczość

Sektor kosmiczny jest nowatorskim sektorem, mobilizującym znaczne środki finansowe i wykorzystującym zaawansowane technologie w różnych dziedzinach. Cele proponowanego rozporządzenia, opisane powyżej, nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie, nawet te, które są liderami w sektorze kosmicznym. Faktem jest, że doświadczenie w dziedzinie nauki i techniki oraz fachowa wiedza naukowa i techniczna w tym sektorze rozkłada się na kilka regionów gospodarczych Unii oraz na Europejską Agencję Kosmiczną – organizację międzynarodową, do której należy większość państw członkowskich UE. Z finansowego punktu widzenia zadanie polegające na skonstruowaniu i eksploatacji systemów takich jak Galileo i Copernicus, które świadczą usługi mające znaczenie dla wszystkich państw członkowskich UE, aby nie powiedzieć wszystkich regionów świata, jest zadaniem o zbyt dużej skali, by zrealizować je mogło jedno państwo członkowskie działające we własnym zakresie. Skala i cele proponowanego rozporządzenia mają taki charakter, że mogą zostać należycie zrealizowane jedynie poprzez działanie na poziomie Unii.

• Proporcjonalność

W proponowanym rozporządzeniu przewiduje się środki, które nie wykraczają poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia jego celów. Elementy Galileo, EGNOS, Copernicus, SST i GOVSATCOM są dostosowane do potrzeb unijnych przedsiębiorstw i obywateli. Przynoszą one unijnej gospodarce znaczące pozytywne efekty mnożnikowe. Sposób tworzenia tych systemów ma w założeniu w jak największym stopniu wspierać wdrażanie unijnego

prawodawstwa i jak najlepiej odpowiadać priorytetom politycznym Unii, w tym w dziedzinie zmiany klimatu oraz bezpieczeństwa i obronności. Wspieranie sektora kosmicznego w Unii, zwłaszcza poprzez udzielanie wsparcia przedsiębiorstwom typu start-up lub z sektora raket nośnych, przyczynia się do zapewnienia Unii swobody działania i strategicznej autonomii technologicznej oraz pozwala jej zwiększać swoją rolę na arenie międzynarodowej.

Ponadto budżet przeznaczony na program jest proporcjonalny w stosunku do wyznaczonych celów. Kwoty potrzebne do realizacji programu zostały określone w oparciu o szereg analiz i ocen przeprowadzonych w ramach oceny skutków i opisanych poniżej.

- **Wybór instrumentu**

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające program zostało nie tylko wyraźnie przewidziane w art. 189 ust. 2 TFUE, lecz jest również instrumentem preferowanym do zapewnienia programowi solidnych podstaw. Ten wybór instrumentu prawnego gwarantuje bowiem jednolitość i bezpośrednie stosowanie, które są wymagane dla skutecznego wdrażania programu, przy jednoczesnym zapewnieniu mu należytej widoczności i zasobów finansowych niezbędnych do jego realizacji.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

W odniesieniu do Galileo i EGNOS, zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) nr 1285/2013 w sprawie GNSS oraz art. 26 rozporządzenia (UE) nr 912/2010 w sprawie Agencji Europejskiego GNSS (GSA), Komisja przekazała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie śródkresowe sprawozdanie w sprawie postępów w realizacji Galileo i EGNOS i funkcjonowania Agencji Europejskiego GNSS. W tym na zlecenie Komisji przeprowadzone zostało badanie do celów oceny śródkresowej⁷.

W sprawozdaniu z oceny śródkresowej skupiono się na realizacji programu w latach 2014–2016. Zgodnie z wnioskami ze sprawozdania Galileo i EGNOS wykazują zadowalający poziom skuteczności i są na dobrej drodze, by osiągnąć długoterminowe cele na rok 2020 ustalone w rozporządzeniu w sprawie GNSS. Wskazano jednak na pewne niedociągnięcia i określono obszary wymagające udoskonalenia w zarządzaniu bezpieczeństwem systemu Galileo oraz w całościowym zarządzaniu systemami Galileo i EGNOS.

Jeżeli chodzi o zarządzanie, lata 2014–2016 były ważnym okresem przejściowym, ponieważ kluczowe elementy ram zarządzania były stopniowo wdrażane i konsolidowane. Ich rozwój będzie w przyszłości ważnym aspektem fazy eksploatacji programu Galileo i należy do niego podejść z ostrożnością.

Jeżeli chodzi o zarządzanie bezpieczeństwem, na kolejnym etapie szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa oraz jej pracownikom niezależności od działań operacyjnych związanych z programami Galileo i EGNOS.

W odniesieniu do kwestii finansowych według stanu na koniec 2016 r. zarówno Galileo, jak i EGNOS były realizowane w ramach budżetu przewidzianego w rozporządzeniu w sprawie GNSS (7,071 mln EUR) i nie odnotowano przekroczenia kosztów.

⁷ Ocena śródkresowa programów Galileo i EGNOS oraz Agencji Europejskiego GNSS, badanie PwC France, czerwiec 2017 r., EU Bookshop: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/56b722ee-b9f8-11e7-a7f8-01aa75ed71a1>

Pod względem spójności z innymi obszarami polityki UE, z innymi programami GNSS i w obrębie samych programów zarówno Galileo, jak i EGNOS wykazały wysoki poziom spójności.

Ponadto GSA udało się osiągnąć swoje cele związane z postępami w realizacji systemów Galileo i EGNOS oraz rozwojem rynku niższego szczebla poprzez skuteczne wdrożenie zarówno zadań podstawowych, jak i delegowanych. Odnotowano jednak pewne trudności związane ze zdolnością GSA do zatrudniania odpowiednich pracowników.

Jeżeli chodzi o system Copernicus, zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) nr 377/2014, Komisja przekazała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ocenę śródkresową w sprawie osiągnięcia celów wszystkich zadań finansowanych w ramach systemu Copernicus na poziomie ich wyników i skutków, ich europejskiej wartości dodanej oraz efektywności wykorzystania zasobów. Na zlecenie Komisji przeprowadzone zostało badanie do celów oceny śródkresowej.

Ocena śródkresowa obejmowała lata 2014–2016. Z oceny wynika, że Copernicus jest „na dobrej drodze do realizacji celów, ponieważ już spełnia niektóre z zakładanych w nim dużych oczekiwań w zakresie wspierania autonomii Europy w zapewnianiu wysokiej jakości użytecznych danych i ich wykorzystania przez dużą liczbę użytkowników, zarówno dla celów komercyjnych, jak i instytucjonalnych”.

Podkreślono też inne mocne strony systemu Copernicus, takie jak polityka otwartych danych, działania stymulujące wykorzystanie przez sektor prywatny, wymierne korzyści gospodarcze, dobry poziom spójności wewnętrznej, jak i spójności z innymi działaniami UE, doskonałe wykonanie budżetu w ramach określonych w rozporządzeniu i dobra współpraca wewnątrz Komisji oraz z państwami członkowskimi.

Jeśli chodzi o konkretne doświadczenia, z których można wyciągnąć wnioski, bezprecedensowy sukces programu i ilości danych, jakie zapewnia, prowadzą do dwóch głównych wniosków:

- (i) konieczne jest ulepszenie rozpowszechniania i dostępu do danych: ze względu na bardzo dużą liczbę zarejestrowanych użytkowników należy ulepszyć aspekty związane z komunikacją, dystrybucją i dostępem do danych oraz ich pobieraniem.
- (ii) konieczne jest skuteczniejsze zintegrowanie danych pozyskanych w przestrzeni kosmicznej z innymi obszarami polityki i sektorami gospodarki poprzez skupienie się w większym stopniu na zwiększeniu wykorzystania przez użytkowników: Copernicus dociera do grup użytkowników należących do tradycyjnego obszaru „kosmicznego”, ale potrzebne są dodatkowe działania, aby dotrzeć do innych potencjalnych użytkowników na zewnątrz tej grupy.

W przypadku SST Komisja przyjęła sprawozdanie na temat wdrażania ram wsparcia SST (2014–2017) w dniu 3 maja 2018 r. (COM(2018) 256). W sprawozdaniu stwierdzono, że unijny system SST osiąga wyniki w odniesieniu do wszystkich działań i trzech usług oraz kreuje unijną wartość dodaną, ale unijny system SST musi ewoluować, aby zwiększyć swoją skuteczność. W odpowiedzi na zalecenia zawarte w sprawozdaniu w towarzyszącej mu ocenie skutków wymieniono cztery kwestie, którymi należy się zająć w celu przyspieszenia wdrażania w kolejnych latach:

- (i) Poprawa autonomii unijnych usług SST poprzez ulepszenie czujników SST, opracowanie nowych czujników i ustanowienie europejskiego katalogu obiektów kosmicznych SST.

- (ii) Wspieranie europejskiego wymiaru unijnego SST poprzez wyeliminowanie niepotrzebnego powielania między krajowymi centrami operacyjnymi SST i poprzez wprowadzenie wymogu specjalizacji, w oparciu o najlepsze wyniki.
- (iii) Modyfikacja struktury podejmowania decyzji poprzez wykorzystanie większości kwalifikowanej oraz poprzez utworzenie wspólnego zespołu koordynującego w celu zagwarantowania nadzoru nad pracami technicznymi.
- (iv) Przegląd mechanizmu finansowania poprzez ustanowienie programu z jedną linią budżetową i perspektywą długoterminową.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Realizację tej inicjatywy wspomagają szeroko zakrojone konsultacje publiczne i warsztaty mające na celu zgromadzenie opinii wszystkich zainteresowanych stron (przemysłu, państw członkowskich, naukowców itp.), a dokładniej:

- W 2016 r.: przed przyjęciem Strategii kosmicznej dla Europy Komisja przeprowadziła zakrojone na szeroką skalę konsultacje publiczne dotyczące wszystkich aspektów związanych z przestrzenią kosmiczną, w tym programów zaproponowanych obecnie na okres kolejnych wieloletnich ram finansowych.
- W latach 2015–2016: przeprowadzono dwie procedury konsultacji ukierunkowanych w odniesieniu do aspektów badań przestrzeni kosmicznej, w tym opinii i stanowisk państw członkowskich, głównych stowarzyszeń branżowych i organizacji badawczych.
- W latach 2015-2017: przeprowadzono wiele specjalnych warsztatów i spotkań oraz opracowano wiele sprawozdań na szczeblu ekspertów w celu zasięgnięcia opinii zainteresowanych podmiotów na temat: (i) ewolucji systemów Copernicus i Galileo; (ii) konkretnych potrzeb przemysłu; (iii) konkretnych potrzeb w zakresie rządowej łączności satelitarnej; (iv) konkretnych potrzeb w zakresie orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej, w tym SST, pogody kosmicznej i obiektów bliskich Ziemi.
- W latach 2016–2017 w ramach oceny skutków dotyczącej przyszłego programu GOVSATCOM, przeprowadzono ukierunkowane konsultacje z udziałem wszystkich istotnych zainteresowanych stron – państw członkowskich jako dostawców i użytkowników GOVSATCOM-u, agencji i instytucji UE oraz przemysłu, w tym producentów satelitów, operatorów i MSP – w formie kontaktów dwustronnych i sesji plenarnych. Większość państw członkowskich i przedstawicieli przemysłu wyraźnie wspiera program i jego cele. Zalecenia zainteresowanych stron, w szczególności dotyczące zwiększenia bezpieczeństwa, agregacji popytu, korzystania z usług dostawców krajowych i komercyjnych, synergii między zastosowaniami cywilnymi a wojskowymi oraz podejścia modułowego zorientowanego na usługi, zostały uwzględnione we wniosku.

Jeśli chodzi o szeroko zakrojone konsultacje publiczne przeprowadzone przez Komisję przed przyjęciem Strategii kosmicznej dla Europy w 2016 r., najważniejsze płynące z nich wnioski są następujące:

W przypadku programów Galileo i EGNOS zainteresowane strony na całym świecie wykazują dostateczny poziom zadowolenia w odniesieniu do wdrażania logiki interwencji UE i osiągnięć programów na etapie oceny.

Ich skuteczność okazała się szczególnie widoczna dzięki osiągnięciom segmentu kosmicznego programu Galileo i konsolidacji stabilności oraz wysokiej wydajności usług

systemu EGNOS przy zadeklarowanych usługach LPV-200 i usługach APV-I na ponad 98,98 % powierzchni lądowej państw członkowskich UE oraz Norwegii i Szwajcarii. Zainteresowane strony uważają jednak, że skuteczność zarządzania można by ulepszyć poprzez zmniejszenie jego złożoności, która często prowadzi do powielania działań i do opóźnień. Poza tym zainteresowane strony uważają, że w przyszłości, kiedy Galileo wejdzie w fazę eksploatacji, zarządzanie należy dostosować.

W przypadku systemu Copernicus polityka otwartych danych jest uważana za atut. Usługi systemu Copernicus są cenione przez użytkowników za ich przydatność, terminowość dostaw i dostępność produktów. Koordynacja komponentu *in situ* wykazuje dobre wyniki: wzrasta liczba użytkowników i opracowano obszerniejszy katalog zbiorów danych. Należy jednak położyć jeszcze większy nacisk na rozwój komponentu *in situ* systemu Copernicus oraz wykorzystanie odpowiednich zbiorów danych *in situ*, a wartość dodać uzyskać dzięki integracji różnych źródeł danych pochodzących z obserwacji Ziemi. Zarządzanie systemem Copernicus uważa się za efektywne. Należy jednak ulepszyć dostęp do danych *in situ*. Luki w dostępności danych *in situ* uniemożliwiają wykorzystanie w pełni potencjału usług systemu Copernicus.

Cele systemu Copernicus są nadal właściwe, lecz zainteresowane strony uważają, że należy dodać nowe cele (np. dotyczące emisji CO₂ przez człowieka, przestrzegania przepisów w zakresie środowiska naturalnego i klimatu⁸, stref polarnych, ochrony dziedzictwa kultury itp.). Respondenci uważają również, że można udoskonalić dostęp do danych Sentinel i integrację różnych źródeł danych.

Jeśli chodzi o unijny wymiar programu, wśród respondentów panuje porozumienie co do tego, że konieczne jest zapewnienie ciągłości działań UE, a także są zgodni co do tego, że zatrzymanie istniejącej unijnej interwencji lub wycofanie się z niej miałyby tak poważne konsekwencje dla systemów Galileo, EGNOS i Copernicus, że mogłyby zagrozić całemu programowi.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Opracowano szczegółowe sprawozdania:

- Jak wspomniano powyżej, zewnątrzni wykonawcy przeprowadzili badanie do celów oceny śródkresowej i dostarczyli je w dniu 23 czerwca 2017 r. Posłużyło ono jako podstawa do sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat statusu systemów Galileo i EGNOS oraz utworzenia GSA, w celu wypełnienia wymogu określonego w art. 34 rozporządzenia (UE) nr 1285/2013 w sprawie GNSS i art. 26 rozporządzenia (UE) nr 912/2010 w sprawie Agencji Europejskiego GNSS.
- W pierwszym kwartale 2018 r. przeprowadzono badanie dotyczące wpływu finansowania Galileo i EGNOS.
- Jak również wspomniano powyżej, zewnątrzni wykonawcy przeprowadzili badanie do celów śródkresowej oceny systemu Copernicus i dostarczyli je w dniu 23 czerwca 2017 r. Posłużyło ono jako podstawa do sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat statusu systemu Copernicus, w celu

⁸ [Plan działania Komisji w sprawie przestrzegania przepisów i zarządzania w zakresie środowiska: Komunikat „Działania UE na rzecz poprawy przestrzegania prawa ochrony środowiska i zarządzania środowiskiem”, COM \(2018\) 10, dokument roboczy służb Komisji, SWD\(2018\)10, który zawiera szczegółowe informacje na temat każdego działania, decyzja, C\(2018\)10 ustanawiająca Forum ds. Przestrzegania Prawa Ochrony Środowiska i Zarządzania Środowiskiem.](#)

wypełnienia wymogu określonego w art. 32 rozporządzenia w sprawie programu Copernicus (UE) nr 377/2014.

- Badanie na temat korzyści społeczno-ekonomicznych wynikających z systemu Copernicus zostało przeprowadzone przez zewnętrznych wykonawców i dostarczone w styczniu 2018 r.
- Badanie na temat skutków, kosztów i korzyści wynikających z ewolucji STT zostało przeprowadzone przez zewnętrznych wykonawców i dostarczone w maju 2018 r.⁹
- W przypadku programu GOVSATCOM Komisja zleciła badanie grupie ekspertów reprezentujących państwa członkowskie, Europejską Agencję Kosmiczną i Europejską Agencję Obrony. Grupa ta opracowała dokument dotyczący cywilnych i wojskowych wymagań użytkowych wysokiego stopnia, uczestniczyła w procesie oceny skutków obejmującym ocenę skutków programu GOVSATCOM opracowaną przez PwC, opublikowaną w lutym 2018 r., i zapewniała Komisji specjalistyczną wiedzę na temat kwestii związanych z komunikacją satelitarną. Dodatkowo specjalistyczną wiedzę zapewniały administracje krajowe i przemysł podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami.
- Przeprowadzono również dodatkowe badania dotyczące konkretnych zagadnień (np. dostęp do przestrzeni kosmicznej).

Wszystkie badania są dostępne w serwisie EU Bookshop.

• **Ocena skutków**

Zgodnie z polityką lepszego stanowienia prawa Komisja przeprowadziła ocenę skutków w celu ustanowienia unijnego programu kosmicznego.

Ocena skutków była oparta na trzech celach. Były to:

- zapewnienie ciągłości funkcjonowania istniejącej infrastruktury kosmicznej i usług sektora kosmicznego oraz rozwoju nowej lub wzmocnionej infrastruktury i usług;
- wspieranie innowacyjnego europejskiego sektora kosmicznego; oraz
- utrzymanie zdolności UE do autonomicznego dostępu do przestrzeni kosmicznej w oparciu o niezależny przemysł UE, do gwarantowanego dostępu do danych i usług sektora kosmicznego oraz do wykorzystywania ich w sposób bezpieczny i pewny.

W odniesieniu do finansowania programu ocenie poddano **dwa warianty**.

Tzw. scenariusz odniesienia przewidywał obniżenie (–15 %) bieżącego budżetu, z uwzględnieniem wystąpienia z UE Zjednoczonego Królestwa. Zaproponowany scenariusz przewidywał stały poziom finansowania, zwiększony o 50 % w porównaniu z bieżącym budżetem.

Scenariusz odniesienia został uznany za niewystarczający do realizacji ambitnych celów unijnej polityki kosmicznej, jak podkreślono w Strategii kosmicznej dla Europy. W przypadku Galileo obniżenie bieżącego budżetu doprowadziłoby do powolnej degradacji infrastruktury i usług oraz do ostatecznego zamknięcia działalności w nadchodzących dekadach. Jeżeli chodzi o system EGNOS, działałby on nadal, ale nie mógłby już wspomagać Galileo zgodnie z rozporządzeniem w sprawie GNSS. Podobnych skutków można oczekiwać

⁹

Badanie na temat skutków zmian w finansowaniu programów EGNSS, PwC France, czerwiec 2018 r. Badanie nie zostało jeszcze opublikowane w serwisie EU Bookshop.

w przypadku systemu Copernicus, ponieważ cała jego struktura ledwo mogłaby nadal funkcjonować, nie wspominając o wszelkich ewentualnych usprawnieniach, co uniemożliwiłoby pełną wymianę aktualnie używanych satelitów, kiedy ich cykl życia na orbicie dobiegnie końca.

Zaproponowany wariant zapewniłby ciągłość funkcjonowania systemu i świadczenia usług, konstelację 30 satelitów Galileo oraz ewolucję technologiczną, co przyczyniłoby się do wdrożenia systemu drugiej generacji, a także wspierania rozwoju rynków zastosowań. Stały poziom finansowania systemu Copernicus pozwoliłby UE utrzymać niezależność i wiodącą pozycję w zakresie monitorowania środowiska, zarządzania sytuacjami kryzysowymi oraz wspierania bezpieczeństwa granic i bezpieczeństwa morskiego, jak również zapewnić zaufanie sektora usług pochodnych w odniesieniu do użytkowania i integrowania danych z systemu Copernicus oraz informacji w oparciu o istniejącą infrastrukturę i usługi.

Oczekuje się, że kontynuacja systemów Galileo, EGNOS, Copernicus i SST, poprzez zapewnienie wystarczających zasobów budżetowych, przyniesie znaczące korzyści społeczno-gospodarcze i środowiskowe, w tym tworzenie nowych miejsc pracy. Użytkownicy końcowi odniosą bezpośrednie korzyści z szeregu nowych zastosowań, które udoskonaliły sposób, w jaki ludzie podróżują, pracują i porozumiewają się między sobą. Oczekuje się, że obywatele odniosą korzyści wynikające z nowoczesnych i przyjaznych dla środowiska usług transportowych, co doprowadzi do bardziej efektywnego i ograniczającego zanieczyszczenia zarządzania ruchem. Większa skuteczność usług kryzysowych zapewni lepsze i szybsze reagowanie w sytuacjach kryzysowych, podczas gdy wykorzystanie zaawansowanych zastosowań GNSS w rolnictwie, wraz z danymi pochodzącymi z obserwacji Ziemi, zapewni dostępność bardziej zrównoważonej żywności.

W przypadku systemu GOVSATCOM przeprowadzono pełną ocenę skutków. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej pozytywnie ją zaopiniowała w dniu 29 września 2017 r. W ramach oceny przeanalizowano scenariusz odniesienia i cztery warianty strategiczne mające wspólny zestaw podstawowych elementów, którymi są między innymi: wspólne wymogi w zakresie bezpieczeństwa, synergie wynikające z agregacji popytu krajowego i na poziomie UE, koordynacja podaży, spójność zastosowań cywilnych i wojskowych, korzyści skali i wzrost wydajności, wzmocnienie autonomii Unii i konkurencyjność przemysłu. Te cztery warianty różnią się co do podaży w tym sensie, że wykorzystują albo zdolności i usługi krajowe lub komercyjne w dziedzinie łączności satelitarnej, albo ich kombinację. Różnią się także pod względem ewentualnego nabycia infrastruktury kosmicznej w przyszłości, za pośrednictwem partnerstwa publiczno-prywatnego przy pomocy zasobów znajdujących się w posiadaniu UE.

Wybrany wariant optymalizuje korzyści wynikające z różnych wariantów, jest zgodny z zasadą pomocniczości i odzwierciedla zalecenia zainteresowanych stron. Agregacja popytu użytkowników cywilnych i wojskowych na poziomie krajowym i UE, finansowanie usług za pośrednictwem budżetu programu i korzystanie zarówno z krajowych, jak i posiadających akredytację bezpieczeństwa aktywów komercyjnych umożliwi szybkie rozpoczęcie działalności oraz zwiększy elastyczność i zakres programu GOVSATCOM. Racjonalne pod względem kosztów partnerstwa publiczno-prywatne są uważane za najlepsze dla rozwoju infrastruktury kosmicznej w przyszłości, o ile będą one potrzebne. Niezbędne są należące do UE centrum kosmiczne i spójne wymogi w zakresie bezpieczeństwa.

Do celów programu projekt oceny skutków (nieobejmujący programu GOVSATCOM, który był przedmiotem osobnej oceny skutków) został przedstawiony Radzie ds. Kontroli Regulacyjnej w dniu 11 kwietnia 2018 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała negatywną opinię w dniu 13 kwietnia 2018 r. Następnie projekt oceny skutków został w dużym stopniu zmieniony, aby uwzględnić zalecenia dotyczące potrzebnych zmian, w szczególności:

- jaśniejszy opis wyzwań, przed jakimi stoi program, w tym lepszy opis źródła tych wyzwań (wyzwania polityczne, wyzwania globalne, wyzwania oparte na doświadczeniach wynikających z istniejących programów);
- jaśniejsze powiązania między tymi wyzwaniami a konkretnymi celami programu;
- jaśniejszy opis priorytetów programu i tego, jak są one powiązane z wyzwaniami i celami;
- wyjaśnienia dotyczące zmian w zarządzaniu programem;
- dodatkowe informacje na temat przydziału środków budżetowych na najważniejsze działania.

Kolejna wersja została przesłana do Rady ds. Kontroli Regulacyjnej w dniu 25 kwietnia 2018 r. W dniu 3 maja 2018 r. rada wydała opinię pozytywną z zaleceniem, by poprawić sprawozdanie w dwóch kluczowych aspektach. Następnie zgodnie z instrukcjami, by uwzględnić te uwagi przed rozpoczęciem konsultacji pomiędzy służbami, projekt sprawozdania został poprawiony w szczególności pod następującymi względami:

- poprawiony opis podziału obowiązków między Agencją Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego a Komisją;
- dodatkowe wyjaśnienie dotyczące budżetu przydzielonego na kontynuację działalności i nowe działania;
- wyraźniejszy podział na cele ogólne i cele szczegółowe.

Dnia 3 maja 2018 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała pozytywną opinię w sprawie projektu oceny skutków.

• **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Jak wyjaśniono powyżej, proponowane rozporządzenie ma na celu znaczące uproszczenie obowiązującego prawodawstwa, włączając najważniejsze elementy unijnego programu kosmicznego do jednego tekstu i zastępując trzy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady i jedną decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady, które aktualnie regulują te elementy.

• **Prawa podstawowe**

Proponowane rozporządzenie zawiera zwyczajowe przepisy w sprawie ochrony danych osobowych i prywatności. Określa się w nim w szczególności, że wszelkie dane osobowe przetwarzane w ramach realizacji zadań i działań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, w tym przez Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, są przetwarzane zgodnie z obowiązującym prawodawstwem dotyczącym ochrony danych osobowych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wkład Unii do programu od 2021 r. wynosi 16 mld EUR według cen bieżących.

Większa część budżetu będzie wdrażana w drodze zarządzania pośredniego dzięki umowom o przyznanie wkładu zawartym z uprawnionymi podmiotami.

Szacunkowe koszty programu są wynikiem szczegółowych analiz popartych doświadczeniami zdobytymi przez Komisję podczas zarządzania istniejącymi działaniami (Galileo, EGNOS, Copernicus i SST) oraz przy realizacji badań przygotowawczych i konsultacji z zainteresowanymi stronami dotyczących GOVSATCOM-u. Ta specjalistyczna wiedza zdobyta przez Komisję stanowi niezbędny czynnik w zapewnianiu ciągłości działania. Szacunkowe wymogi w zakresie zasobów ludzkich, jak wskazano w ocenie skutków finansowych dołączonej do niniejszego rozporządzenia, odzwierciedlają tę potrzebę zachowania ciągłości wiedzy specjalistycznej.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Proponowane rozporządzenie stanowi, że program jest wdrażany przez Komisję poprzez programy prac, o których mowa w [art.108] rozporządzenia finansowego, przy uwzględnieniu zmieniających się potrzeb użytkowników i rozwoju technologicznego.

Wdrożenie proponowanego rozporządzenia będzie monitorowane na wiele sposobów.

Po pierwsze Komisja powinna co roku sporządzać sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat wdrażania programu. Sprawozdanie to ma zawierać informacje na temat zarządzania ryzykiem, ogólnych kosztów, rocznych kosztów operacyjnych, wyników zaproszeń do składania ofert, wpływów, harmonogramu i wyników.

Po drugie należy ustalić wskaźniki efektywności na potrzeby monitorowania realizacji programu i osiągnięcia celów rozporządzenia, a beneficjenci funduszy unijnych będą zobowiązani do przekazywania odpowiednich informacji. Należy również gromadzić dane na temat eksploatacji i rozpowszechniania wyników badań naukowych i innowacji, w tym poprzez monitorowanie funduszy przeznaczonych na upowszechnianie wyników badań naukowych i innowacji, w szczególności z programu „Horyzont Europa”.

Po trzecie, unijny program kosmiczny ma być poddawany ocenie co najmniej raz na cztery lata. Oceny te powinny być przeprowadzane w odpowiednim czasie, aby umożliwić podjęcie stosownych decyzji.

Oceny zostaną przeprowadzone zgodnie z ust. 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r.¹⁰, w którym trzy instytucje potwierdziły, że ocena istniejącego prawodawstwa i polityki powinna stanowić podstawę ocen skutków wariantów przyszłych działań. Ocenione zostaną wyniki programu w terenie, na podstawie wskaźników/celów programu oraz szczegółowej analizy tego, w jakim stopniu program można uznać za istotny, efektywny, skuteczny, wnoszący wartość dodaną UE i spójny z innymi politykami UE. Oceny będą obejmować dotychczasowe doświadczenia w celu wykrycia wszelkich niedociągnięć/problemów lub potencjału w zakresie dalszego udoskonalenia działań lub ich wyników oraz umożliwienia maksymalnego ich wykorzystania/zwiększenia ich skutków.

Wnioski z ocen, wraz z uwagami Komisji, mają być przekazywane do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Proponowane rozporządzenie składa się z 12 tytułów.

Tytuł I zawiera przepisy ogólne określające, między innymi, przedmiot rozporządzenia, elementy programu, cele tego programu i zasadę, zgodnie z którą właścicielem aktywów stworzonych lub rozbudowanych w wyniku programu jest Unia.

Tytuł II opisuje wkład z budżetu i mechanizmy programu.

Tytuł III określa przepisy finansowe mające zastosowanie do programu. Jeśli chodzi o zamówienia publiczne należy, biorąc pod uwagę złożoność i specyfikę umów, jakie mają być zawierane w sektorze kosmicznym, przewidzieć środki związane z wdrażaniem

¹⁰ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14.

rozporządzenia finansowego. Przepisy finansowe powinny także pozwolić na zaspokojenie różnych potrzeb poszczególnych elementów programu i zastosowanie różnych form współpracy i partnerstwa między zainteresowanymi stronami.

Tytuł IV dotyczy zarządzania programem. Określa on szczegółowo rolę, jaką mają odgrywać cztery główne podmioty zaangażowane w ten program, a mianowicie Komisja, Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, Europejska Agencja Kosmiczna i państwa członkowskie oraz relacje między tymi różnymi podmiotami.

Tytuł V dotyczy bezpieczeństwa, które jest szczególnie istotne z względu na strategiczny charakter wielu elementów programu oraz powiązania między przestrzenią kosmiczną a bezpieczeństwem. Należy osiągnąć i utrzymać wysoki poziom bezpieczeństwa poprzez wprowadzenie skutecznych rozwiązań w zakresie zarządzania, które są w dużej mierze oparte na doświadczeniach państw członkowskich i doświadczeniach zdobytych przez Komisję w ostatnich latach. Ponadto, podobnie jak każdy program o znaczeniu strategicznym, program kosmiczny musi zostać poddany niezależnej akredytacji bezpieczeństwa po spełnieniu odpowiednich norm w tym zakresie.

Tytuł VI dotyczy systemów Galileo i EGNOS. Przepisy te są w dużej mierze oparte na odpowiednich przepisach rozporządzenia (UE) nr 1285/2013 w sprawie GNSS, lecz zostały w razie potrzeby zaktualizowane i dostosowane, z uwzględnieniem między innymi faktu, że obydwa systemy są aktualnie w fazie eksploatacji i stały się elementami nadrzędnego programu kosmicznego Unii.

Tytuł VII dotyczy systemu Copernicus. Tytuł ten zawiera niektóre przepisy, które są bardzo podobne do przepisów zawartych w obecnym rozporządzeniu (UE) nr 377/2014 w sprawie programu Copernicus, niemniej odzwierciedla on niektóre znaczące zmiany w systemie dotyczące głównie przetwarzania danych i zarządzania nimi oraz ustanowienia nadrzędnych ram prawnych.

W tytule VIII określono szczegóły dotyczące pozostałych elementów unijnego programu kosmicznego, głównie SST i GOVSATCOM. O ile przepisy dotyczące SST stanowią rozwinięcie przepisów już ustanowionych w decyzji nr 541/2014/UE w sprawie SST, o tyle część poświęcona systemowi GOVSATCOM jest całkowicie nowa.

W tytule IX wprowadzono zmianę nazwy Agencji Europejskiego GNSS na Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego i zmieniono niektóre zasady działania Agencji obecnie zawarte w rozporządzeniu (UE) nr 912/2010. Zmiany te odzwierciedlają w szczególności nowe zadania przydzielone Agencji, której zadania zostały rozszerzone, tak aby potencjalnie obejmować wszystkie elementy unijnego programu kosmicznego.

W tytułach X, XI i XII określono odpowiednio przepisy różne, przepisy dotyczące przekazania uprawnień i środków wykonawczych oraz przepisy końcowe.

- **Uwzględnianie kwestii klimatu**

W propozycji Komisji dotyczącej wieloletnich ram finansowych na okres 2021–2027 wyznaczono bardziej ambitny cel w dziedzinie uwzględniania kwestii klimatu we wszystkich programach UE, a ogólna wartość docelowa dotycząca wydatków UE na cele związane z klimatem wynosi 25 %. Wkład tego programu w osiągnięcie tego celu ogólnego będzie monitorowany za pomocą unijnego systemu wskaźników klimatycznych na odpowiednim poziomie dezagregacji, w tym przy użyciu, w miarę dostępności, bardziej precyzyjnych metod Komisja nadal będzie przedstawiała informacje o środkach na zobowiązania w ujęciu rocznym, w kontekście rocznego projektu budżetu.

Aby wspierać pełne wykorzystanie potencjału programu w realizacji celów w zakresie klimatu, Komisja postara się wskazywać odpowiednie działania podczas procesów przygotowania, wdrażania, przeglądu i oceny programu.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające program kosmiczny Unii i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 189 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Technologie kosmiczne oraz dane i usługi związane z przestrzenią kosmiczną stały się niezbędne w codziennym życiu Europejczyków i odgrywają istotną rolę w zachowaniu wielu strategicznych interesów. Unijny przemysł kosmiczny jest już jednym z najbardziej konkurencyjnych na świecie. Jednak pojawienie się nowych podmiotów oraz rozwój nowych technologii rewolucjonizuje tradycyjne modele przemysłowe. Ważne jest zatem, aby Unia utrzymała wiodącą pozycję na świecie ze znaczną swobodą działania w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, a także aby wspierała postęp naukowy i techniczny oraz zwiększała konkurencyjność i potencjał innowacyjny gałęzi przemysłu kosmicznego w Unii, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, przedsiębiorstw typu start-up i innowacyjnych przedsiębiorstw.
- (2) Rozwój sektora kosmicznego był w przeszłości związany z bezpieczeństwem. W wielu przypadkach wyposażenie, sprzęt i narzędzia używane w sektorze kosmicznym są produktami podwójnego zastosowania. Należy zatem wykorzystać możliwości, jakie stwarza przestrzeń kosmiczna dla bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich.
- (3) Od końca lat 90. ubiegłego wieku Unia przygotowywała własne inicjatywy i programy w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, a mianowicie europejski system wspomagania satelitarnego (EGNOS), a następnie Galileo i Copernicus, które uwzględniają potrzeby obywateli Unii i spełniają wymogi polityki publicznej. Należy zapewnić nie tylko kontynuowanie tych inicjatyw, ale także je ulepszyć, aby zagwarantować, że w kontekście rozwoju nowych technologii i transformacji w dziedzinie technologii cyfrowych i technologii ICT utrzymają się w czołówce, zaspokoją nowe potrzeby użytkowników i przyczynią się do realizacji priorytetów politycznych, takich jak działania związane ze zmianą klimatu, w tym monitorowanie zmian na Arktyce, a także bezpieczeństwo i obronność.
- (4) Unia musi zapewnić sobie swobodę działania i autonomię, aby mieć dostęp do przestrzeni kosmicznej i możliwość korzystania z niej w bezpieczny sposób. W związku z tym istotne jest, by utrzymała autonomiczny, niezawodny i opłacalny dostęp do przestrzeni kosmicznej,

w szczególności w odniesieniu do krytycznej infrastruktury i technologii, bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich. Komisja powinna mieć zatem możliwość zgrupowania usług wynoszenia na orbitę na szczeblu europejskim, zarówno na potrzeby własne, jak i – na ich wniosek – innych podmiotów, w tym państw członkowskich, zgodnie z postanowieniami art. 189 ust. 2 Traktatu. Istotne jest również, aby Unia nadal posiadała nowoczesne, skuteczne i elastyczne obiekty infrastruktury startowej. Jako uzupełnienie środków podejmowanych przez państwa członkowskie i Europejską Agencję Kosmiczną Komisja powinna rozważyć różne rodzaje wsparcia na rzecz takich obiektów. W szczególności, jeżeli naziemna infrastruktura kosmiczna niezbędna do wynoszenia na orbitę zgodnie z potrzebami programu wymaga utrzymania lub modernizacji, powinna istnieć możliwość częściowego sfinansowania takich dostosowań w ramach programu, zgodnie z rozporządzeniem finansowym, i jeżeli można wyraźnie stwierdzić wniesienie unijnej wartości dodanej, w celu osiągnięcia większej efektywności pod względem kosztów na potrzeby programu.

- (5) Aby zwiększyć konkurencyjność unijnego przemysłu kosmicznego i zwiększyć zdolności w zakresie projektowania, budowy i eksploatacji własnych systemów, Unia powinna wspierać tworzenie, wzrost i rozwój całego przemysłu kosmicznego. Powstawanie modelu sprzyjającego przedsiębiorczości i innowacjom należy wspierać również na szczeblu europejskim, regionalnym i krajowym w drodze ustanowienia platformy ds. przestrzeni kosmicznej skupiającej sektor kosmiczny, sektor cyfrowy i sektor użytkowników. Unia powinna wspierać rozwój przedsiębiorstw z sektora kosmicznego z siedzibą Unii, aby mogły one odnieść sukces, w tym przez wspieranie ich w dostępie do finansowania ryzyka w związku z brakiem, w obrębie Unii, odpowiedniego dostępu do kapitału *private equity* dla przedsiębiorstw typu start-up z sektora kosmicznego oraz przez tworzenie partnerstw innowacyjnych (podejście oparte na pierwszej umowie).
- (6) Ze względu na zasięg i potencjał w zakresie stawiania czoła globalnym wyzwaniom program kosmiczny Unii (dalej zwany „programem”) ma bardzo międzynarodowy wymiar. Komisję należy zatem upoważnić do zarządzania działaniami i ich koordynowania na arenie międzynarodowej w imieniu Unii, a w szczególności do ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich na forach międzynarodowych, w tym w dziedzinie częstotliwości; promowania unijnych technologii i przemysłu, a także zachęcania do współpracy w dziedzinie szkoleń, przy zapewnieniu wzajemności praw i obowiązków stron. Szczególnie ważne jest, aby Unia była reprezentowana przez Komisję w organach międzynarodowego programu COSPAS-SARSAT lub w odpowiednich sektorowych organach ONZ, w tym Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa, a także w Światowej Organizacji Meteorologicznej.
- (7) Wraz z państwami członkowskimi i Wysokim Przedstawicielem Komisja powinna wspierać odpowiedzialne zachowanie w przestrzeni kosmicznej oraz zbadać możliwość przystąpienia do odpowiednich konwencji ONZ.
- (8) Cele programu są podobne do celów innych programów unijnych, w tym programu „Horyzont Europa”, Funduszu InvestEU, Europejskiego Funduszu Obronnego oraz funduszy objętych przepisami rozporządzenia (UE) [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów]. W związku z tym należy przewidzieć skumulowane finansowanie z tych programów, pod warunkiem że obejmują one te same pozycje kosztów, w szczególności w drodze uzgodnień dotyczących finansowania uzupełniającego z programów unijnych, w przypadku gdy pozwala na to tryb zarządzania – bądź kolejno, na zmianę lub w drodze łączenia funduszy, w tym na potrzeby wspólnego finansowania działań – umożliwiając, w miarę możliwości, tworzenie partnerstw innowacyjnych i prowadzenie działań łączonych. W trakcie realizacji programu Komisja powinna promować synergię z innymi powiązanymi programami unijnymi, co umożliwi

w miarę możliwości korzystanie z dostępu do finansowania ryzyka, partnerstw innowacyjnych, finansowania skumulowanego lub mieszanego.

- (9) Cele polityczne niniejszego programu zostaną również uznane za kwalifikujące się do finansowania i inwestycji z instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych Funduszu InvestEU, w szczególności z finansowanych przez niego obszarów politycznych: zrównoważona infrastruktura i badania naukowe, polityka cyfryzacji i innowacje. Należy wykorzystywać wsparcie finansowe w celu zaradzenia w proporcjonalny sposób niedoskonałościom rynku lub niewystarczającym poziomom inwestycji, a działania te nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny charakteryzować się wyraźną europejską wartością dodaną.
- (10) Spójność oraz synergia programu z programem „Horyzont Europa” doprowadzą do rozwoju konkurencyjnego i innowacyjnego europejskiego sektora kosmicznego, zwiększenia autonomii Europy w zakresie dostępu do przestrzeni kosmicznej i korzystania z niej w zabezpieczonym i bezpiecznym środowisku, a także wzmocnienia roli Europy na arenie międzynarodowej. Przełomowe rozwiązania uzyskane dzięki programowi „Horyzont Europa” będą wspierane przez dane i usługi udostępniane w ramach programu sektorowi badań naukowych i innowacji.
- (11) Istotne jest, aby Unia była właścicielem wszystkich aktywów rzeczowych i aktywów niematerialnych i prawnych wytworzonych lub opracowanych w wyniku zamówień publicznych, które finansuje w ramach programu kosmicznego. Aby zapewnić pełną zgodność z wszystkimi podstawowymi prawami odnoszącymi się do własności, z obecnymi właścicielami należy dokonać niezbędnych uzgodnień. Takie prawo własności przysługujące Unii nie powinno naruszać możliwości udostępniania przez Unię powyższych aktywów osobom trzecim lub rozporządzania nimi, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz jeżeli zostanie to uznane za stosowne, na podstawie oceny poszczególnych przypadków.
- (12) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na program, które podczas rocznej procedury budżetowej stanowią dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami.
- (13) Odzwierciedlając wagę przeciwdziałania zmianie klimatu, zgodnie z zobowiązaniami Unii do wdrożenia porozumienia paryskiego i realizacji wyznaczonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych celów zrównoważonego rozwoju, program ten przyczyni się do nadania priorytetu działaniom w dziedzinie klimatu i osiągnięcia ogólnego celu na poziomie 25 % wydatków budżetowych UE wspierających realizację tych celów. W trakcie przygotowania programu i podczas jego realizacji zostaną określone, a następnie poddane ponownej ocenie w kontekście odpowiednich ocen i procesów przeglądu, odpowiednie działania.
- (14) Wszelkie dochody generowane w ramach programu powinny zasilać budżet Unii w celu częściowego zrekompensowania inwestycji, które zostały już dokonane; dochody te powinny być wykorzystywane do realizacji celów programu. Z tego samego powodu powinno być możliwe wprowadzenie mechanizmu podziału dochodów w umowach zawieranych z podmiotami sektora prywatnego.
- (15) Z uwagi na to, że program jest co do zasady finansowany przez Unię, umowy w sprawie zamówień publicznych zawarte w ramach tego programu powinny być zgodne z unijnymi przepisami. W tym kontekście Unia powinna być również odpowiedzialna za określenie celów w odniesieniu do zamówień publicznych.
- (16) Program opiera się na złożonych i stale rozwijających się technologiach. Opieranie się na takich technologiach stwarza niepewność i ryzyko związane z zamówieniami publicznymi

udzielanymi w ramach tego programu, zwłaszcza że zamówienia te przewidują długoterminowe związanie się z dostawcą urządzeń lub usług. Konieczne są zatem szczegółowe środki dotyczące zamówień publicznych w uzupełnieniu do przepisów ustanowionych w rozporządzeniu finansowym. Powinno również być możliwe udzielenie zamówienia w postaci zamówienia w transzach warunkowych, wprowadzenie – pod pewnymi warunkami – zmiany w umowie podczas jej realizacji, a także nałożenie obowiązku minimalnego zakresu podwykonawstwa. Ponadto w związku z niepewnością technologiczną, która charakteryzuje elementy programu, nie zawsze można dokładnie przewidzieć ceny umowne i w związku z tym należałoby zapewnić możliwość zawierania umów bez określania stałej i ostatecznej ceny i wprowadzania klauzuli o ochronie interesów finansowych Unii.

- (17) W celu osiągnięcia celów programu ważne jest, aby możliwe było wykorzystanie, w stosownych przypadkach, zdolności oferowanych przez unijne podmioty publiczne i prywatne działające w dziedzinie przestrzeni kosmicznej oraz podjęcie współpracy na szczeblu międzynarodowym z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi. Z tego względu należy przewidzieć możliwość wykorzystania wszystkich odpowiednich narzędzi przewidzianych w rozporządzeniu finansowym (w szczególności dotacji, nagród i instrumentów finansowych), różnych trybów zarządzania (zarządzanie bezpośrednie i pośrednie, partnerstwa publiczno-prywatne i wspólne przedsięwzięcia) i wspólnych procedur udzielania zamówień.
- (18) Jeśli chodzi o dotacje, doświadczenie pokazuje, że upowszechnianie wśród użytkowników i absorpcja przez rynek, a także ogólne działania informacyjne osiągają lepsze rezultaty, jeżeli są podejmowane w sposób zdecentralizowany, a nie ogólnie przez Komisję. Bony, które są formą wsparcia finansowego udzielanego osobom trzecim przez beneficjenta dotacji, należą do działań o najwyższym wskaźniku skuteczności wśród nowych podmiotów oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Zostały one jednak ograniczone przez określony w rozporządzeniu finansowym pułap wsparcia finansowego. W odniesieniu do unijnego programu kosmicznego pułap ten powinien zatem zostać podniesiony tak, aby dotrzymać tempa rosnącym możliwościom opracowanych przez rynek zastosowań w sektorze kosmicznym.
- (19) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny być wybierane na podstawie ich zdolności do osiągania określonych celów działań i wyników, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążeń administracyjnych i przewidywanego ryzyka nieprzestrzegania przepisów. Powinno to obejmować rozważenie stosowania płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych oraz kosztów jednostkowych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, o których to formach finansowania mowa w [art. 125 ust. 1] rozporządzenia finansowego.
- (20) Rozporządzenie (UE, Euratom) nr [nowe rozporządzenie finansowe] („rozporządzenie finansowe”) ma zastosowanie do niniejszego programu. Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, wykonania go, pomocy finansowej, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych.
- (21) Zgodnie z [odesłanie do odpowiedniej aktualizacji zgodnie z nową decyzją ws. KTZ: art. 88 decyzji Rady .../.../UE] osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (22) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te są ustanowione w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę ustalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień,

nagród, pośredniego wdrażania i przewidują kontrole odpowiedzialności podmiotów finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, ponieważ poszanowanie praworządności jest warunkiem koniecznym do należytego zarządzania finansami i skutecznego finansowania ze środków UE.

- (23) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95¹¹, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96¹² i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939¹³ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiekolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371¹⁴. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (24) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach unijnych w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia EOG, które przewiduje realizację programów w drodze decyzji podjętej na podstawie tego porozumienia. Państwa trzecie mogą również uczestniczyć na podstawie innych instrumentów prawnych. W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić szczegółowy przepis w celu przyznania niezbędnych praw i dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu w celu kompleksowego wykonywania ich odpowiednich kompetencji.
- (25) Należyte publiczne zarządzanie programem wymaga ścisłego podziału obowiązków i zadań między różne zaangażowane podmioty w celu unikania powielania działań oraz ograniczenia przekraczania kosztów i opóźnień.
- (26) Państwa członkowskie od dawna są aktywne w dziedzinie przestrzeni kosmicznej. Posiadają systemy, infrastrukturę, krajowe agencje i organy ds. przestrzeni kosmicznej. Mogą one zatem

¹¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

¹² Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2–5).

¹³ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1–71).

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

wnieść znaczący wkład do programu, a zwłaszcza w zakresie jego realizacji, i należy je zobowiązać do pełnej współpracy z Unią w celu propagowania usług i zastosowań w ramach programu. Komisja powinna mieć możliwość pozyskać dostępne państwom członkowskim środki, powierzyć im pozaregulacyjne zadania związane z realizacją programu i korzystać z ich pomocy. Ponadto zainteresowane państwa członkowskie powinny zastosować wszystkie środki konieczne do zapewnienia ochrony stacji naziemnych utworzonych na ich terytorium. Państwa członkowskie i Komisja powinny poza tym współpracować między sobą oraz z odpowiednimi organami międzynarodowymi i regulacyjnymi, by zapewnić dostępność i ochronę częstotliwości na potrzeby programu, by umożliwić pełen rozwój i wdrożenie zastosowań bazujących na oferowanych usługach, zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego¹⁵.

- (27) Z uwagi na rolę promotora ogólnego interesu Unii do Komisji należy realizacja programu, ponoszenie ogólnej odpowiedzialności za program i propagowanie korzystania z niego. W celu optymalizacji zasobów i kompetencji różnych zainteresowanych stron Komisja powinna mieć możliwość delegowania niektórych zadań. Ponadto Komisja jest w stanie najlepiej określić główne specyfikacje techniczne i operacyjne niezbędne do wdrożenia zmian systemów i usług.
- (28) Misją Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego („Agencja”), która zastępuje Agencję Europejskiego GNSS ustanowioną rozporządzeniem (UE) nr 912/2010 i jest jej następcą, jest przyczynienie się do realizacji programu, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa. Niektóre zadania związane z bezpieczeństwem i propagowaniem programu należy zatem powierzyć Agencji. W szczególności w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa i z uwagi na doświadczenie Agencji w tej dziedzinie, powinna ona być odpowiedzialna za zadania związane z akredytacją bezpieczeństwa w odniesieniu do wszystkich działań Unii w sektorze kosmicznym. Ponadto Agencja powinna wykonywać zadania, które Komisja powierza jej na podstawie jednej lub wielu umów o przyznanie wkładu dotyczących różnych innych zadań szczegółowych związanych z programem.
- (29) Europejska Agencja Kosmiczna jest organizacją międzynarodową posiadającą obszerną wiedzę ekspercką w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, która zawarła ze Wspólnotą Europejską umowę ramową w 2004 r. Jest zatem ważnym partnerem w realizacji programu, z którym należy nawiązać odpowiednie relacje. W związku z tym i zgodnie z rozporządzeniem finansowym należy zawrzeć z Europejską Agencją Kosmiczną ramową umowę o partnerstwie (o charakterze finansowym), która będzie regulować wszystkie stosunki finansowe między Komisją, Agencją a Europejską Agencją Kosmiczną i zapewni ich spójność i zgodność z umową ramową zawartą z Europejską Agencją Kosmiczną, w szczególności z jej art. 5. Jednakże z uwagi na to, że Europejska Agencja Kosmiczna nie jest organem Unii i nie podlega prawu UE, istotne jest, w celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich, aby zawarcie takiej umowy było uzależnione od wprowadzenia odpowiednich zasad działania Europejskiej Agencji Kosmicznej. Umowa ta powinna również zawierać wszelkie klauzule niezbędne do ochrony interesów finansowych Unii.
- (30) Funkcjonowanie SATCEN-u jako autonomicznego europejskiego potencjału w zakresie dostarczania produktów i usług wynikających z wykorzystania odpowiednich aktywów kosmicznych i powiązanych danych, w tym zdjęć satelitarnych i lotniczych, ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. W tym sensie

¹⁵ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz.U. L 81 z 21.3.2012, s. 7).

SATCEN będzie prowadził do maksymalizacji synergii i komplementarności z innymi działaniami Unii, w szczególności z programem i jego elementami.

- (31) W celu strukturalnego włączenia reprezentacji użytkowników w zarządzanie GOVSATCOM oraz grupowania potrzeb i wymogów użytkowników ponad granicami krajowymi i cywilno-wojskowymi, odpowiednie podmioty unijne charakteryzujące się bliskimi powiązaniami z użytkownikami, takie jak Europejska Agencja Obrony, Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego, Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa, Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania, Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych/Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych oraz Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego powinny pełnić rolę koordynatora w odniesieniu do określonych grup użytkowników. Na poziomie zagregowanym Agencja i Europejska Agencja Obrony powinny odpowiednio reprezentować społeczności użytkowników cywilnych i wojskowych oraz mogą monitorować wykorzystanie operacyjne, popyt, przestrzeganie wymogów, a także zmieniające się potrzeby i wymagania.
- (32) Ze względu na znaczenie działań związanych z przestrzenią kosmiczną dla gospodarki unijnej i życia obywateli Unii oraz możliwość podwójnego zastosowania systemów i usług opierających się na tych systemach, osiągnięcie i utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa powinno być głównym priorytetem programu, w szczególności w celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich, w tym w odniesieniu do informacji niejawnych i innych szczególnie chronionych informacji jawnych.
- (33) W granicach swoich kompetencji Komisja i Wysoki Przedstawiciel powinni zapewnić bezpieczeństwo programu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz, w stosownych przypadkach, z decyzją Rady 2014/496/WPZiB.
- (34) Zarządzanie bezpieczeństwem programu powinno opierać się na trzech głównych zasadach. Po pierwsze konieczne jest, aby obszerne, wyjątkowe doświadczenie państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa uwzględnić w największym możliwym stopniu. Po drugie, w celu zapobiegania konfliktom interesów oraz wszelkim niedociągnięciom w stosowaniu przepisów bezpieczeństwa, funkcje operacyjne należy oddzielić od funkcji związanych z akredytacją bezpieczeństwa. Po trzecie, podmiot odpowiedzialny za zarządzanie wszystkimi lub niektórymi elementami programu jest również w stanie najlepiej zarządzać bezpieczeństwem powierzonych mu zadań. Solidne zarządzanie bezpieczeństwem wymaga także, by funkcje były odpowiednio rozdzielone wśród różnych podmiotów. Z uwagi na to, że Komisja jest odpowiedzialna za program, powinna ona określić ogólne wymogi w zakresie bezpieczeństwa mające zastosowanie do poszczególnych elementów programu.
- (35) Z uwagi na wyjątkowość i złożoność programu i jego powiązania z bezpieczeństwem, w odniesieniu do akredytacji bezpieczeństwa należy stosować uznane i ugruntowane zasady. Jest zatem niezbędne, aby działania związane z akredytacją bezpieczeństwa były realizowane w oparciu o zbiorową odpowiedzialność za bezpieczeństwo Unii i jej państw członkowskich, poprzez dążenie do konsensusu i z udziałem wszystkich podmiotów zaangażowanych w kwestie bezpieczeństwa; należy również wdrożyć procedurę stałego monitorowania ryzyka. Niezbędne jest również, aby działania techniczne związane z akredytacjami w zakresie bezpieczeństwa powierzone były specjalistom, posiadającym odpowiednie kwalifikacje do akredytacji złożonych systemów i poświadczenie bezpieczeństwa osobowego na odpowiednim poziomie.
- (36) Aby zapewnić bezpieczny obieg informacji, należy ustanowić odpowiednie przepisy w celu zapewnienia równoważności przepisów dotyczących bezpieczeństwa na potrzeby różnych

podmiotów publicznych i prywatnych, jak również osób fizycznych, zaangażowanych w realizację programu.

- (37) Jeden z głównych celów programu polega na zapewnieniu bezpieczeństwa i strategicznej autonomii Unii, wzmocnieniu jej zdolności do działania w wielu sektorach, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa, a także korzystaniu z możliwości, jakie stwarza przestrzeń kosmiczna dla bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich. Osiągnięcie tego celu wymaga ustanowienia rygorystycznych zasad dotyczących kwalifikowania się podmiotów, które mogą wziąć udział w działaniach finansowanych w ramach programu, które wymagają dostępu do informacji niejawnych UE (EUCI) oraz szczególnie chronionych informacji jawnych.
- (38) Coraz więcej kluczowych sektorów gospodarki, w szczególności sektor transportu, telekomunikacji, rolnictwa i energetyki, częściej korzysta z systemów nawigacji satelitarnej, nie wspominając o synergii z działaniami związanymi z bezpieczeństwem i obronnością Unii i jej państw członkowskich. Sprawowanie pełnej kontroli nad nawigacją satelitarną powinno zatem zagwarantować Unii niezależność technologiczną, w tym w dłuższej perspektywie w odniesieniu do elementów infrastruktury, i zapewnić jej strategiczną autonomię.
- (39) Celem Galileo jest utworzenie i eksploatacja pierwszej światowej infrastruktury nawigacji satelitarnej i pozycjonowania satelitarnego przeznaczonej specjalnie do celów cywilnych, którą mogą wykorzystywać różne podmioty publiczne i prywatne w Europie i na świecie. Galileo działa niezależnie od już istniejących albo mogących dopiero powstać innych systemów, przyczyniając się tym samym między innymi do strategicznej autonomii Unii. System drugiej generacji powinien być stopniowo wprowadzany przed 2030 r., początkowo z ograniczoną zdolnością operacyjną.
- (40) Celem EGNOS jest poprawa jakości otwartych sygnałów emitowanych przez istniejące globalne systemy nawigacji satelitarnej, w szczególności te emitowane przez system Galileo. Usługi świadczone w ramach EGNOS powinny priorytetowo obejmować terytoria państw członkowskich położone w Europie, przy czym do celów niniejszego rozporządzenia oznacza to również Azory, Wyspy Kanaryjskie i Maderę, w celu objęcia tych terytoriów do końca 2025 r. Z zastrzeżeniem technicznej wykonalności oraz w odniesieniu do usług związanych z bezpieczeństwem życia na podstawie umów międzynarodowych, geograficzny zasięg usług świadczonych przez EGNOS można rozszerzyć na inne regiony świata. Nie naruszając przepisów rozporządzenia [2018/XXXX] [rozporządzenie w sprawie EASA], oraz bez uszczerbku dla niezbędnego monitorowania jakości usług Galileo do celów lotnictwa, należy zauważyć, że mimo iż sygnały emitowane przez Galileo mogą być skutecznie wykorzystywane do ułatwienia pozycjonowania samolotów, jedynie lokalne lub regionalne systemy wspomagające, takie jak EGNOS w Europie, mogą oferować usługi zarządzania ruchem lotniczym(ATM) oraz służby żeglugi powietrznej (ANS).
- (41) Konieczne jest zapewnienie ciągłości, stabilności i dostępności w przyszłości usług świadczonych przez systemy Galileo i EGNOS. W obliczu zmieniającego się środowiska i szybko rozwijającego się rynku ich rozwój powinien być kontynuowany, należy również przygotować nowe generacje tych systemów.
- (42) W celu zmaksymalizowania wykorzystania oferowanych w ramach Galileo usługi otwartej i usługi wysokiej dokładności, a także oferowanych w ramach EGNOS usługi otwartej i usługi związanej z bezpieczeństwem życia usługi te powinny być bezpłatne dla użytkowników.
- (43) Termin „usługa komercyjna” stosowany w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1285/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie realizacji i eksploatacji europejskich systemów nawigacji satelitarnej oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 876/2002

i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 683/2008¹⁶ nie jest już odpowiedni ze względu na ewolucję tej usługi. Zamiast niej należy określić dwie odrębne usługi, a mianowicie usługę wysokiej dokładności i usługę uwierzytelniania.

- (44) W celu optymalizacji korzystania ze świadczonych usług usługi świadczone przez Galileo i EGNOS powinny być zgodne i interoperacyjne między sobą oraz w miarę możliwości z innymi systemami nawigacji satelitarnej i z konwencjonalnymi środkami radionawigacji, jeżeli taką zgodność i interoperacyjność przewidziano w umowie międzynarodowej, bez uszczerbku dla celu, jakim jest strategiczna autonomia Unii.
- (45) Zważywszy na znaczenie naziemnej infrastruktury dla Galileo i EGNOS i jej wpływ na ich bezpieczeństwo, określenia lokalizacji tej infrastruktury powinna dokonać Komisja. Rozmieszczenie naziemnej infrastruktury systemów powinno nadal odbywać się w oparciu o otwarte i przejrzyste procedury.
- (46) Aby zmaksymalizować korzyści społeczno-gospodarcze Galileo i EGNOS, w szczególności w dziedzinie bezpieczeństwa, należy promować korzystanie z usług świadczonych przez EGNOS i Galileo w innych obszarach polityki unijnej, jeżeli jest to uzasadnione i korzystne.
- (47) Copernicus powinien zapewnić autonomiczny dostęp do wiedzy o środowisku i kluczowych technologii w zakresie obserwacji Ziemi i usług geoinformacyjnych, umożliwiając tym samym Unii niezależne podejmowanie decyzji i działań między innymi w dziedzinie środowiska, zmiany klimatu, ochrony ludności, bezpieczeństwa oraz gospodarki cyfrowej.
- (48) Copernicus powinien opierać się na osiągnięciach i działaniach podejmowanych w ramach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 377/2014¹⁷ ustanawiającego unijny program obserwacji i monitorowania Ziemi (Copernicus), a także rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 w sprawie europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) i początkowej fazy jego realizacji¹⁸ ustanawiającego poprzednika systemu Copernicus, a mianowicie globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa (GMES), oraz zasady dotyczące początkowej fazy jego realizacji, a także zapewniać ciągłość tych działań i osiągnięć, biorąc pod uwagę najnowsze tendencje w zakresie badań naukowych, postępu technologicznego i innowacji mające wpływ na dziedzinę obserwacji Ziemi, jak również zmiany w zakresie analizy dużych zbiorów danych i sztucznej inteligencji oraz związane z nimi strategie i inicjatywy na poziomie Unii¹⁹. W jak największym stopniu powinien on wykorzystywać zdolności państw członkowskich, Europejskiej Agencji Kosmicznej, EUMETSAT²⁰, a także innych podmiotów w zakresie obserwacji prowadzonych z przestrzeni kosmicznej, w tym inicjatywy komercyjne w Europie, przyczyniając się tym samym do rozwoju rentownego, komercyjnego sektora kosmicznego w Europie. W przypadkach, w których jest to wykonalne i właściwe, powinien on również wykorzystywać dostępne dane *in situ* i dane pomocnicze, przekazane głównie przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą

¹⁶ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 1–24.

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 377/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. ustanawiające program Copernicus i uchylające rozporządzenie (UE) nr 911/2010 (Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 44).

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) i początkowej fazy jego realizacji (lata 2011–2013) (Dz.U. L 276 z 20.10.2010, s. 1).

¹⁹ Komunikat „Sztuczna inteligencja dla Europy” (COM(2018) 237 final), komunikat „W kierunku wspólnej europejskiej przestrzeni danych” (COM(2018) 232 final), wniosek w sprawie rozporządzenia Rady dotyczącego ustanowienia Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Obliczeń Wielkiej Skali (COM(2018) 8 final).

²⁰ Europejska Organizacja Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych.

2007/2/WE²¹. Komisja powinna współpracować z państwami członkowskimi i Europejską Agencją Środowiska w celu zapewnienia skutecznego dostępu do zbiorów danych *in situ* i wykorzystywania ich na potrzeby systemu Copernicus.

- (49) Realizacja systemu Copernicus powinna odbywać się zgodnie z celami dyrektywy 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego²², w szczególności przejrzystością, tworzeniem warunków sprzyjających rozwojowi usług i przyczynianiem się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Unii. Dane i informacje z systemu Copernicus powinny być dostępne bezpłatnie i w ramach otwartego dostępu.
- (50) Copernicus jest systemem ukierunkowanym na użytkownika. Jego ewolucja powinna zatem opierać się na zmieniających się wymogach podstawowych użytkowników systemu Copernicus, uwzględniając jednocześnie pojawienie się nowych społeczności użytkowników zarówno publicznych, jak i prywatnych. Copernicus powinien opierać się na analizie sposobów zaspokajania zmieniających się potrzeb użytkowników, w tym tych związanych z realizacją i monitorowaniem polityki unijnej, co wymaga stałego, efektywnego udziału użytkowników, zwłaszcza w zakresie określania i zatwierdzania wymogów.
- (51) System Copernicus już funkcjonuje. Ważne jest zatem zapewnienie ciągłości już świadczonych usług i już istniejącej infrastruktury, przy jednoczesnym dostosowywaniu się do zmieniającego się otoczenia rynkowego, w szczególności do pojawienia się prywatnych podmiotów w przestrzeni kosmicznej („New Space”) oraz zmian społeczno-politycznych, które wymagają szybkiej reakcji. Wymaga to ponownego określenia funkcjonalnej struktury systemu Copernicus, aby lepiej odzwierciedlać przejście od pierwszego etapu świadczenia usług operacyjnych do świadczenia zaawansowanych i bardziej ukierunkowanych usług nowym społecznościom użytkowników oraz rozwijania rynków niższego szczebla o wartości dodanej. W tym celu na potrzeby jego dalszej realizacji należy przyjąć podejście, które opiera się na łańcuchu wartości danych, tj. pozyskiwaniu danych; przetwarzaniu, dystrybucji i wykorzystywaniu danych i informacji oraz działaniach wspierających absorpcję przez rynek i upowszechnienie wśród użytkowników, podczas gdy w procesie planowania strategicznego w ramach programu „Horyzont Europa” określone zostaną działania w zakresie badań naukowych i innowacji, które powinny wykorzystywać Copernicus.
- (52) W odniesieniu do pozyskiwania danych działania w ramach systemu Copernicus powinny mieć na celu uzupełnienie i utrzymanie istniejącej infrastruktury kosmicznej, przygotowanie długoterminowego zastępowania satelitów na koniec okresu ich eksploatacji, a także inicjowanie nowych misji dotyczących nowych systemów obserwacyjnych w celu wsparcia w stawianiu czoła wyzwaniu, jakim jest globalna zmiana klimatu (np. monitorowanie antropogenicznych emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych). Działania w ramach systemu Copernicus powinny prowadzić do rozszerzenia ich globalnego zasięgu monitorowania o regiony polarne oraz wspierać zapewnianie przestrzegania przepisów oraz ustawowe monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie ochrony środowiska, a także innowacyjne zastosowania w tym zakresie (np. na potrzeby monitorowania upraw, zarządzania zasobami wodnymi i zaawansowanego monitorowania pożarów). W tym celu w ramach systemu Copernicus użyć jako dźwigni finansowej inwestycji poczynionych w poprzednim okresie

²¹ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE).

²² Dz.U. L 175 z 27.6.2013, s. 1–8.

finansowania (2014–2020) i maksymalnie je wykorzystać oraz zbadać nowe modele operacyjne i biznesowe w celu dalszego uzupełnienia zdolności systemu Copernicus. Copernicus powinien również opierać się na udanych partnerstwach z państwami członkowskimi w celu dalszego rozwijania jego wymiaru bezpieczeństwa w oparciu o odpowiednie mechanizmy zarządzania, aby reagować na zmieniające się potrzeby użytkowników w dziedzinie bezpieczeństwa.

- (53) W ramach funkcji przetwarzania danych i informacji Copernicus powinien zapewnić długoterminową stabilność i dalszy rozwój podstawowych usług systemu Copernicus, dostarczając informacje w celu zaspokojenia potrzeb sektora publicznego i potrzeb wynikających z zobowiązań międzynarodowych Unii, a także w celu zmaksymalizowania możliwości wykorzystania komercyjnego. W szczególności Copernicus powinien dostarczać – w skali lokalnej, krajowej, europejskiej i światowej – informacje na temat stanu atmosfery, informacje na temat stanu oceanów, informacje wspierające monitorowanie obszarów lądowych na rzecz realizacji polityki lokalnej, krajowej i unijnej, informacje wspierające dostosowanie do zmiany klimatu i jej łagodzenie, informacje geoprzestrzenne wspierające zarządzanie kryzysowe, w tym przez działania zapobiegawcze, zapewnianie przestrzegania przepisów w dziedzinie środowiska i ochronę ludności, w tym wsparcie na rzecz działań zewnętrznych Unii. Komisja powinna określić odpowiednie ustalenia umowne wspierające stabilność świadczenia usług.
- (54) Przy realizacji usług systemu Copernicus Komisja może korzystać z pomocy właściwych organów, odpowiednich agencji unijnych, grup lub konsorcjów organów krajowych lub dowolnego odpowiedniego organu potencjalnie kwalifikującego się do umowy o przyznanie wkładu. Przy wyborze tych podmiotów Komisja powinna zapewnić, aby nie doszło do zakłócenia operacji i świadczenia usług oraz aby, w przypadku danych wymagających ochrony, podmioty te posiadały zdolności wczesnego ostrzegania i monitorowania sytuacji kryzysowych w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), a w szczególności wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO).
- (55) Realizacja usług systemu Copernicus powinna również ułatwić absorpcję usług przez sektor publiczny, ponieważ użytkownicy mieliby możliwość przewidywania dostępności i rozwoju usług, a także współpracy z państwami członkowskimi i innymi stronami. W tym celu Komisja i podmioty, którym powierzyła ona świadczenie usług, powinny, podczas rozwijania pakietu usług systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus, nawiązywać bliskie kontakty z różnymi społecznościami użytkowników w całej Europie, zapewniając w ten sposób zaspokojenie zmieniających się potrzeb sektora publicznego i potrzeb w zakresie polityki, co umożliwi maksymalne upowszechnienie danych pochodzących z obserwacji Ziemi. Komisja i państwa członkowskie powinny współpracować na rzecz opracowania komponentu *in situ* systemu Copernicus oraz w celu ułatwienia integracji zbiorów danych *in situ* ze zbiorami danych z przestrzeni kosmicznej w celu ulepszenia usług systemu Copernicus.
- (56) Dane i informacje uzyskane w ramach systemu Copernicus należy udostępniać w pełni, powszechnie i bezpłatnie, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i ograniczeń, tak by propagować wykorzystywanie takich danych i informacji oraz ich wymianę, a także by umocnić europejskie rynki obserwacji Ziemi, w szczególności zaś sektor niższego szczebla, co z kolei przyczyni się do pobudzenia wzrostu gospodarczego i zwiększenia zatrudnienia w Unii. Takie rozwiązanie powinno nadal zapewniać dostarczanie danych i informacji o wysokim poziomie spójności, ciągłości, wiarygodności i jakości. Wymaga to szeroko zakrojonego i przyjaznego dla użytkownika dostępu do danych i informacji z systemu Copernicus, ich przetwarzania i wykorzystywania na różnych poziomach terminowości, w odniesieniu do których Komisja powinna nadal stosować zintegrowane podejście zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu państw członkowskich, co umożliwi również integrację z innymi źródłami danych

i informacji. W ramach systemu Copernicus należy nadal promować usługi w zakresie dostępu do danych i informacji (DIAS) w państwach członkowskich oraz stworzyć synergię z ich zasobami w celu maksymalnego zwiększenia i wzmocnienia absorpcji przez rynek danych i informacji z systemu Copernicus.

- (57) Komisja powinna współpracować z dostawcami danych na rzecz uzgodnienia warunków licencjonowania w przypadku danych pozyskanych od osób trzecich, aby ułatwić ich wykorzystywanie w ramach systemu Copernicus, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i mającymi zastosowanie prawami osób trzecich. Ponieważ niektóre dane z systemu Copernicus i informacje z systemu Copernicus, w tym obrazy o wysokiej rozdzielczości, mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo Unii lub jej państw członkowskich, w należycie uzasadnionych przypadkach mogą być zastosowane środki służące postępowaniu z ryzykiem i zagrożeniami dla bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich.
- (58) Przepisy aktów prawnych przyjętych na podstawie poprzednich rozporządzeń, obowiązujące bez ograniczenia w czasie, pozostają w mocy, o ile nie są w sprzeczności z nowym rozporządzeniem. Dotyczy to w szczególności rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1159/2013 ustanawiającego warunki rejestracji i licencjonowania dla użytkowników GMES i określającego kryteria ograniczające dostęp do danych do celów GMES i informacji z usług GMES²³.
- (59) W celu propagowania i ułatwienia wykorzystywania technologii obserwacji Ziemi i danych pochodzących z obserwacji Ziemi zarówno przez władze lokalne, jak i małe i średnie przedsiębiorstwa, naukowców i badaczy, należy propagować – w drodze działań wspierających upowszechnianie wśród użytkowników – dedykowane sieci dystrybucji danych z systemu Copernicus, obejmujące także organy krajowe i regionalne. W tym celu Komisja i państwa członkowskie powinny podjąć starania na rzecz utworzenia ściślejszych powiązań między systemem Copernicus a polityką unijną i krajową, aby napędzać popyt na zastosowania i usługi komercyjne oraz umożliwić przedsiębiorstwom, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom oraz przedsiębiorstwom typu start-up, opracowywanie zastosowań wykorzystujących dane i informacje z systemu Copernicus, aby utworzyć w Europie konkurencyjny ekosystem danych pochodzących z obserwacji Ziemi.
- (60) Na szczeblu międzynarodowym Copernicus powinien dostarczać dokładnych i wiarygodnych informacji na potrzeby współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi oraz wspierających realizowane przez Unię politykę zewnętrzną i politykę współpracy na rzecz rozwoju. Copernicus powinien być postrzegany jako europejski wkład do Globalnej Sieci Systemów Obserwacji Ziemi (GEOSS), Komitetu ds. Satelitów Obserwacyjnych Ziemi (CEOS), Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z 1992 r. (UNFCCC) oraz ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych. Powinien on doprowadzić do ustanowienia lub utrzymania odpowiedniej współpracy z właściwymi sektorowymi organami ONZ i Światową Organizacją Meteorologiczną.
- (61) Realizując Copernicus, Komisja powinna w stosownych przypadkach liczyć na wsparcie ze strony europejskich organizacji międzynarodowych, z którymi już ustanowiła partnerstwo, w szczególności z Europejską Agencją Kosmiczną w zakresie rozwoju zasobów kosmicznych i związanych z nimi zamówień, dostępu do danych oraz kierowania misjami dedykowanymi. Ponadto Komisja powinna liczyć na wsparcie ze strony EUMETSAT w zakresie kierowania misjami dedykowanymi zgodnie z jej wiedzą fachową i mandatem. W dziedzinie usług Komisja powinna w odpowiedni sposób korzystać z określonych zdolności agencji unijnych,

²³

Dz.U. L 309 z 19.11.2013, s. 1–6.

takich jak Europejska Agencja Środowiska, Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego, Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a także międzyrządowe Europejskie Centrum Prognoz Średnioterminowych, oraz z europejskich inwestycji w dziedzinie usług monitorowania środowiska morskiego już dokonanych za pośrednictwem Mercator Ocean. W kwestii bezpieczeństwa Wysoki Przedstawiciel powinien zapewnić kompleksowe podejście na szczeblu unijnym. Wspólne Centrum Badawcze (JRC) Komisji jest aktywnie zaangażowane od początku inicjatywy GMES i wspiera rozwój w zakresie Galileo i pogody kosmicznej. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 377/2014 JRC zarządza usługą systemu Copernicus w zakresie zarządzania kryzysowego i globalnym komponentem usługi systemu Copernicus w zakresie monitorowania obszarów lądowych, przyczynia się do sprawdzania jakości i adekwatności na potrzeby produktów i informacji, a także do przyszłego rozwoju. Komisja powinna móc nadal liczyć na naukowe i techniczne doradztwo JRC na potrzeby realizacji programu.

- (62) Na wnioski Parlamentu Europejskiego i Rady decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 541/2014/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającą ramy wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych²⁴ Unia ustanowiła ramy wsparcia na rzecz obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST). Śmieci kosmiczne stały się poważnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa, ochrony i zrównoważonego rozwoju działalności związanej z przestrzenią kosmiczną. SST ma zatem kluczowe znaczenie dla zapewnienia ciągłości elementów programu i ich wkładu do polityki Unii. Dążąc do zapobiegania rozprzestrzenianiu się śmieci kosmicznych, SST przyczynia się do zapewnienia trwałego i gwarantowanego dostępu do będącej globalnym dobrem przestrzeni kosmicznej i korzystania z niej.
- (63) Należy w dalszym stopniu poprawiać efektywność SST i autonomię zdolności SST. W tym celu należy doprowadzić do opracowania niezależnego europejskiego katalogu obiektów kosmicznych, opierając się na danych pochodzących z sieci czujników SST. W ramach SST należy również nadal wspierać eksploatację i świadczenie usług SST. Ponieważ SST jest systemem ukierunkowanym na użytkowników, należy wprowadzić odpowiednie mechanizmy w celu gromadzenia wymogów użytkowników, w tym wymogów dotyczących bezpieczeństwa.
- (64) Świadczenie usług SST powinno opierać się na współpracy między Unią a państwami członkowskimi i na korzystaniu z aktualnych i przyszłych krajowych zasobów i wiedzy fachowej, również opracowywanych przy udziale Europejskiej Agencji Kosmicznej i przez Unię. Należy przewidzieć możliwość zapewnienia wsparcia finansowego na rzecz rozwoju nowych czujników SST. Z uwagi na newralgiczny charakter SST kontrolę nad krajowymi czujnikami i ich eksploatacją, utrzymaniem i modernizacją oraz przetwarzaniem danych wykorzystywanych przy świadczeniu usług SST powinny sprawować uczestniczące państwa członkowskie.
- (65) Państwa członkowskie mające odpowiedni udział we własności lub dostęp do zdolności w zakresie SST powinny być w stanie uczestniczyć w świadczeniu usług SST. Państwa członkowskie uczestniczące w konsorcjum SST ustanowionym na podstawie decyzji nr 541/2014/UE należy uznać za spełniające te kryteria. Państwa te powinny przedłożyć wniosek i wykazać zgodność z pozostałymi elementami związanymi z konfiguracją operacyjną. Jeżeli państwa te nie przedłożą wniosków, powinny mieć możliwość przedłożenia ofert dotyczących orbit o określonym charakterze, na przykład, odpowiednio, grupy niskich orbit okołoziemskich (LEO) oraz grupy średnich orbit okołoziemskich (MEO) i orbit geostacjonarnych (GEO). Należy ustanowić odpowiednie przepisy dotyczące wyboru i organizacji uczestników z państw członkowskich.

²⁴ Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 227.

- (66) Po konfiguracji SST powinny one przestrzegać zasad komplementarności działań i ciągłości świadczenia wysokiej jakości ukierunkowanych na użytkownika usług SST i opierać się na najlepszej wiedzy specjalistycznej. W ramach SST należy zatem unikać niepotrzebnego powielania działań. Nadmiar zdolności należy ściśle ograniczać na potrzeby zapewnienia ciągłości i jakości usług SST. Działania zespołów ekspertów powinny pomóc uniknąć niepotrzebnego powielania wysiłków.
- (67) Ponadto SST powinno uzupełniać istniejące środki zmniejszające ryzyko, takie jak wskazówki dotyczące unieszkodliwiania śmieci kosmicznych sporządzone przez Komitet ds. Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej (COPUOS) oraz wytyczne dotyczące trwałego zrównoważonego charakteru działań prowadzonych w przestrzeni kosmicznej lub inne inicjatywy, tak aby zapewnić bezpieczeństwo, ochronę i stabilność działań prowadzonych w przestrzeni kosmicznej. W celu obniżenia ryzyka kolizji w kontekście SST należy również szukać synergii z inicjatywami na rzecz aktywnego usuwania i pasywacji śmieci kosmicznych. SST powinno przyczyniać się do pokojowego wykorzystania i badania przestrzeni kosmicznej. Intensyfikacja działań prowadzonych w przestrzeni kosmicznej może mieć wpływ na międzynarodowe inicjatywy w dziedzinie zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej. Unia powinna monitorować te zmiany i może je uwzględnić w kontekście śródkresowego przeglądu obecnych wieloletnich ram finansowych.
- (68) W ramach działań dotyczących SST, pogody kosmicznej i obiektów bliskich Ziemi (NEO) należy uwzględniać współpracę z partnerami międzynarodowymi, w szczególności ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, organizacjami międzynarodowymi i innymi stronami trzecimi, szczególnie celem unikania kolizji w przestrzeni kosmicznej, zapobiegania rozprzestrzenianiu się śmieci kosmicznych oraz zwiększenia gotowości do reagowania na skutki ekstremalnych zdarzeń pogody kosmicznej i obiektów bliskich Ziemi.
- (69) Funkcjonujący w Radzie Komitet ds. Bezpieczeństwa zalecił utworzenie struktury ds. zarządzania ryzykiem w celu zapewnienia właściwego uwzględnienia kwestii bezpieczeństwa danych podczas wdrażania decyzji nr 541/2014/UE. W tym celu, biorąc pod uwagę prace już wykonane, uczestniczące państwa członkowskie powinny ustanowić odpowiednie struktury i procedury zarządzania ryzykiem.
- (70) Ekstremalne i intensywne zdarzenia pogody kosmicznej mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa obywateli i zakłócać działanie infrastruktury kosmicznej i naziemnej. W ramach programu należy zatem ustanowić funkcję ds. pogody kosmicznej w celu oceny wiążącego się z nią ryzyka i związanych z nim potrzeb użytkowników, szerzenia wiedzy na temat tego ryzyka, zapewniając świadczenie ukierunkowanych na użytkownika usług w zakresie pogody kosmicznej oraz zwiększając zdolności państw członkowskich w zakresie tworzenia tych usług. Komisja powinna ustalić hierarchię sektorów, na rzecz których mają być świadczone operacyjne usługi w zakresie pogody kosmicznej, uwzględniając potrzeby użytkowników, ryzyko i gotowość technologiczną. W perspektywie długoterminowej uwzględnione mogą zostać potrzeby innych sektorów. Świadczenie usług na szczeblu unijnym zgodnie z potrzebami użytkowników wymagać będzie ukierunkowanych, skoordynowanych i nieustannych działań badawczo-rozwojowo w celu wsparcia rozwoju usług w zakresie pogody kosmicznej. Świadczenie usług w zakresie pogody kosmicznej powinno opierać się na istniejących krajowych i unijnych zdolnościach, a także umożliwić szeroki udział państw członkowskich i zaangażowanie sektora prywatnego.
- (71) W białej księdze Komisji w sprawie przyszłości Europy²⁵, deklaracji rzymskiej szefów państw i rządów 27 państw UE²⁶ i kilku rezolucjach Parlamentu Europejskiego przypomina się, że UE

²⁵

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/biala_ksiega_w_sprawie_przyszlosci_europy_pl.pdf

ma do odegrania ważną rolę w zapewnianiu bezpiecznej i odpornej Europy zdolnej do sprostania wyzwaniom takim jak konflikty regionalne, terroryzm, cyberzagrożenia oraz rosnąca presja migracyjna. Zabezpieczony i gwarantowany dostęp do łączności satelitarnej jest niezbędnym narzędziem dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, a łączenie i współdzielenie tego kluczowego źródła bezpieczeństwa na poziomie Unii wzmacnia Unię, która chroni swoich obywateli.

- (72) W konkluzjach przyjętych na posiedzeniach w dniach 19–20 grudnia 2013 r.²⁷ Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła prace przygotowawcze w dziedzinie łączności satelitarnej w zakresie rządowej łączności satelitarnej (GOVSATCOM) następnej generacji w drodze ścisłej współpracy między państwami członkowskimi, Komisją i Europejską Agencją Kosmiczną. GOVSATCOM została również uznana za jeden z elementów globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej z czerwca 2016 r. GOVSATCOM powinna przyczyniać się do reagowania przez UE na zagrożenia hybrydowe, wspierać strategię morską UE oraz politykę UE wobec Arktyki.
- (73) GOVSATCOM jest programem zorientowanym na użytkownika, o silnym wymiarze bezpieczeństwa. Można przeanalizować przypadki użycia w odniesieniu do trzech głównych grup: zarządzanie kryzysowe, które może obejmować cywilne i wojskowe misje i operacje w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka, kryzysy humanitarne i sytuacje kryzysowe na morzu; nadzór, który może obejmować ochronę granic, ochronę obszarów przygranicznych, ochronę granic morskich, nadzór morski, nadzór nad nielegalnym handlem; oraz kluczowa infrastruktura, która może obejmować sieć dyplomatyczną, policyjny system łączności, infrastrukturę krytyczną (np. energetyka, transport, zapory wodne) oraz infrastrukturę kosmiczną.
- (74) Łączność satelitarna jest ograniczonym zasobem uzależnionym od przepustowości, częstotliwości i zasięgu geograficznego. W związku z powyższym, aby zagwarantować opłacalność oraz czerpać korzyści skali, w ramach GOVSATCOM należy lepiej dopasować popyt upoważnionych użytkowników na usługi GOVSATCOM i podaż tych usług na podstawie zawartych umów w zakresie przepustowości i usług satelitarnych. Ponieważ popyt i potencjalna podaż mogą zmieniać się z biegiem czasu, wymaga to stałego monitorowania i elastyczności w zakresie dostosowania usług GOVSATCOM. Osiągnięcie korzyści skali można osiągnąć wyłącznie w odniesieniu do wystarczająco dużej puli zasobów i usług oraz bazy użytkowników.
- (75) Wymogi operacyjne zostaną określone na podstawie analizy przypadków użycia. Na podstawie tych wymogów operacyjnych, w połączeniu z wymogami w zakresie bezpieczeństwa, należy opracować portfel usług. Portfel usług powinien określać mający zastosowanie poziom odniesienia dla usług świadczonych za pośrednictwem GOVSATCOM. W celu utrzymania jak najlepszego dopasowania popytu i podaży portfel usług GOVSATCOM może wymagać regularnej aktualizacji.
- (76) W pierwszej fazie GOVSATCOM (do około 2025 r.) wykorzystywane będą istniejące zdolności podmiotów prywatnych i państw członkowskich. W tej pierwszej fazie usługi będą wprowadzane w sposób etapowy, w pierwszej kolejności dla użytkowników na poziomie Unii. Jeżeli w pierwszej fazie szczegółowa analiza popytu i podaży w przyszłości wykaże, że podejście to jest niewystarczające do pokrycia zmieniającego się popytu, może zostać podjęta decyzja o przejściu do kolejnej fazy oraz opracowaniu specjalnej dodatkowej infrastruktury lub

²⁶

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/146072.pdf

²⁷

EUCO 217/13.

zdolności w drodze jednego partnerstwa publiczno-prywatnego lub kilku takich partnerstw, np. z operatorami satelitów z Unii.

- (77) Aby zoptymalizować dostępne zasoby łączności satelitarnej, zagwarantować dostęp w niemożliwych do przewidzenia sytuacjach, takich jak klęski żywiołowe, oraz zapewnić skuteczność operacyjną i krótki czas oczekiwania, konieczne jest wprowadzenie jednego lub dwóch centrów GOVSATCOM. Segment naziemny powinien być zaprojektowany w oparciu o wymogi operacyjne i wymogi w zakresie bezpieczeństwa. W celu ograniczenia ryzyka segment ten może obejmować kilka lokalizacji. Potrzebne mogą być dodatkowe elementy segmentu naziemnego, takie jak stacje bazowe.
- (78) Dla użytkowników łączności satelitarnej urządzenia użytkownika stanowią niezwykle ważny interfejs operacyjny. Podejście UE do GOVSATCOM umożliwia większości użytkowników dalsze użytkowanie posiadanych przez nich urządzeń użytkownika do korzystania z usług GOVSATCOM, jeżeli wykorzystują one technologie unijne.
- (79) W interesie skuteczności operacyjnej użytkownicy wskazali, że należy dążyć do zapewnienia interoperacyjności urządzeń użytkownika, a także umożliwienia korzystania przez te urządzenia z różnych systemów satelitarnych. Mogą być wymagane badania naukowe i prace rozwojowe w tej dziedzinie.
- (80) Na poziomie wdrażania zadania i obowiązki powinny zostać rozdzielone wśród wyspecjalizowanych podmiotów, takich jak Europejska Agencja Obrony, ESDZ, Europejska Agencja Kosmiczna, Agencja i inne agencje unijne, w taki sposób, aby zapewnić ich zgodność ze swoją główną rolą, w szczególności w odniesieniu do aspektów związanych z użytkownikiem.
- (81) Organ właściwy dla GOVSATCOM ma ważną rolę w zakresie monitorowania, czy użytkownicy oraz inne podmioty krajowe zaangażowane w GOVSATCOM przestrzegają przepisów dotyczących wspólnego korzystania z zasobów zgodnie z ustaloną hierarchią oraz procedur bezpieczeństwa określonych w wymogach dotyczących bezpieczeństwa. Państwo członkowskie, które nie wyznaczyło organu właściwego dla GOVSATCOM, powinno w każdym przypadku wyznaczyć punkt kontaktowy do celów zarządzania wszelkimi wykrytymi zakłóceniami mającymi wpływ na GOVSATCOM.
- (82) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze dotyczące wymogów operacyjnych w odniesieniu do usług świadczonych w ramach GOVSATCOM. Umożliwi to Komisji określenie specyfikacji technicznych dla przypadków użycia związanych z zarządzaniem kryzysowym, nadzorem i zarządzaniem kluczową infrastrukturą, w tym z sieciami łączności dyplomatycznej. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.
- (83) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze dotyczące portfelu usług w odniesieniu do usług świadczonych w ramach GOVSATCOM. Umożliwi to Komisji określenie atrybutów, w tym zasięgu geograficznego, częstotliwości, szerokości pasma, urządzeń użytkownika i zabezpieczeń. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (84) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze dotyczące przepisów regulujących wspólne korzystanie z zasobów i ustalanie hierarchii w odniesieniu do połączonych zdolności GOVSATCOM w zakresie łączności satelitarnej. Umożliwi to Komisji uwzględnienie wymogów operacyjnych i wymogów dotyczących bezpieczeństwa oraz przeprowadzenie

analizy ryzyka i przewidywanego zapotrzebowania uczestników GOVSATCOM. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.

- (85) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze dotyczące infrastruktury segmentu naziemnego GOVSATCOM. Umożliwi to Komisji uwzględnienie wymogów operacyjnych i wymogów dotyczących bezpieczeństwa w zakresie wyboru takich lokalizacji. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.
- (86) Infrastruktura na potrzeby programu może wymagać dodatkowych badań naukowych i innowacji, które mogą być wspierane w ramach programu „Horyzont Europa”, w celu zapewnienia spójności z działaniami prowadzonymi w tej dziedzinie przez Europejską Agencję Kosmiczną. Synergia z programem „Horyzont Europa” powinna zapewnić identyfikację potrzeb sektora kosmicznego w zakresie innowacji i badań naukowych oraz ich uwzględnienie w strategicznym procesie planowania badań naukowych i innowacji. Udostępniane nieodpłatnie w ramach programu dane i usługi związane z przestrzenią kosmiczną będą wykorzystywane do opracowywania przełomowych rozwiązań za pomocą badań naukowych i innowacji, w tym w ramach programu „Horyzont Europa”, w szczególności w zakresie zrównoważonej żywności i zasobów naturalnych, monitorowania klimatu, inteligentnych miast, pojazdów automatycznych, bezpieczeństwa i zarządzania łańcuchami żywnościowymi. W procesie planowania strategicznego w ramach programu „Horyzont Europa” określone zostaną działania w zakresie badań naukowych i innowacji, które powinny wykorzystywać infrastruktury będące własnością Unii, takie jak Galileo, EGNOS i Copernicus. Infrastruktury badawcze, w szczególności sieci obserwacyjne *in situ*, będą stanowiły zasadnicze elementy infrastruktury obserwacji *in situ* umożliwiającej świadczenie usług systemu Copernicus.
- (87) Rozporządzeniem (UE) nr 912/2010 ustanowiono agencję unijną, zwaną Agencją Europejskiego GNSS, której zadaniem jest zarządzanie niektórymi aspektami programów nawigacji satelitarnej Galileo i EGNOS. Niniejsze rozporządzenie przewiduje w szczególności, że Agencji Europejskiego GNSS zostaną powierzone nowe zadania nie tylko w odniesieniu do Galileo i EGNOS, ale również innych elementów programu, w szczególności dotyczące akredytacji bezpieczeństwa. Należy zatem odpowiednio dostosować nazwę, zadania i aspekty organizacyjne Agencji Europejskiego GNSS.
- (88) Ze względu na jej rozszerzony zakres, który nie będzie już ograniczony do Galileo i EGNOS, nazwa Agencji Europejskiego GNSS powinna zostać zmieniona. Należy jednak w ramach Agencji zapewnić ciągłość działań Agencji Europejskiego GNSS, w tym ciągłość w odniesieniu do praw i obowiązków, pracowników oraz ważność wszelkich podjętych decyzji.
- (89) Biorąc pod uwagę mandat Agencji i rolę Komisji w realizacji programu, należy zapewnić, aby niektóre decyzje podejmowane przez Radę Administracyjną nie były przyjmowane bez przychylnego głosu przedstawicieli Komisji.
- (90) Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji, Rada Administracyjna, Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa i Dyrektor Wykonawczy są niezależni w wykonywaniu swoich obowiązków i działają w interesie publicznym.
- (91) Jest możliwe, a zatem prawdopodobne, że niektóre elementy programu będą opierać się na wykorzystaniu newralgicznej lub związanej z bezpieczeństwem infrastruktury krajowej. W tym przypadku, ze względu na bezpieczeństwo narodowe, należy zastrzec, że w posiedzeniach Rady Administracyjnej i Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa uczestniczą jedynie przedstawiciele państw członkowskich, które posiadają taką infrastrukturę.

- (92) Aby zachęcić do jak najszerzego korzystania z usług oferowanych w ramach programu, warto byłoby podkreślić, że dane, informacje i usługi dostarczane są bez gwarancji.
- (93) Należy potwierdzić, że w celu wykonania niektórych zadań o charakterze nieregulacyjnym Komisja może w stosownych przypadkach i w niezbędnym zakresie korzystać z pomocy technicznej niektórych stron zewnętrznych. Inne podmioty zaangażowane w zarządzanie publicznym programem mogą również korzystać z tej samej pomocy technicznej w wykonywaniu zadań powierzonych im na mocy niniejszego rozporządzenia.
- (94) Zgodnie z ust. 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. należy dokonać oceny programu na podstawie informacji zebranych w ramach specjalnych wymogów w zakresie monitorowania, przy jednoczesnym unikaniu nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, w szczególności w odniesieniu do państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować wymierne wskaźniki, stanowiące podstawę do oceny skutków programu.
- (95) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (96) Ponieważ należyte zarządzanie publiczne wymaga jednolitego zarządzania programem, szybszego podejmowania decyzji i równego dostępu do informacji, przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania związane z tym programem, powinni mieć możliwość uczestniczenia w charakterze obserwatorów w pracach komitetu utworzonego na podstawie rozporządzenia (UE) nr 182/2011. Z tych samych powodów przedstawiciele państw trzecich i organizacji międzynarodowych, które zawarły umowę międzynarodową z Unią, powinni mieć możliwość uczestniczenia w pracach komitetu przy zastrzeżeniu wymogów bezpieczeństwa i zgodnie z postanowieniami takiej umowy. Przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania związane z programem, państw trzecich i organizacji międzynarodowych nie mają prawa uczestniczyć w głosowaniach komitetu.
- (97) Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów programu w osiąganiu jego celów, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany załącznika X w celu dokonania przeglądu lub uzupełnienia wskaźników, jeżeli zostanie to uznane za konieczne, oraz uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (98) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, gdyż przekracza możliwości finansowe i techniczne każdego państwa członkowskiego działającego pojedynczo, natomiast możliwe jest lepsze osiągnięcie tego celu w drodze podjęcia działań na poziomie Unii, ze względu na ich rozmiary i skutki, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia program kosmiczny Unii („program”). Określa ono cele programu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania, jak również zasady realizacji programu.
2. Niniejsze rozporządzenie ustanawia Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego („Agencja”), która zastępuje ustanowioną rozporządzeniem (UE) nr 912/2010 Agencję Europejskiego GNSS i jest jej następcą prawnym; określa ono również zasady działania Agencji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „statek kosmiczny” oznacza każdy obiekt kosmiczny służący określonej celowi, w tym aktywne sztuczne satelity i górne człony rakiet nośnych;
- 2) „zdarzenia pogody kosmicznej” oznaczają występujące naturalnie wahania w środowisku kosmicznym pomiędzy Słońcem a Ziemią, w tym rozbłyski słoneczne, słoneczne cząstki wysokoenergetyczne, wiatr słoneczny i koronalne wyrzuty masy, które mogą powodować burze słoneczne (burze magnetyczne, burze promieniowania słonecznego i zakłócenia jonosferyczne) mające potencjalny wpływ na Ziemię;
- 3) „obiekty bliskie Ziemi” oznaczają obiekty naturalne w Układzie Słonecznym, które mogą uderzyć w Ziemię;
- 4) „obiekt kosmiczny” oznacza każdy sztuczny obiekt w przestrzeni kosmicznej;
- 5) „orientacja sytuacyjna w przestrzeni kosmicznej” („SSA”) oznacza holistyczne podejście do głównych zagrożeń kosmicznych, obejmujące kolizje satelitów ze śmieciami kosmicznymi, zjawiska pogody kosmicznej i obiekty bliskie Ziemi;
- 6) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu UE, w tym działanie w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu UE oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 7) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkom, albo podmiot nieposiadający osobowości prawnej zgodnie z art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego;
- 8) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest państwem członkowskim Unii;
- 9) „informacje z obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych” („informacje SST”) oznaczają przetworzone dane SST łatwo zrozumiałe dla odbiorcy;

- 10) „dane z obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych” („dane SST”) oznaczają parametry fizyczne obiektów kosmicznych wychwycone przez czujniki SST lub parametry orbitalne obiektów kosmicznych wyprowadzone z obserwacji prowadzonych za pomocą tych czujników w ramach elementu obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych („SST”);
- 11) „łącze zwrotne” oznacza usługę wspomagającą usługę globalnego monitoringu statków powietrznych, zgodnie z definicją monitoringu określoną przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego;
- 12) „satelity Sentinel systemu Copernicus” oznaczają wykorzystywane do celów systemu Copernicus satelity, statki kosmiczne lub ładunki użytkowe statków kosmicznych do celów obserwacji Ziemi z kosmosu;
- 13) „dane z systemu Copernicus” oznaczają dane dostarczone przez satelity Sentinel, w tym metadane tych danych;
- 14) „dane pozyskane od osób trzecich w ramach systemu Copernicus” oznaczają dane objęte licencją na wykorzystanie przez system Copernicus, pochodzące ze źródeł innych niż satelity Sentinel;
- 15) „dane *in situ* z systemu Copernicus” oznaczają dane obserwacyjne z czujników naziemnych, morskich lub powietrznych, a także dane referencyjne i pomocnicze, objęte licencją na wykorzystanie w systemie Copernicus lub przekazywane w tym celu;
- 16) „informacje z systemu Copernicus” oznaczają informacje generowane w ramach usług systemu Copernicus po przetwarzaniu lub modelowaniu, w tym metadane tych informacji;
- 17) „podmiot powierniczy” oznacza podmiot prawny, niezależny od Komisji lub od osoby trzeciej, który otrzymuje dane od Komisji lub od tej osoby trzeciej w celu bezpiecznego przechowywania i przetwarzania tychże danych;
- 18) „śmieci kosmiczne” oznaczają wszystkie obiekty kosmiczne, w tym statki kosmiczne lub ich części i elementy, znajdujące się na orbicie ziemskiej lub wchodzące w atmosferę ziemską, które nie funkcjonują lub nie służą już określonemu celowi, w tym części rakiet lub sztucznych satelitów, lub nieaktywne sztuczne satelity;
- 19) „czujnik SST” oznacza urządzenie lub połączenie urządzeń (radarów, laserów i teleskopów, naziemnych lub w przestrzeni kosmicznej), które może mierzyć parametry fizyczne obiektów kosmicznych, takie jak rozmiar, położenie i prędkość;
- 20) „użytkownik GOVSATCOM” oznacza organ publiczny Unii lub państwa członkowskiego, podmiot, któremu powierzono wykonywanie władzy publicznej, bądź osobę fizyczną lub prawną, którym udzielono należytego upoważnienia i powierzono zadania związane z nadzorem nad misjami, operacjami i infrastrukturą o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa oraz zarządzaniem takimi misjami, operacjami i infrastrukturą;
- 21) „przypadek użycia GOVSATCOM” oznacza scenariusz operacyjny w określonym środowisku, w którym użytkownicy GOVSATCOM wymagają usług GOVSATCOM;
- 22) „szczególnie chronione informacje jawne” oznaczają informacje jawne, które Komisja musi chronić ze względu na zobowiązania prawne określone w Traktatach lub w aktach przyjętych w celu ich wykonania, lub też ze względu na ich szczególnie charakter;
- 23) „użytkownicy systemu Copernicus” oznaczają:
„podstawowych użytkowników systemu Copernicus”, którzy korzystają z danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus oraz mają dodatkowe zadanie stymulowania rozwoju systemu Copernicus; do użytkowników tych należą instytucje i organy Unii oraz europejskie, krajowe lub regionalne organy publiczne, którym powierzono świadczenie usługi

publicznej polegającej na określaniu, realizacji, egzekwowaniu lub monitorowaniu polityki w zakresie środowiska, ochrony ludności, bezpieczeństwa lub ochrony;

„innych użytkowników systemu Copernicus”, którzy korzystają z danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus; do użytkowników tych należą w szczególności organizacje badawcze i edukacyjne, podmioty komercyjne i prywatne, organizacje charytatywne, organizacje pozarządowe i organizacje międzynarodowe.

Artykuł 3

Elementy programu

Program składa się z następujących elementów:

- a) niezależnego cywilnego globalnego systemu nawigacji satelitarnej (GNSS) pod kontrolą cywilną, obejmującego konstelację satelitów, ośrodków i globalnej sieci stacji naziemnych, oferującego usługi pozycjonowania, nawigacji i pomiaru czasu oraz w pełni uwzględniającego potrzeby i wymogi w zakresie bezpieczeństwa („Galileo”);
- b) regionalnego systemu nawigacji satelitarnej, który składa się z ośrodków i stacji naziemnych oraz szeregu transponderów zainstalowanych na satelitach geosynchronicznych oraz który wzmacnia i koryguje otwarte sygnały emitowane przez Galileo i inne GNSS, między innymi na potrzeby zarządzania ruchem lotniczym i służb żeglugi powietrznej („europejski system wspomagania satelitarnego” lub „EGNOS”);
- c) niezależnego, ukierunkowanego na użytkownika, systemu obserwacji Ziemi pod kontrolą cywilną, oferującego dane i usługi geoinformacyjne, obejmującego satelity, infrastrukturę naziemną, ośrodki przetwarzania danych i informacji oraz infrastrukturę dystrybucyjną, w pełni uwzględniającego potrzeby i wymagania w zakresie bezpieczeństwa („Copernicus”);
- d) systemu obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych mającego na celu ulepszenie, użytkowanie i zapewnianie danych, informacji i usług związanych z obserwacją i śledzeniem aktywnych i nieaktywnych statków kosmicznych, odłączonych członów rakiet nośnych, śmieci i fragmentów śmieci orbitujących wokół Ziemi, uzupełnionego o parametry obserwacyjne związane ze zdarzeniami pogody kosmicznej i z monitorowaniem ryzyka zbliżania się do Ziemi obiektów jej bliskich („SST”);
- e) usługi rządowej łączności satelitarnej umożliwiającej świadczenie usług łączności satelitarnej organom Unii i państw członkowskich zarządzającym misjami i infrastrukturą o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa („GOVSATCOM”).

Program obejmuje dodatkowo środki na rzecz zapewnienia, na potrzeby programu, skutecznego dostępu do przestrzeni kosmicznej i na rzecz wspierania innowacyjnego sektora kosmicznego.

Artykuł 4

Cele

1. Program ma następujące cele ogólne:

- a) dostarczanie – lub przyczynianie się do dostarczania – aktualnych i, w stosownych przypadkach, zabezpieczonych danych, informacji i usług o wysokiej jakości związanych z przestrzenią kosmiczną, nieprzerwanie i w miarę możliwości na poziomie globalnym, zaspokajające obecne i przyszłe potrzeby oraz umożliwiające realizację priorytetów politycznych Unii, w tym w odniesieniu do zmiany klimatu oraz bezpieczeństwa i obronności;

- b) maksymalizację korzyści społeczno-gospodarczych, w tym poprzez propagowanie jak najszerzego wykorzystania danych, informacji i usług dostarczanych przez elementy programu;
- c) zwiększenie bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich, jej swobody działania i strategicznej autonomii, w szczególności pod względem technologii i podejmowania decyzji w oparciu o dowody;
- d) wspieranie roli Unii na arenie międzynarodowej jako lidera w sektorze kosmicznym oraz wzmacnianie jej pozycji, jeżeli chodzi o mierzenie się z globalnymi wyzwaniami i wspieranie ogólnościowych inicjatyw, w tym w zakresie zmiany klimatu i zrównoważonego rozwoju.

2. Program ma następujące cele szczegółowe:

- a) w odniesieniu do Galileo i EGNOS: zapewnienie najnowocześniejszych i, w stosownych przypadkach, zabezpieczonych usług pozycjonowania, nawigacji i czasu;
- b) w odniesieniu do systemu Copernicus: dostarczanie, w sposób długofalowy, dokładnych i wiarygodnych danych i informacji pochodzących z obserwacji Ziemi, w celu wspierania realizacji i monitorowania polityki Unii i jej państw członkowskich w dziedzinach środowiska, zmiany klimatu, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, ochrony i bezpieczeństwa ludności oraz gospodarki cyfrowej;
- c) w odniesieniu do orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej („SSA”): rozwijanie zdolności w zakresie SST do monitorowania, śledzenia i identyfikacji obiektów kosmicznych, do monitorowania pogody kosmicznej oraz inwentaryzacji potencjału państw członkowskich w zakresie obiektów bliskich Ziemi i objęcia go siecią;
- d) w odniesieniu do GOVSATCOM: zapewnienie długoterminowej dostępności niezawodnych, zabezpieczonych i efektywnych kosztowo usług łączności satelitarnej;
- e) gdy wymagają tego potrzeby programu, działanie na rzecz możliwości niezależnego, bezpiecznego i racjonalnego pod względem kosztów dostępu do przestrzeni kosmicznej;
- f) wspieranie i wzmacnianie konkurencyjności, przedsiębiorczości, umiejętności i innowacyjności osób prawnych i fizycznych z Unii działających lub zamierzających działać w przedmiotowym sektorze, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji i potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw typu start-up.

Artykuł 5

Dostęp do przestrzeni kosmicznej

Program wspiera:

- a) świadczenie usług wynoszenia na orbitę na potrzeby programu;
- b) działania rozwojowe związane z niezależnym, niezawodnym i racjonalnym pod względem kosztów dostępem do przestrzeni kosmicznej;
- c) gdy wymagają tego potrzeby programu – niezbędne dostosowania naziemnej infrastruktury kosmicznej.

Artykuł 6

Działania wspierające innowacyjny unijny sektor kosmiczny

Program wspiera:

- a) działania innowacyjne na rzecz jak najlepszego wykorzystania związanych z przestrzenią kosmiczną technologii, infrastruktury lub usług;
- b) zakładanie związanych z przestrzenią kosmiczną partnerstw innowacyjnych w celu opracowywania innowacyjnych produktów lub usług oraz późniejszego zakupu materiałów lub usług będących wynikiem tych prac;
- c) przedsiębiorczość, począwszy od jej wczesnych etapów aż po rozwijanie działalności na szerszą skalę, zgodnie z art. 21 i innymi przepisami o dostępie do finansowania zawartymi w art. 18 i rozdziale I tytułu III;
- d) współpracę między przedsiębiorstwami przybierającą postać platform ds. przestrzeni kosmicznej skupiających, na poziomie regionalnym i krajowym, podmioty z sektora kosmicznego i cyfrowego, a także użytkowników, oraz zapewniających obywatelom i przedsiębiorstwom wsparcie w celu rozwijania przedsiębiorczości i umiejętności;
- e) prowadzenie działań w zakresie kształcenia i szkolenia;
- f) dostęp do zaplecza umożliwiającego przetwarzanie i testowanie;
- g) działania w zakresie certyfikacji i normalizacji.

Artykuł 7

Państwa trzecie i organizacje międzynarodowe stowarzyszone z programem

1. Elementy programu, z wyjątkiem SST i GOVSATCOM, są otwarte dla następujących państw trzecich:
 - a) członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
 - b) państw przystępujących, państw kandydujących i potencjalnych kandydatów, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami ich udziału w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między nimi a Unią;
 - c) państw objętych europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami.
2. Elementy programu, z wyjątkiem SST, są również otwarte dla każdego państwa trzeciego lub każdej organizacji międzynarodowej, zgodnie z warunkami ustanowionymi w szczegółowej umowie dotyczącej udziału danego państwa trzeciego lub danej organizacji międzynarodowej w dowolnym programie Unii, pod warunkiem że umowa ta:
 - a) zapewnia właściwą równowagę między wkładem państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej uczestniczących w programach Unii a osiąganymi przez nie korzyściami;
 - b) ustanawia warunki uczestnictwa w programach, obejmujące obliczenie wkładu finansowego do poszczególnych programów oraz ich koszty administracyjne. Wkład ten stanowi dochód przeznaczony na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] [nowego rozporządzenia finansowego];

- c) nie powierza państwu trzeciemu ani organizacji międzynarodowej uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do programu;
 - d) gwarantuje prawo Unii do zapewniania należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych.
3. Elementy programu są otwarte dla państw trzecich i organizacji międzynarodowych, o których mowa w ust. 1 i 2, jedynie pod warunkiem zabezpieczenia podstawowych interesów bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich.

Artykuł 8

Dostęp państw trzecich lub organizacji międzynarodowych do SST, GOVSATCOM i PRS

1. Państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe mogą zostać uczestnikami GOVSATCOM, o których mowa w art. 67, lub uzyskać dostęp do usług zapewnianych przez SST jedynie wtedy, gdy zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zawrą umowę określającą warunki szczegółowych zasad dostępu do takich danych, informacji, przepustowości i usług oraz ramy wymiany i ochrony informacji niejawnych.
2. Dostęp państw trzecich lub organizacji międzynarodowych do oferowanej przez Galileo usługi publicznej o regulowanym dostępie regulują przepisy art. 3 ust. 5 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE²⁸.

Artykuł 9

Własność i używanie aktywów

1. Unia jest właścicielem wszystkich aktywów rzeczowych oraz aktywów niematerialnych i prawnych utworzonych lub rozbudowanych w ramach elementów programu. Komisja czyni w tym celu niezbędne kroki, aby zapewnić, by odpowiednie umowy, porozumienia i inne uzgodnienia dotyczące tych działań, które mogą doprowadzić do utworzenia lub rozbudowania takich aktywów, zawierały postanowienia gwarantujące ustanowienie takiego systemu własności w odniesieniu do tych aktywów.
2. Ust. 1 nie ma zastosowania do aktywów rzeczowych ani aktywów niematerialnych i prawnych utworzonych lub rozbudowanych w ramach elementów programu, jeżeli działania, które mogą doprowadzić do utworzenia lub rozbudowania takich aktywów:
 - a) są prowadzone na podstawie dotacji lub nagród w całości finansowanych przez Unię;
 - b) nie są w całości finansowane przez Unię; lub
 - c) dotyczą opracowania, produkcji lub użytkowania odbiorników PRS z udziałem informacji niejawnych UE (EUCI), lub też elementów takich odbiorników.
3. Komisja czyni niezbędne kroki, aby zapewnić, by umowy, porozumienia lub inne uzgodnienia dotyczące działań, o których mowa w ust. 1, zawierały postanowienia ustanawiające odpowiedni system własności w odniesieniu do tych aktywów, oraz, co się tyczy lit. c), aby Unia mogła swobodnie korzystać z odbiorników PRS zgodnie z decyzją nr 1104/2011/UE.
4. Komisja dąży do zawarcia umów lub innych uzgodnień z osobami trzecimi w odniesieniu do:

²⁸ Dz.U. L 287 z 4.11.2011, s. 1–8.

- a) istniejących wcześniej praw własności dotyczących aktywów rzeczowych oraz aktywów niematerialnych i prawnych utworzonych lub rozbudowanych w ramach elementów programu;
 - b) nabycia praw własności lub praw licencyjnych dotyczących innych aktywów rzeczowych lub aktywów niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji programu.
5. Za pomocą odpowiednich ram Komisja zapewnia optymalne wykorzystanie aktywów rzeczowych oraz aktywów niematerialnych i prawnych, o których mowa w ust. 1 i 2 i których właścicielem jest Unia.
6. W szczególności gdy aktywa te obejmują prawa własności intelektualnej, Komisja zarządza tymi prawami w sposób możliwie najbardziej efektywny, z uwzględnieniem konieczności ich ochrony i nadania im wartości, a także z uwzględnieniem uzasadnionych interesów wszystkich zainteresowanych stron i potrzeby harmonijnego rozwoju rynków i nowych technologii oraz ciągłości świadczenia usług oferowanych przez elementy programu. W tym celu Komisja zapewnia w szczególności, aby odpowiednie umowy, porozumienia lub uzgodnienia przewidywały możliwość przeniesienia tych praw na osoby trzecie lub udzielenia osobom trzecim licencji na te prawa, oraz aby Agencja mogła w razie potrzeby swobodnie korzystać z tych praw do celów wykonywania swoich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 10

Brak gwarancji

Usługi, dane i informacje oferowane przez elementy programu dostarczane są bez jakiegokolwiek wyraźnej lub domniemanej gwarancji dotyczącej ich jakości, dokładności, dostępności, wiarygodności, prędkości i przydatności do jakiegokolwiek celu. Komisja czyni w tym celu niezbędne kroki, aby zapewnić, by użytkownicy tych usług, danych i informacji zostali w odpowiedni sposób poinformowani o braku wszelkich takich gwarancji.

TYTUŁ II

WKŁAD Z BUDŻETU I MECHANIZMY BUDŻETOWE

Artykuł 11

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi [16] mld EUR według cen bieżących.
- Szacunkowy podział kwoty, o której mowa w akapicie pierwszym, jest następujący:
- a) na Galileo i EGNOS: [9,7] mld EUR;
 - b) na Copernicus: [5,8] mld EUR;
 - c) na SSA/GOVSATCOM: [0,5] mld EUR.
2. Działania przekrojowe przewidziane w art. 3 finansowane są w ramach elementów programu.
3. Środki budżetowe Unii przydzielone na rzecz programu obejmują wszystkie działania wymagane do spełnienia celów, o których mowa w art. 4. Wydatki takie mogą obejmować:
- a) przeprowadzanie badań i organizowanie spotkań ekspertów, zwłaszcza w celu oceny spełnienia wymogów kosztowych i czasowych programu;

- b) działania informacyjne i komunikacyjne, w tym komunikację instytucjonalną dotyczącą priorytetów politycznych Unii, o ile mają one bezpośredni związek z celami niniejszego rozporządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia synergii z innymi dziedzinami polityki Unii;
 - c) sieci informatyczne służące przetwarzaniu i wymianie informacji oraz środki zarządzania administracyjnego, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa, wdrażane przez Komisję;
 - d) pomoc techniczną i administracyjną na potrzeby realizacji programu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym w zakresie systemów informatycznych dla przedsiębiorstw.
- 4. Działania, które otrzymują finansowanie skumulowane z różnych programów Unii, poddaje się audytowi tylko jeden raz, obejmując nim wszystkie programy, których to dotyczy, oraz obowiązujące w ich ramach odnośne zasady.
 - 5. Związane z programem zobowiązania budżetowe obejmujące działania trwające dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.
 - 6. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

Artykuł 12

Dochody przeznaczone na określony cel

- 1. Dochody osiągane przez elementy programu wpłaca się do budżetu Unii i wykorzystuje do finansowania elementu, który wygenerował dochód.
- 2. Państwa członkowskie mogą wspomóc element programu dodatkowym wkładem finansowym, pod warunkiem że takie dodatkowe składniki nie powodują żadnych obciążeń finansowych lub technicznych ani opóźnień w przypadku danego elementu.
- 3. Dodatkowe finansowanie, o którym mowa w niniejszym artykule, traktuje się jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z [art. 21 ust. 2] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 13

Realizacja i formy finansowania unijnego

- 1. Program jest realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w [art. 62 ust. 1 lit. c)] rozporządzenia finansowego.
- 2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Może również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.

TYTUŁ III

PRZEPISY FINANSOWE

ROZDZIAŁ I

Zamówienia

Artykuł 14

Zasady udzielania zamówień

Instytucje zamawiające działają zgodnie z następującymi zasadami w postępowaniach o udzielenie zamówienia na potrzeby programu:

- a) propagowanie we wszystkich państwach członkowskich, w całym łańcuchu dostaw, możliwie jak najszerszego i otwartego udziału przedsiębiorstw typu start-up, nowych podmiotów, małych i średnich przedsiębiorstw oraz innych podmiotów gospodarczych, w tym poprzez wymóg korzystania z podwykonawstwa przez oferentów;
- b) unikanie, w miarę możliwości, nadmiernego polegania na jednym dostawcy, w szczególności w odniesieniu do sprzętu i usług o krytycznym znaczeniu, z uwzględnieniem celów, jakimi są niezależność technologiczna i ciągłość świadczenia usług;
- c) na zasadzie odstępowstwa od art. 167 rozporządzenia finansowego, korzystanie, w stosownych przypadkach, z wielu źródeł zaopatrzenia w celu zapewnienia lepszej ogólnej kontroli nad wszystkimi elementami programu, ich kosztami i harmonogramem;
- d) wspieranie autonomii Unii, w szczególności pod względem technologicznym;
- e) zapewnienie bezpieczeństwa elementów programu i przyczynianie się do ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich;
- f) spełnienie odpowiednich kryteriów społecznych i środowiskowych.

Artykuł 15

Zamówienia w transzach warunkowych

- 1. Instytucja zamawiająca może udzielić zamówienia w formie zamówienia w transzach warunkowych.
- 2. Zamówienie w transzach warunkowych obejmuje transzę stałą, z której wynika wiążące zobowiązanie do wykonania robót, realizacji dostaw lub świadczenia usług przewidzianych w zamówieniu w ramach tej transzy, oraz co najmniej jedną transzę, która jest warunkowa zarówno w zakresie budżetu, jak i wykonania. Dokumenty zamówienia zawierają odniesienie do szczególnych cech zamówień w transzach warunkowych. W dokumentach tych określa się w szczególności przedmiot zamówienia, cenę lub warunki jej określania oraz warunki wykonania robót, realizacji dostaw i świadczenia usług w ramach każdej transzy.
- 3. Obowiązki w ramach transzy stałej muszą być częścią spójnej całości; wymóg ten dotyczy również obowiązków w ramach każdej transzy warunkowej, z uwzględnieniem obowiązków w ramach poprzednich transz.
- 4. Realizacja każdej transzy warunkowej podlega decyzji instytucji zamawiającej, o której to decyzji powiadamia się wykonawcę zgodnie z zamówieniem.

Artykuł 16

Umowy koszt plus

- 1. Instytucja zamawiająca może zdecydować się na wariant zamówienia opłacanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus na warunkach określonych w ust. 3.

Cena należna obejmuje zwrot wszystkich kosztów bezpośrednich faktycznie poniesionych przez wykonawcę z tytułu realizacji umowy, takich jak wydatki na siłę roboczą, materiały, materiały zużywalne oraz eksploatację urządzeń i elementów infrastruktury niezbędnych do realizacji zamówienia, koszty pośrednie oraz zysk albo premię motywacyjną uzależnioną od osiągnięcia celów dotyczących wyników i harmonogramu realizacji.

2. W umowach koszt plus określa się cenę maksymalną.
3. Instytucja zamawiająca może zdecydować się na wariant zamówienia opłacanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus, jeżeli dokładne określenie ceny stałej jest trudne lub niewłaściwe z uwagi na element niepewności nieodłącznie związany z realizacją zamówienia, ponieważ:
 - a) zamówienie obejmuje elementy bardzo złożone lub wymagające zastosowania nowych technologii i tym samym wiąże się z wieloma rodzajami ryzyka natury technicznej; lub
 - b) działania będące przedmiotem zamówienia trzeba, ze względów operacyjnych, rozpocząć bezzwłocznie, mimo że nie jest jeszcze w pełni możliwe ustalenie ostatecznej ceny stałej z uwagi na występowanie znacznego ryzyka lub na fakt, że realizacja zamówienia zależy częściowo od realizacji innych zamówień.
4. Cena maksymalna zamówienia opłacanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus jest maksymalną ceną należną. Cenę ustaloną w zamówieniu można zmieniać zgodnie z [art. 172] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 17

Podwykonawstwo

1. Aby zachęcić do udziału nowe podmioty, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz przedsiębiorstwa typu start-up, a także zapewnić możliwie jak największy zasięg geograficzny, chroniąc przy tym strategiczną autonomię Unii, instytucja zamawiająca może wymagać od oferenta zlecenia realizacji części zamówienia w ramach podwykonawstwa w trybie przetargu konkurencyjnego, na stosownych poziomach podwykonawstwa, przedsiębiorstwom innym niż przedsiębiorstwa należące do grupy oferenta.
2. Instytucja zamawiająca wyraźnie określa wymaganą część zamówienia, która ma zostać zlecona podwykonawcom, w formie przedziału od minimalnej do maksymalnej wartości procentowej.
3. Oferent musi uzasadnić wszelkie odstępstwa od wymogu przewidzianego w ust. 1.

ROZDZIAŁ II

Dotacje, nagrody i działania łączone

Artykuł 18

Dotacje i nagrody

1. Unia może pokrywać do 100 % kosztów kwalifikowalnych, bez uszczerbku dla zasady współfinansowania.
2. Na zasadzie odstępstwa od [art. 181 ust. 6] rozporządzenia finansowego kwalifikowalne koszty pośrednie ustala się poprzez zastosowanie stawki zryczałtowanej w wysokości 25 % łącznych kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, z wyłączeniem kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich związanych z podwykonawstwem oraz kosztów udostępnianych przez

osoby trzecie zasobów, które nie są wykorzystywane w obiektach beneficjenta, jak również wsparcia finansowego udzielanego osobom trzecim.

3. Niezależnie od przepisów ust. 2 koszty pośrednie można deklarować w postaci płatności ryczałtowej lub kosztów jednostkowych, jeżeli takie formy zostały przewidziane w programie prac, o którym mowa w art. 100.
4. Na zasadzie odstępstwa od [art. 204] rozporządzenia finansowego maksymalna kwota wsparcia finansowego, jaką można wypłacić osobie trzeciej, nie może przekraczać 200 000 EUR.

Artykuł 19

Wspólne zaproszenia do składania wniosków o dotacje

Komisja lub organ finansujący mogą opublikować wspólne zaproszenie do składania wniosków razem z:

- a) państwami trzecimi, w tym z ich organizacjami lub agencjami naukowo-technicznymi;
- b) organizacjami międzynarodowymi;
- c) podmiotami prawnymi nienastawionymi na zysk.

W przypadku wspólnego zaproszenia ustanawia się wspólne procedury wyboru i oceny wniosków. Procedury te przewidują udział zróżnicowanej grupy ekspertów wyznaczonych przez każdą ze stron.

Artykuł 20

Dotacje na zamówienia przedkomercyjne i zamówienia na innowacyjne rozwiązania

1. Elementem lub podstawowym celem działań mogą być zamówienia przedkomercyjne lub zamówienia publiczne na innowacyjne rozwiązania udzielane przez beneficjentów, którymi są instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające zdefiniowane w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE.
2. Postępowania o udzielenie zamówienia:
 - a) prowadzi się zgodnie z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji, równego traktowania, należytego zarządzania finansami i proporcjonalności oraz zgodnie z regułami konkurencji;
 - b) w przypadku zamówień przedkomercyjnych mogą przewidywać określone warunki, takie jak ograniczenie miejsca wykonania zamówionych działań do terytorium państw członkowskich lub państw stowarzyszonych;
 - c) mogą dopuszczać udzielenie wielu zamówień w ramach tej samej procedury (wiele źródeł zaopatrzenia); oraz
 - d) przewidują zawarcie umowy w sprawie zamówienia na podstawie oferty (ofert) najkorzystniejszej(-ych) ekonomicznie, przy jednoczesnym zapewnieniu braku konfliktu interesów.
3. Wykonawca uzyskujący wyniki w ramach zamówień przedkomercyjnych staje się właścicielem co najmniej powiązanych praw własności intelektualnej. Instytucjom zamawiającym przysługują co najmniej prawa nieodpłatnego dostępu do wyników na własny użytek oraz prawo do przyznania – lub do żądania, aby uczestniczący wykonawcy przyznali – osobom trzecim niewyłącznych licencji na wykorzystanie wyników na rzecz instytucji zamawiającej, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach oraz bez prawa do udzielania

sublicencji. Jeżeli wykonawca nie wykorzysta komercyjnie wyników w określonym w zamówieniu czasie po udzieleniu zamówienia przedkomercyjnego, instytucje zamawiające mogą żądać, aby przeniósł on na nie wszelką własność wyników.

Artykuł 21

Działania łączone

Działania łączone przyjęte w ramach niniejszego programu realizowane są zgodnie z rozporządzeniem [InvestEU] oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.

ROZDZIAŁ IV

Inne przepisy finansowe

Artykuł 22

Finansowanie skumulowane, uzupełniające i łączone

1. Działanie, które otrzymało wkład z innego programu Unii, może również otrzymać wkład w ramach niniejszego programu, pod warunkiem że wkład z obu programów nie pokrywa tych samych kosztów. Do każdego wkładu w dane działanie stosuje się przepisy dotyczące odpowiedniego programu Unii, z którego pochodzi ten wkład. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać całkowitych kosztów kwalifikowalnych działania, a wsparcie z różnych programów Unii można obliczać proporcjonalnie zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.
2. Działania, które otrzymały certyfikat pieczęci doskonałości, lub które spełniają wszystkie następujące warunki:
 - a) zostały ocenione w zaproszeniu do składania wniosków w ramach programu;
 - b) spełniają minimalne wymagania jakościowe tego zaproszenia do składania wniosków;
 - c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków ze względu na ograniczenia budżetowe;

mogą otrzymać wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego+ lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zgodnie z [art. 67] ust. 5 rozporządzenia (UE) XX [rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów] i art. [8] rozporządzenia (UE) XX [w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i jej monitorowania], pod warunkiem że działania te są zgodne z celami danego programu. Stosuje się przepisy dotyczące funduszu, z którego pochodzi wsparcie.

Artykuł 23

Partnerstwa

1. Program może być realizowany poprzez partnerstwa.
2. Partnerstwa, w których uczestniczy Unia:
 - a) ustanawia się w przypadkach, w których osiągną one cele programu kosmicznego Unii skuteczniej niż sama Unia;
 - b) opierają się na zasadach unijnej wartości dodanej, przejrzystości, otwartości, oddziaływania, efektu dźwigni, długoterminowych zobowiązań finansowych wszystkich zaangażowanych stron, elastyczności, spójności i komplementarności

z innymi inicjatywami na szczeblu unijnym, lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym oraz uwzględnia się w nich podział ryzyka, warunki odpowiedzialności i własność aktywów rzeczowych oraz aktywów niematerialnych i prawnych.

Artykuł 24

Wspólne udzielanie zamówień

1. W uzupełnieniu przepisów [art. 165] rozporządzenia finansowego Komisja i Agencja mogą prowadzić wspólne postępowania o udzielenie zamówienia z Europejską Agencją Kosmiczną lub z innymi organizacjami międzynarodowymi zaangażowanymi w realizację elementów programu.
2. Przepisy dotyczące udzielania zamówień obowiązujące na mocy [art. 165] rozporządzenia finansowego stosuje się przez analogię, pod warunkiem że w każdym przypadku stosuje się przepisy proceduralne mające zastosowanie wobec instytucji.

Artykuł 25

Ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa

Jeżeli jest to niezbędne do ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich, w szczególności, gdy chodzi o potrzebę zachowania integralności i odporności systemów unijnych, a także autonomii bazy przemysłowej stanowiącej ich podstawę, Komisja ustala wymagane warunki kwalifikowalności mające zastosowanie do zamówień, dotacji lub nagród objętych niniejszym tytułem. W tym celu uwzględnia się w szczególności konieczność posiadania siedziby w państwie członkowskim przez kwalifikujące się przedsiębiorstwa i zobowiązania się przez nie do prowadzenia wszelkich stosownych działań wewnątrz Unii oraz wymóg podlegania faktycznej kontroli ze strony państw członkowskich lub obywateli państw członkowskich. Warunki te zawiera się w dokumentach dotyczących odpowiednio danego zamówienia, dotacji lub nagrody. W przypadku zamówień warunki te mają zastosowanie do całego cyklu życia zamówienia udzielonego w wyniku danego postępowania.

Artykuł 26

Ochrona interesów finansowych Unii

Jeżeli państwo trzecie uczestniczy w programie na mocy decyzji przyjętej na podstawie umowy międzynarodowej lub na mocy dowolnego innego instrumentu prawnego, państwo to przyznaje niezbędne prawa i dostęp, których potrzebują odpowiedzialny urzędnik zatwierdzający, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejski Trybunał Obrachunkowy, aby móc w pełni wykonywać swoje odpowiednie uprawnienia. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

TYTUŁ IV

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

Artykuł 27

Zasady zarządzania

Zarządzanie programem opiera się na następujących zasadach:

- a) ścisły rozdział zadań i obowiązków pomiędzy podmioty zaangażowane w realizację programu, w szczególności pomiędzy państwa członkowskie, Komisję, Agencję i Europejską Agencję Kosmiczną;
- b) rygorystyczna kontrola programu, obejmująca ściśle przestrzeganie kosztów i harmonogramu przez wszystkie podmioty, w zakresie ich odpowiednich kompetencji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- c) optymalizacja i racjonalizacja wykorzystania struktur;
- d) systematyczne uwzględnianie potrzeb użytkowników usług oferowanych przez elementy programu oraz rozwoju nauki i technologii związanego z tymi usługami;
- e) stałe starania na rzecz kontroli i ograniczania ryzyka.

Artykuł 28

Rola państw członkowskich

1. Państwa członkowskie mogą uczestniczyć w programie, wnosząc swoją wiedzę techniczną, know-how i pomoc, w szczególności w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony, oraz, w razie potrzeby, udostępniając Unii informacje i infrastrukturę, którymi dysponują lub które znajdują się na ich terytorium, w tym poprzez zapewnienie skutecznego i wolnego od przeszkód dostępu do danych *in situ* i ich wykorzystania, oraz przez współpracę z Komisją w celu poprawy dostępności danych *in situ* wymaganej w ramach programu.
2. Komisja – lub w przypadku zadań, o których mowa w art. 30, Agencja – może powierzyć określone zadania państwom członkowskim lub agencjom krajowym bądź grupom tych państw członkowskich lub agencji krajowych. Państwa członkowskie stosują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania programu i propagowania jego wykorzystania, w tym poprzez przyczynianie się do ochrony częstotliwości nieodzownych dla tego programu.
3. Państwa członkowskie i Komisja pracują razem nad rozwojem komponentu *in situ* niezbędnego do upowszechnienia systemów kosmicznych i do ułatwienia wykorzystania pełnego potencjału zbiorów danych *in situ*.
4. W dziedzinie bezpieczeństwa państwa członkowskie wykonują zadania, o których mowa w art. 34 ust. 4.

Artykuł 29

Rola Komisji

1. Komisja ponosi ogólną odpowiedzialność za realizację programu, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa. Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem określa ona priorytety i długoterminowy rozwój programu oraz nadzoruje jego realizację, z należyтым uwzględnieniem jego wpływu na inne dziedziny polityki Unii.
2. Komisja zarządza elementem programu, jeżeli takie zarządzanie nie zostało powierzone innemu podmiotowi.
3. Komisja zapewnia przejrzysty podział zadań między poszczególne podmioty zaangażowane w program i koordynuje działania tych podmiotów.
4. W przypadku gdy jest to niezbędne do sprawnego funkcjonowania programu i sprawnego świadczenia usług zapewnianych przez elementy programu, Komisja, po konsultacji z użytkownikami i wszystkimi innymi zainteresowanymi stronami, określa – w drodze aktów

wykonawczych – specyfikacje techniczne i operacyjne niezbędne do realizacji i rozwoju wspomnianych elementów oraz oferowanych przez nie usług. Określając wspomniane specyfikacje techniczne i operacyjne, Komisja unika obniżania ogólnego poziomu bezpieczeństwa i spełnia nakaz zgodności wstecznej.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.

5. Komisja propaguje i zapewnia upowszechnienie i wykorzystanie w sektorach publicznych i prywatnych danych i usług oferowanych przez elementy programu, w tym poprzez wspieranie odpowiedniego rozwoju tych usług oraz wspomaganie stabilnego i długotrwałego środowiska. Rozwija ona synergii między zastosowaniami poszczególnych elementów programu. Zapewnia komplementarność, spójność, synergii i powiązania pomiędzy programem a innymi działaniami i programami unijnymi.
6. W stosownych przypadkach zapewnia koordynację z działaniami prowadzonymi w sektorze kosmicznym na poziomie unijnym, krajowym i międzynarodowym. Zachęca ona do współpracy między państwami członkowskimi oraz propaguje ujednolicenie ich potencjału technologicznego i prac rozwojowych w dziedzinie przestrzeni kosmicznej.

Artykuł 30

Rola Agencji

1. Agencja ma następujące własne zadania:
 - a) zapewnia, poprzez swoją Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, akredytację bezpieczeństwa wszystkich elementów programu zgodnie z rozdziałem II tytułu V;
 - b) wykonuje zadania, o których mowa w art. 34 ust. 2 i 3;
 - c) podejmuje działania w zakresie komunikacji i promocji oraz działania związane z komercjalizacją usług oferowanych przez Galileo i EGNOS;
 - d) służy Komisji techniczną wiedzą fachową.
2. Komisja powierza Agencji następujące zadania:
 - a) zarządzanie eksploatacją EGNOS i Galileo, o której mowa w art. 43;
 - b) nadrzędną koordynację aspektów GOVSATCOM związanych z użytkownikami, w ścisłej współpracy z odpowiednimi agencjami unijnymi i ESDZ w odniesieniu do misji i operacji w ramach zarządzania kryzysowego;
 - c) działania wykonawcze związane z opracowywaniem zastosowań i usług pochodnych w oparciu o elementy programu.
3. Komisja może powierzyć Agencji inne zadania, w tym podejmowanie działań w zakresie komunikacji, promocji, wprowadzania do obrotu danych i informacji, jak również inne działania związane z upowszechnianiem wśród użytkowników w odniesieniu do elementów programu innych niż Galileo i EGNOS.
4. Zadania, o których mowa w ust. 2 i 3, Komisja powierza za pomocą umowy o przyznanie wkładu zgodnie z [art. 2 pkt 18] i [tytułem VI] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 31

Rola Europejskiej Agencji Kosmicznej

1. Europejskiej Agencji Kosmicznej można powierzyć następujące zadania:

- a) w odniesieniu do systemu Copernicus: rozwój, projektowanie i budowę infrastruktury kosmicznej systemu Copernicus, w tym operacje dotyczące tej infrastruktury;
 - b) w odniesieniu do Galileo i EGNOS: wprowadzanie zmian w systemach, rozwój segmentu naziemnego oraz projektowanie i rozwój satelitów;
 - c) w odniesieniu do wszystkich elementów Unijnego programu kosmicznego: działania badawczo-rozwojowe w dziedzinach, w których dysponuje wiedzą fachową.
2. Komisja zawiera z Agencją oraz z Europejską Agencją Kosmiczną ramową umowę o partnerstwie (o charakterze finansowym) przewidzianą w [art. 130] rozporządzenia finansowego. Ta ramowa umowa o partnerstwie (o charakterze finansowym):
- jasno określa zakres odpowiedzialności i obowiązki Europejskiej Agencji Kosmicznej w odniesieniu do programu;
 - zawiera wymóg przestrzegania przez Europejską Agencję Kosmiczną zawartych w programie unijnym przepisów dotyczących bezpieczeństwa, w szczególności w odniesieniu do przetwarzania informacji niejawnych;
 - ustanawia warunki zarządzania środkami finansowymi powierzonymi Europejskiej Agencji Kosmicznej, zwłaszcza w odniesieniu do udzielania zamówień publicznych, procedur zarządzania, oczekiwanych wyników mierzonych za pomocą wskaźników realizacji celów, środków stosowanych w przypadku niezadowolającej lub nieuczciwej realizacji zamówień pod względem kosztów, harmonogramu i wyników, jak również strategii komunikacyjnej i zasad dotyczących własności wszystkich aktywów rzeczowych oraz aktywów niematerialnych i prawnych; warunki te muszą być zgodne z tytułami III i V niniejszego rozporządzenia i z rozporządzeniem finansowym;
 - zawiera wymóg udziału Komisji i, w stosownych przypadkach, Agencji w posiedzeniach Rady ds. Oceny Ofert Europejskiej Agencji Kosmicznej w odniesieniu do programu;
 - ustanawia środki w zakresie monitorowania i kontroli obejmujące w szczególności system przewidywania kosztów, systematyczne przekazywanie Komisji lub, w stosownych przypadkach, Agencji informacji o kosztach i harmonogramie oraz – w przypadku rozbieżności między planowanymi budżetami, wynikami i harmonogramem – działania naprawcze zapewniające realizację przypisanych zadań w granicach przydzielonych budżetów, a także kary nakładane na Europejską Agencję Kosmiczną, w przypadku gdy jest ona bezpośrednio odpowiedzialna za powstanie wspomnianych rozbieżności;
 - ustanawia zasady wynagradzania Europejskiej Agencji Kosmicznej, które musi być proporcjonalne do stopnia trudności wykonywanych zadań oraz odpowiadające cenom rynkowym i wynagrodzeniom innych zaangażowanych podmiotów, w tym Unii, i może, w stosownych przypadkach, opierać się na wskaźnikach realizacji celów; te wynagrodzenia nie obejmują ogólnych kosztów pośrednich, które nie są związane z działaniami powierzonymi przez Unię Europejskiej Agencji Kosmicznej.
3. Zawarcie ramowej umowy o partnerstwie (o charakterze finansowym), o której mowa w ust. 2, jest uzależnione od ustanowienia w obrębie Europejskiej Agencji Kosmicznej wewnętrznych struktur i metody operacyjnej, w szczególności w odniesieniu do podejmowania decyzji, metod zarządzania i odpowiedzialności, które to struktury i metoda umożliwiają zapewnienie maksymalnej ochrony interesów Unii i przestrzegania jej decyzji, w tym w odniesieniu do działań finansowanych przez Europejską Agencję Kosmiczną, które mają wpływ na program.

4. Bez uszczerbku dla ramowej umowy o partnerstwie (o charakterze finansowym), o której mowa w ust. 4, Komisja lub Agencja mogą zwracać się do Europejskiej Agencji Kosmicznej o zapewnienie fachowej wiedzy technicznej i informacji niezbędnych do wykonania zadań przypisanych im na mocy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 32

Rola innych podmiotów

1. Komisja może powierzać, w całości lub w części, za pomocą umów o przyznanie wkładu realizację elementów programu podmiotom innym niż te, o których mowa w art. 30 i 31, w tym:
 - a) obsługę infrastruktury kosmicznej systemu Copernicus lub jej poszczególnych części – może powierzać organizacji EUMETSAT;
 - b) realizację usług systemu Copernicus lub ich poszczególnych części – odpowiednim agencjom, organom lub organizacjom.
2. Kryteria wyboru takich podmiotów odzwierciedlają w szczególności ich zdolność zapewnienia ciągłości i, w stosownych przypadkach, bezpieczeństwa operacji bez zakłóceń – lub z minimalnymi zakłóceniami – działalności systemu Copernicus.

TYTUŁ V

BEZPIECZEŃSTWO PROGRAMU

ROZDZIAŁ I

Bezpieczeństwo programu

Artykuł 33

Zasady bezpieczeństwa

Bezpieczeństwo programu powinno opierać się na następujących zasadach:

- a) powinno się uwzględniać doświadczenie państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa i czerpać inspirację z ich najlepszych praktyk;
- b) powinno się stosować uznane na poziomie międzynarodowym normy i unijne przepisy dotyczące bezpieczeństwa, w których rozróżnia się funkcje operacyjne i funkcje związane z akredytacją.

Artykuł 34

Zarządzanie bezpieczeństwem

1. Komisja, w zakresie swoich kompetencji, zapewnia wysoki stopień bezpieczeństwa w odniesieniu do, w szczególności:
 - a) ochrony infrastruktury, zarówno naziemnej, jak i kosmicznej, oraz świadczenia usług, zwłaszcza wobec ataków fizycznych lub cyberataków;
 - b) kontroli transferów technologii i zarządzania nimi;
 - c) rozwoju i zachowania w obrębie Unii zdobytych kompetencji i know-how;
 - d) ochrony szczególnie chronionych informacji jawnych i informacji niejawnych.

W tym celu Komisja zapewnia przeprowadzenie analizy ryzyka i zagrożeń w odniesieniu do każdego elementu programu. W oparciu o tę analizę ryzyka i zagrożeń Komisja określa, w drodze aktów wykonawczych, ogólne wymogi w zakresie bezpieczeństwa dla każdego elementu programu. Czyniąc to, Komisja uwzględnia wpływ tych wymogów na sprawne funkcjonowanie danego elementu, w szczególności pod względem kosztów, zarządzania ryzykiem i harmonogramu, oraz zapewnia, aby nie obniżył się ogólny poziom bezpieczeństwa ani by nie wystąpiły zakłócenia w funkcjonowaniu istniejącego sprzętu opartego na tym elemencie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.

2. Podmiot odpowiedzialny za zarządzanie danym elementem programu odpowiada za zarządzanie bezpieczeństwem tego elementu i w tym celu przeprowadza analizę ryzyka i zagrożeń oraz wszystkie działania niezbędne do zapewnienia i monitorowania bezpieczeństwa tego elementu, w szczególności polegające na ustaleniu specyfikacji technicznych i procedur operacyjnych, oraz monitoruje spełnianie przez nie ogólnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1.
3. Agencja:
 - a) zapewnia akredytację bezpieczeństwa wszystkich elementów programu zgodnie z rozdziałem II niniejszego tytułu i kompetencjami państw członkowskich;
 - b) zapewnia działanie centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo zgodnie z wymogami, o których mowa w ust. 2, oraz instrukcjami opracowanymi w ramach decyzji 2014/496/WPZiB;
 - c) wykonuje zadania przydzielone jej na mocy decyzji nr 1104/2011/UE;
 - d) udostępnia Komisji swoją techniczną wiedzę fachową i dostarcza jej wszelkich informacji niezbędnych do wykonywania jej zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.
4. Państwa członkowskie:
 - a) stosują środki, które są co najmniej równoważne środkom niezbędnym do ochrony europejskiej infrastruktury krytycznej w rozumieniu dyrektywy Rady 2008/114/WE z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie rozpoznawania i wyznaczania europejskiej infrastruktury krytycznej oraz oceny potrzeb w zakresie poprawy jej ochrony²⁹ oraz środkom niezbędnym do ochrony ich własnej krajowej infrastruktury krytycznej, w celu zapewnienia ochrony infrastruktury naziemnej stanowiącej integralną część programu i znajdującej się na ich terytorium;
 - b) wykonują zadania związane z akredytacją bezpieczeństwa, o których mowa w art. 41.
6. Podmioty zaangażowane w program stosują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa programu.

ROZDZIAŁ II

Akredytacja bezpieczeństwa

Artykuł 35

Organ ds. akredytacji bezpieczeństwa

²⁹

Dz.U. L 345 z 23.12.2008, s. 75–82.

Utworzona w obrębie Agencji Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa jest organem ds. akredytacji bezpieczeństwa w odniesieniu do wszystkich elementów programu.

Artykuł 36

Ogólne zasady akredytacji bezpieczeństwa

Działania w zakresie akredytacji bezpieczeństwa w odniesieniu do wszystkich elementów programu prowadzi się zgodnie z następującymi zasadami:

- a) działania i decyzje w zakresie akredytacji bezpieczeństwa podejmuje się w kontekście zbiorowej odpowiedzialności za bezpieczeństwo Unii i państw członkowskich;
- b) dokłada się starań, aby decyzje Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa były podejmowane na zasadzie konsensusu;
- c) działania w zakresie akredytacji bezpieczeństwa prowadzi się w oparciu o podejście wykorzystujące ocenę ryzyka i zarządzanie ryzykiem, z uwzględnieniem zagrożeń dla bezpieczeństwa danego elementu oraz wpływu środków służących łagodzeniu tych zagrożeń na koszty lub harmonogram i zważywszy na cel, jakim jest niedopuszczenie do obniżenia ogólnego poziomu bezpieczeństwa tego elementu;
- d) decyzje w zakresie akredytacji bezpieczeństwa przyjmowane przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa są przygotowywane i podejmowane przez działających w sposób obiektywny specjalistów mających odpowiednie kwalifikacje w dziedzinie akredytacji złożonych systemów i posiadających poświadczenie bezpieczeństwa na odpowiednim poziomie;
- e) dokłada się starań, aby przeprowadzić konsultacje ze wszystkimi odnośnymi stronami zainteresowanymi kwestiami bezpieczeństwa w odniesieniu do danego elementu;
- f) działania w zakresie akredytacji bezpieczeństwa są prowadzone przez wszystkie odnośne strony zainteresowane danym elementem zgodnie ze strategią akredytacji bezpieczeństwa, bez uszczerbku dla roli Komisji;
- g) decyzje w zakresie akredytacji bezpieczeństwa przyjmowane przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, są – zgodnie z procedurą określoną w stosownej strategii akredytacji bezpieczeństwa określonej przez tę radę – oparte na lokalnych decyzjach w zakresie akredytacji bezpieczeństwa podjętych przez odnośne krajowe organy państw członkowskich ds. akredytacji bezpieczeństwa;
- h) proces stałego, przejrzystego i w pełni zrozumiałego monitorowania zapewnia, aby ryzyko dla bezpieczeństwa danego elementu było znane, aby środki bezpieczeństwa zostały zdefiniowane w celu ograniczenia tego ryzyka do dopuszczalnego poziomu z myślą o potrzebach Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa, a także dla sprawnego funkcjonowania danego elementu, oraz aby środki te były stosowane zgodnie z koncepcją ochrony w głąb. Skuteczność takich środków poddaje się ciągłej ocenie. Proces dotyczący oceny ryzyka dla bezpieczeństwa oraz zarządzania ryzykiem dla bezpieczeństwa jest wspólnie prowadzony metodą iteracyjną przez zainteresowane strony uczestniczące w działaniach dotyczących danego elementu;
- i) decyzje w zakresie akredytacji bezpieczeństwa są podejmowane przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w sposób całkowicie niezależny, w tym od Komisji oraz innych organów odpowiedzialnych za realizację danego elementu i za świadczenie powiązanych usług, jak również od Dyrektora Wykonawczego i Rady Administracyjnej Agencji;

- j) działania w zakresie akredytacji bezpieczeństwa prowadzi się z należyтым uwzględnieniem potrzeby odpowiedniej koordynacji działań Komisji i organów odpowiedzialnych za wprowadzanie w życie przepisów dotyczących bezpieczeństwa;
- k) akredytacja bezpieczeństwa EGNOS przeprowadzana przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa pozostaje bez uszczerbku dla działań w zakresie akredytacji prowadzonych w odniesieniu do lotnictwa przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotniczego.

Artykuł 37

Zadania Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa

1. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa wykonuje swoje zadania bez uszczerbku dla odpowiedzialności powierzonej Komisji lub innym organom Agencji, w szczególności w kwestiach związanych z bezpieczeństwem, oraz bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w odniesieniu do akredytacji bezpieczeństwa.
2. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa ma następujące zadania:
 - a) zdefiniowanie i zatwierdzenie strategii akredytacji bezpieczeństwa określającej:
 - (i) zakres działań niezbędnych do przeprowadzenia i utrzymania akredytacji elementów programu lub części tych elementów i wszelkich wzajemnych połączeń między nimi lub połączeń z innymi systemami lub elementami;
 - (ii) proces akredytacji bezpieczeństwa elementów programu lub części tych elementów, o stopniu szczegółowości proporcjonalnym do wymaganego poziomu pewności i jasno określający warunki akredytacji;
 - (iii) rolę odnośnych zainteresowanych stron uczestniczących w procesie akredytacji;
 - (iv) harmonogram akredytacji zgodny z fazami elementów programu, w szczególności jeżeli chodzi o rozmieszczenie infrastruktury, świadczenie usług i wprowadzanie zmian;
 - (v) zasady akredytacji bezpieczeństwa sieci połączonych z systemami utworzonymi w ramach elementów programu lub akredytacji bezpieczeństwa części tych elementów i akredytacji bezpieczeństwa sprzętu połączonego z systemami ustanowionymi w oparciu o te elementy, którą to akredytację przeprowadzają krajowe jednostki państw członkowskich właściwe w sprawach bezpieczeństwa;
 - b) podejmowanie decyzji w zakresie akredytacji bezpieczeństwa, w szczególności dotyczących zgody na wynoszenie satelitów na orbitę, zezwoleń na użytkowanie systemów utworzonych w ramach elementów programu lub w ramach składników tych elementów, w różnych konfiguracjach i do celów różnych usług świadczonych przez te systemy, obejmujących także sygnał w przestrzeni kosmicznej, oraz zezwoleń na użytkowanie stacji naziemnych. Jeżeli chodzi o sieci i sprzęt połączone z usługą publiczną o regulowanym dostępie (PRS), o której mowa w art. 44, lub z jakąkolwiek inną zabezpieczoną usługą opierającą się na elementach programu, Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa podejmuje decyzje wyłącznie w sprawie wydawania organom zezwoleń na rozwój newralgicznych technologii PRS lub produkcję odbiorników PRS bądź modułów bezpieczeństwa PRS o newralgicznym znaczeniu, lub rozwój jakiegokolwiek innej technologii lub produkcję jakiegokolwiek innego sprzętu, które muszą być poddane kontroli zgodnie z ogólnymi wymogami w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w art. 34 ust. 1, z uwzględnieniem opinii przedstawionych przez krajowe jednostki właściwe w sprawach bezpieczeństwa oraz z uwzględnieniem ogólnego ryzyka dla bezpieczeństwa;

- c) analizowanie oraz zatwierdzanie wszelkiej dokumentacji dotyczącej akredytacji bezpieczeństwa, oprócz dokumentów, które Komisja ma przyjąć na podstawie art. 34 ust. 1 niniejszego rozporządzenia i art. 8 decyzji nr 1104/2011/UE;
- d) doradzanie, w ramach swoich kompetencji, Komisji przy sporządzaniu projektów aktów, o których mowa w art. 34 ust. 1 niniejszego rozporządzenia i art. 8 decyzji nr 1104/2011/UE, w tym przy ustanawianiu procedur bezpiecznej eksploatacji systemu (SecOp), oraz przedstawianie oświadczenia ze swoim stanowiskiem końcowym;
- e) analizowanie oraz zatwierdzanie oceny ryzyka dla bezpieczeństwa, sporządzonej zgodnie z procesem monitorowania, o którym mowa w art. 36 lit. h), z uwzględnieniem zgodności z dokumentami, o których mowa w lit. c) niniejszego ustępu, i z dokumentami sporządzonymi zgodnie z art. 34 ust. 1 niniejszego rozporządzenia i art. 8 decyzji nr 1104/2011/UE, oraz współpracę z Komisją w celu zdefiniowania środków zmniejszających ryzyko;
- f) kontrolę wdrażania środków bezpieczeństwa w odniesieniu do akredytacji bezpieczeństwa elementów programu poprzez dokonywanie ocen, inspekcji, audytów lub przeglądów bezpieczeństwa czy też wspieranie takich działań, zgodnie z art. 41 lit. b) niniejszego rozporządzenia;
- g) akceptację wyboru zatwierdzonych produktów i środków chroniących przed podsłuchem elektronicznym (TEMPEST) oraz zatwierdzonych produktów kryptograficznych wykorzystywanych do zapewnienia bezpieczeństwa elementów programu;
- h) zatwierdzanie lub, w stosownych przypadkach, udział we wspólnym zatwierdzaniu – wraz z odpowiednimi jednostkami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa – wzajemnych połączeń pomiędzy systemami ustanowionymi w oparciu o elementy programu lub części tych elementów a innymi systemami;
- i) uzgadnianie z odpowiednim państwem członkowskim szablonu kontroli dostępu, o którym mowa w art. 41 lit. c);
- j) przygotowywanie sprawozdań o ryzyku i informowanie Komisji, Rady Administracyjnej i Dyrektora Wykonawczego o przeprowadzonej przez nią ocenie ryzyka oraz doradzanie im w sprawie wariantów postępowania z ryzykiem szczerkowym w odniesieniu do danej decyzji w zakresie akredytacji bezpieczeństwa;
- k) na wyraźny wniosek Rady lub Wysokiego Przedstawiciela wspieranie ich – w ścisłej współpracy z Komisją – w wykonaniu decyzji 2014/496/WPZiB;
- l) prowadzenie konsultacji niezbędnych do wykonywania jej zadań;
- m) przyjęcie i opublikowanie swojego regulaminu.

3. Bez uszczerbku dla uprawnień państw członkowskich, pod nadzorem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa powołuje się specjalny organ podległy tej radzie i reprezentujący państwa członkowskie, w celu wykonywania przez niego zadań organu ds. dystrybucji produktów kryptograficznych (CDA) związanych z zarządzaniem materiałami kryptograficznymi UE dotyczącymi programu, w szczególności w odniesieniu do:

- a) zarządzania kluczami lotów i innymi kluczami koniecznymi do funkcjonowania systemu Galileo;
- b) weryfikacji ustanowienia i egzekwowania procedur księgowania kluczy PRS systemu Galileo, bezpiecznego postępowania z nimi oraz ich przechowywania i dystrybucji.

Artykuł 38

Skład Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa

1. W skład Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego, przedstawiciel Komisji i przedstawiciel Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Wysokiego Przedstawiciela). Kadencja członków Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa wynosi cztery lata i jest odnawialna.
2. Przedstawiciel Europejskiej Agencji Kosmicznej jest zapraszany do udziału w posiedzeniach Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w charakterze obserwatora. W wyjątkowych przypadkach do udziału w posiedzeniach mogą także zostać zaproszeni przedstawiciele agencji unijnych, państw trzecich lub organizacji międzynarodowych w charakterze obserwatorów w odniesieniu do kwestii, które dotyczą bezpośrednio tych państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, a zwłaszcza kwestii odnoszących się do infrastruktury należącej do nich lub zainstalowanej na ich terytorium. Uzgodnienia dotyczące takiego udziału przedstawicieli państw trzecich lub organizacji międzynarodowych i jego warunki określa się w odpowiednich umowach i muszą być one zgodne z regulaminem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.

Artykuł 39

Zasady głosowania w Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa

Jeżeli nie można osiągnąć konsensusu zgodnie z zasadami ogólnymi, o których mowa w art. 36, Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa podejmuje decyzje na podstawie głosowania większością kwalifikowaną, zgodnie z art. 16 Traktatu o Unii Europejskiej. Przedstawiciel Komisji i przedstawiciel Wysokiego Przedstawiciela nie biorą udziału w głosowaniu. Przewodniczący Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa podpisuje w jej imieniu przyjęte przez nią decyzje.

Artykuł 40

Komunikacja i skutki decyzji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa

1. Decyzje Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa są kierowane do Komisji.
2. Komisja stale informuje Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa o wpływie wszelkich planowanych decyzji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa na właściwe funkcjonowanie elementów programu oraz o wdrażaniu planów postępowania z ryzykiem szczątkowym. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa bierze pod uwagę wszelkie tego rodzaju informacje otrzymane od Komisji.
3. Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o wpływie przyjęcia decyzji w zakresie akredytacji bezpieczeństwa na właściwe funkcjonowanie elementów programu. Jeżeli Komisja uzna, że decyzja podjęta przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa może mieć znaczny wpływ na właściwe funkcjonowanie tych elementów, na przykład w zakresie kosztów, harmonogramu lub realizacji celów, natychmiast powiadamia o tym Parlament Europejski i Radę.
4. Radę Administracyjną informuje się okresowo o postępach prac Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.
5. Harmonogram prac Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa nie może utrudniać realizacji harmonogramu działań przewidzianych w programie prac, o którym mowa w art. 100.

Rola państw członkowskich w zakresie akredytacji bezpieczeństwa

Państwa członkowskie:

- a) przekazują Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa wszystkie informacje, które uznają za istotne dla celów akredytacji bezpieczeństwa;
- b) zezwalają właściwie upoważnionym osobom – wyznaczonym przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w porozumieniu z krajowymi jednostkami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i pod nadzorem tych jednostek – na dostęp do wszelkich informacji i do wszelkich miejsc lub obiektów związanych z bezpieczeństwem systemów podlegających ich jurysdykcji, zgodnie ze swoimi krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na przynależność państwową obywateli państw członkowskich, w tym do celów inspekcji, audytów i prób bezpieczeństwa, o których zdecydowała Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, oraz do celów procesu monitorowania ryzyka dla bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 36 lit. h). Te audyty i próby przeprowadza się zgodnie z następującymi zasadami:
 - (i) podkreśla się znaczenie bezpieczeństwa i skutecznego zarządzania ryzykiem wewnątrz kontrolowanych podmiotów;
 - (ii) zaleca się środki zaradcze mające złagodzić określone skutki, jakie może powodować utrata poufności, integralności lub dostępności informacji niejawnych;
- c) każde z państw członkowskich jest odpowiedzialne za opracowanie szablonu kontroli dostępu, tj. zestawienia lub wykazu miejsc/obiektów, które mają uzyskać akredytację, który to szablon uzgadniają z wyprzedzeniem państwa członkowskie i Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, tak aby zapewnić ten sam poziom kontroli dostępu we wszystkich państwach członkowskich;
- d) są odpowiedzialne na poziomie lokalnym za akredytację bezpieczeństwa obiektów znajdujących się na ich terytorium i objętych zakresem akredytacji bezpieczeństwa na potrzeby elementów programu oraz składają w tym celu sprawozdanie Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.

ROZDZIAŁ III

Ochrona informacji niejawnych

Stosowanie przepisów dotyczących informacji niejawnych

W zakresie niniejszego rozporządzenia:

- a) każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego krajowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa oferowały stopień ochrony informacji niejawnych UE równoważny stopniowi ochrony przewidzianemu w przepisach dotyczących bezpieczeństwa ustanowionych w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE³⁰ oraz w przepisach Rady dotyczących bezpieczeństwa ustanowionych w załącznikach do decyzji Rady z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE³¹;

³⁰ Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53–88.

³¹ Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1–50.

- b) państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o krajowych przepisach dotyczących bezpieczeństwa, o których mowa w lit. a);
- c) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w państwach trzecich i osoby prawne z siedzibą w państwach trzecich mogą mieć do czynienia z informacjami niejawnymi UE dotyczącymi programu wyłącznie wtedy, gdy w państwach tych podlegają przepisom dotyczącym bezpieczeństwa zapewniającym stopień ochrony co najmniej równoważny stopniowi ochrony przewidzianemu w przepisach Komisji dotyczących bezpieczeństwa ustanowionych w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444 oraz w przepisach Rady dotyczących bezpieczeństwa ustanowionych w załącznikach do decyzji 2013/488/UE. Równoważność przepisów dotyczących bezpieczeństwa stosowanych w państwie trzecim lub organizacji międzynarodowej określa się w umowie o bezpieczeństwie informacji, obejmującej – w stosownych przypadkach – kwestie bezpieczeństwa przemysłowego, zawieranej między Unią a takim państwem trzecim lub taką organizacją międzynarodową zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 218 TFUE oraz z uwzględnieniem art. 13 decyzji 2013/488/UE;
- d) nie naruszając przepisów art. 13 decyzji 2013/488/UE oraz przepisów w dziedzinie bezpieczeństwa przemysłowego ustanowionych w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444, osoba fizyczna lub osoba prawna, państwo trzecie lub organizacja międzynarodowa mogą uzyskać dostęp do informacji niejawnych UE w przypadku uznania tego za konieczne w poszczególnych przypadkach, stosownie do charakteru i treści takich informacji, zgodnie z zasadą wiedzy koniecznej dla odbiorców informacji oraz w zależności od tego, w jakim stopniu jest to korzystne dla Unii.

TYTUŁ VI

Galileo i EGNOS

Artykuł 43

Działania kwalifikowalne

Działania kwalifikowalne w ramach Galileo i EGNOS obejmują:

- a) zarządzanie infrastrukturą kosmiczną, jej utrzymanie, stałe doskonalenie, aktualizację i ochronę, w tym modernizację i zapobieganie starzeniu się;
- b) zarządzanie infrastrukturą naziemną, w szczególności sieciami, obiektami i zapleczem, jej utrzymanie, stałe doskonalenie, aktualizację i ochronę, w tym modernizację i zapobieganie starzeniu się;
- c) rozwój przyszłych generacji systemów i aktualizację usług świadczonych przez Galileo i EGNOS, bez uszczerbku dla przyszłych decyzji w sprawie perspektyw finansowych Unii;
- d) działania w zakresie certyfikacji i normalizacji;
- e) świadczenie i rozwój rynku usług oferowanych przez Galileo i EGNOS;
- f) współpraca z innymi regionalnymi lub globalnymi systemami nawigacji satelitarnej;
- g) wszystkie elementy potwierdzające niezawodność systemu i jego eksploatacji;
- h) działania koordynacyjne związane ze świadczeniem usług i poszerzaniem ich zasięgu.

Artykuł 44

Usługi świadczone przez Galileo

1. Usługi świadczone przez Galileo obejmują:

- a) usługę otwartą Galileo (GOS), bezpłatną dla użytkowników i dostarczającą informacji niezbędnych do pozycjonowania i synchronizacji, przeznaczoną głównie na potrzeby szerokiego zakresu zastosowań nawigacji satelitarnej przez konsumentów;
- b) usługę wysokiej dokładności (HAS), bezpłatną dla użytkowników i dostarczającą – dzięki dodatkowym danym rozpowszechnianym w uzupełniającym paśmie częstotliwości – bardzo dokładnych informacji niezbędnych do pozycjonowania i synchronizacji, przeznaczoną głównie na potrzeby zastosowań nawigacji satelitarnej do użytku profesjonalnego lub komercyjnego;
- c) usługę uwierzytelniania sygnału (SAS), opartą na zaszyfrowanych kodach zawartych w sygnałach, przeznaczoną głównie na potrzeby zastosowań nawigacji satelitarnej do użytku profesjonalnego lub komercyjnego;
- d) usługę publiczną o regulowanym dostępie (PRS), zarezerwowaną dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, regulowaną zgodnie z decyzją nr 1104/2011/UE, przeznaczoną do newralgicznych zastosowań, które wymagają wysokiego poziomu ciągłości usług, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności, wykorzystującą silne zaszyfrowane sygnały;
- e) usługę kryzysową (ES), nadającą za pomocą emitowanych sygnałów ostrzeżenia dotyczące klęsk żywiołowych lub innych sytuacji kryzysowych na określonych obszarach;
- f) usługę czasu (TS), bezpłatną dla użytkowników i zapewniającą dokładny i wiarygodny czas odniesienia, jak również uzyskanie uniwersalnego czasu koordynowanego, ułatwiającą rozwój zastosowań opartych na pomiarze czasu bazujących na Galileo i wykorzystanie w ramach zastosowań o krytycznym znaczeniu.

2. Galileo wspiera również:

- a) świadczenie usługi poszukiwawczo-ratowniczej (SAR) w ramach systemu COSPAS-SARSAT poprzez wykrywanie sygnałów alarmowych wysyłanych przez nadajniki i przekazywanie do nich komunikatów za pośrednictwem „łącza zwrotnego”;
- b) świadczenie usług monitorowania poprawności współrzędnych, znormalizowanych na poziomie unijnym lub międzynarodowym w celu wykorzystania w ramach usług związanych z bezpieczeństwem życia, w oparciu o sygnały usługi otwartej Galileo i w połączeniu z EGNOS i innymi systemami nawigacji satelitarnej;
- c) świadczenie usług w zakresie informacji o pogodzie kosmicznej i usług wczesnego ostrzegania oferowanych za pośrednictwem infrastruktury naziemnej Galileo, mających na celu głównie ograniczenie ewentualnego ryzyka dla użytkowników usług oferowanych przez Galileo i inne systemy GNSS związanego ze zdarzeniami pogody kosmicznej.

Artykuł 45

Usługi świadczone przez EGNOS

1. Usługi świadczone przez EGNOS obejmują:

- a) usługę otwartą EGNOS (EOS), bezpłatną dla użytkowników i dostarczającą informacji niezbędnych do pozycjonowania i synchronizacji, przeznaczoną głównie na potrzeby szerokiego zakresu zastosowań nawigacji satelitarnej przez konsumentów;
- b) usługę dostępu do danych EGNOS (EDAS), dostarczającą informacji niezbędnych do pozycjonowania i synchronizacji, przeznaczoną głównie na potrzeby zastosowań

nawigacji satelitarnej do użytku profesjonalnego lub komercyjnego, oferującą ulepszone działanie i dane o większej wartości dodanej w porównaniu z wynikami uzyskiwanymi dzięki EOS;

- c) usługę związaną z bezpieczeństwem życia (SoL), świadczoną bez pobierania opłat bezpośrednio od użytkowników i dostarczającą informacji niezbędnych do pozycjonowania i synchronizacji z zachowaniem wysokiego stopnia ciągłości, dostępności i dokładności, zawierającą funkcję integralności pozwalającą na ostrzeganie użytkowników w przypadku zakłócenia funkcjonowania lub nadania sygnałów przekroczenia tolerancji w systemie Galileo i w innych systemach GNSS wspomaganych przez Galileo na obszarze pokrycia, przeznaczoną głównie dla użytkowników, dla których bezpieczeństwo ma kluczowe znaczenie, w szczególności w sektorze lotnictwa cywilnego na potrzeby służb żeglugi powietrznej.

- 2. Usługi, o których mowa w ust. 1, świadczone są w pierwszym rzędzie na terytorium państw członkowskich położonym pod względem geograficznym w Europie.

Z zastrzeżeniem ograniczeń technicznych oraz, w odniesieniu do usługi SoL, stosownie do umów międzynarodowych geograficzny zasięg systemu EGNOS można rozszerzyć na inne regiony świata, w szczególności na terytoria państw kandydujących, państw trzecich należących do jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej oraz państw trzecich objętych europejską polityką sąsiedztwa.

- 3. Kosztów takiego rozszerzenia, w tym powiązanych kosztów operacyjnych specyficznych dla tych regionów, nie pokrywa się z budżetu, o którym mowa w art. 11. Rozszerzenie takie nie może opóźniać oferowania usług, o których mowa w ust. 1, na całym terytorium państw członkowskich położonym pod względem geograficznym w Europie.

Artykuł 46

Środki wykonawcze dla systemów Galileo i EGNOS

Jeżeli jest to konieczne do sprawnego funkcjonowania Galileo i EGNOS i ich przyjęcia się na rynku, Komisja określa, w stosownych przypadkach, środki wymagane do:

- a) zarządzania ryzykiem i ograniczenia ryzyka nieodłącznie związanego z działaniem Galileo i EGNOS;
- b) określenia głównych etapów decyzyjnych istotnych dla monitorowania i oceny realizacji Galileo i EGNOS;
- c) określenia lokalizacji ośrodków należących do infrastruktury naziemnej Galileo i EGNOS zgodnie z wymogami bezpieczeństwa, w oparciu o otwarte i przejrzyste procedury, oraz zapewnienia ich funkcjonowania.

Te środki wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.

Artykuł 47

Kompatybilność i interoperacyjność

- 1. Galileo i EGNOS oraz oferowane przez nie usługi są w pełni kompatybilne i interoperacyjne z technicznego punktu widzenia.
- 2. Galileo i EGNOS oraz oferowane przez nie usługi są kompatybilne i interoperacyjne z innymi systemami nawigacji satelitarnej oraz z konwencjonalnymi środkami radionawigacji, jeżeli

niezbędne wymogi dotyczące kompatybilności i interoperacyjności zostały określone w umowach międzynarodowych.

TYTUŁ VII

Copernicus

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 48

Zakres systemu Copernicus

1. System Copernicus jest realizowany w oparciu o wcześniejsze inwestycje unijne oraz, w stosownych przypadkach, z wykorzystaniem krajowych lub regionalnych możliwości państw członkowskich i z uwzględnieniem możliwości komercyjnych dostawców porównywalnych danych i informacji oraz potrzeby wspierania konkurencji i rozwoju rynku.
2. Copernicus dostarcza danych i informacji w ramach polityki pełnego, bezpłatnego i otwartego dostępu do danych.
3. Copernicus składa się z czterech komponentów, a mianowicie:
 - a) komponentu pozyskiwania danych, który obejmuje:
 - rozwój i operacje satelitów Sentinel systemu Copernicus,
 - dostęp do danych pozyskanych od osób trzecich,
 - dostęp do danych *in situ* i innych danych pomocniczych;
 - b) komponentu przetwarzania danych i informacji, który obejmuje działania w zakresie generowania informacji o wartości dodanej wspierających monitoring, sprawozdawczość i zapewnianie przestrzegania przepisów w dziedzinie ochrony środowiska, ochronę ludności i usługi w zakresie bezpieczeństwa (usługi systemu Copernicus);
 - c) komponentu dostępu do danych i ich dystrybucji, który obejmuje infrastrukturę i usługi zapewniające możliwość wyszukania i przeglądania danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus, dostęp do nich, ich dystrybucję i wykorzystanie;
 - d) komponentu upowszechniania wśród użytkowników i rozwoju rynku zgodnie z art. 29 ust. 5, który obejmuje odpowiednie działania, zasoby i usługi służące propagowaniu na wszystkich szczeblach systemu Copernicus, pochodzących z niego danych i oferowanych przez niego usług w celu maksymalizacji korzyści społeczno-gospodarczych, o których mowa w art. 4 ust. 1.
4. W ramach systemu Copernicus wspiera się międzynarodową koordynację systemów obserwacyjnych i powiązanych wymian danych w celu wzmocnienia globalnego wymiaru tego systemu i jego komplementarności, z uwzględnieniem obowiązujących umów międzynarodowych i procesów koordynacyjnych.

ROZDZIAŁ II

Działania kwalifikowalne

Artykuł 49

Pozyskiwanie danych

Działania kwalifikowalne w ramach systemu Copernicus obejmują:

- a) działania zapewniające ciągłość trwających misji satelitów Sentinel oraz działania na rzecz opracowania, wyniesienia na orbitę, utrzymania i eksploatacji kolejnych satelitów Sentinel poszerzających zakres obserwacji, z priorytetowym traktowaniem zdolności obserwacyjnych w zakresie monitorowania antropogenicznych emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych, aby umożliwić pokrycie obszarów podbiegunowych i stworzyć sprzyjające warunki dla innowacyjnych zastosowań środowiskowych w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa i gospodarki wodnej;
- b) działania zapewniające dostęp do danych pozyskiwanych od osób trzecich, niezbędnych do generowania usług systemu Copernicus lub do wykorzystania przez unijne instytucje, agencje i służby zdecentralizowane;
- c) działania zapewniające i koordynujące dostęp do danych *in situ* i innych danych pomocniczych, niezbędnych do generowania, kalibracji i walidacji danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus.

Artykuł 50

Usługi systemu Copernicus

Copernicus obejmuje działania wspierające następujące usługi:

- a) usługi monitoringu, sprawozdawczości i zapewniania przestrzegania przepisów w dziedzinie ochrony środowiska, obejmujące:
 - monitorowanie atmosfery w celu dostarczenia informacji na temat jakości powietrza i składu chemicznego atmosfery;
 - monitorowanie środowiska morskiego w celu dostarczenia informacji na temat stanu i dynamiki ekosystemów morskich i przybrzeżnych oraz ich zasobów;
 - monitorowanie obszarów lądowych i rolniczych w celu dostarczenia informacji na temat pokrycia terenu, użytkowania gruntów i zmiany sposobu ich użytkowania, obszarów miejskich, ilości i jakości wód śródlądowych, lasów, rolnictwa i innych zasobów naturalnych, różnorodności biologicznej i kriosfery;
 - monitorowanie zmian klimatu w celu dostarczenia informacji na temat antropogenicznych emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych, kluczowych zmiennych dotyczących klimatu, powtórnych analiz klimatu, prognoz sezonowych, przewidywań zmian klimatu i określania ich przyczyn, jak również wskaźników o odpowiedniej skali czasowej i przestrzennej;
- b) usługę w zakresie zarządzania kryzysowego w celu dostarczenia informacji wspierających organy publiczne z siedzibą w Unii zajmujące się ochroną ludności, wspierających operacje w zakresie ochrony ludności i reagowania kryzysowego (usprawniających działania w zakresie wczesnego ostrzegania i zdolności reagowania kryzysowego) oraz działania na rzecz zapobiegania i gotowości (analizy ryzyka i powrotu do normy) w odniesieniu do różnych rodzajów katastrof;
- c) usługę w zakresie bezpieczeństwa wspierającą nadzór zewnętrznych granic Unii, nadzór morski, jak również działania zewnętrzne Unii w odpowiedzi na zagrożenia dla bezpieczeństwa Unii oraz cele i działania w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł 51

Dostęp do danych i informacji z systemu Copernicus oraz ich dystrybucja

1. Copernicus obejmuje działania na rzecz zapewnienia dostępu do wszystkich danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus oraz, w stosownych przypadkach, na rzecz zapewnienia dodatkowej infrastruktury i usług wspierających dystrybucję tych danych i informacji, dostęp do nich oraz ich wykorzystanie.
2. Jeżeli dane z systemu Copernicus lub informacje z systemu Copernicus wymagają szczególnej ochrony ze względów bezpieczeństwa, Komisja może powierzyć zamawianie tych danych i informacji, nadzór nad ich nabywaniem, dostęp do nich i ich dystrybucję jednemu podmiotowi powierniczemu lub większej ich liczbie. Podmioty te tworzą i prowadzą rejestr akredytowanych użytkowników i przyznają dostęp do poufnych danych za pośrednictwem odrębnego procesu.

ROZDZIAŁ III

Polityka w zakresie danych z systemu Copernicus

Artykuł 52

Polityka w zakresie danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus

1. Dane z systemu Copernicus i informacje z systemu Copernicus są dostarczane użytkownikom w ramach następującej polityki bezpłatnego, pełnego i otwartego dostępu do danych:
 - a) użytkownicy systemu Copernicus mogą – bezpłatnie i na skalę światową – reprodukować, dystrybuować, podawać do wiadomości publicznej, dostosowywać i modyfikować wszystkie dane z systemu Copernicus i informacje z systemu Copernicus oraz łączyć je z innymi danymi i informacjami;
 - b) polityka bezpłatnego, pełnego i otwartego dostępu do danych ma następujące ograniczenia:
 - określa się z góry formaty, terminowość i charakterystykę upowszechniania danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus;
 - w stosownych przypadkach przestrzega się warunków udzielania licencji na dane pozyskane od osób trzecich i informacje pozyskane od osób trzecich używane do wytworzenia informacji w ramach usług systemu Copernicus;
 - uwzględnia się ograniczenia ze względów bezpieczeństwa wynikające ogólnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w art. 34 ust. 1;
 - zapewnia się ochronę przed ryzykiem zakłócenia działania systemu wytwarzającego lub udostępniającego dane z systemu Copernicus i informacje z systemu Copernicus;
 - użytkownikom europejskim zapewnia się ochronę niezawodnego dostępu do danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus.
2. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 105 akty delegowane dotyczące przepisów szczegółowych uzupełniających przepisy ust. 1 w odniesieniu do specyfikacji, warunków i procedur dostępu do danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus oraz ich wykorzystania.
3. Komisja wydaje licencje i zawiadomienia dotyczące dostępu do danych z systemu Copernicus i informacji z systemu Copernicus oraz ich wykorzystania, zawierające klauzule potwierdzające prawa przynależne licencjodawcy, zgodnie z polityką w zakresie danych

z systemu Copernicus określoną w niniejszym rozporządzeniu i w mających zastosowanie aktach delegowanych przyjętych na podstawie ust. 2.

TYTUŁ VIII

INNE ELEMENTY PROGRAMU

ROZDZIAŁ I

Orientacja sytuacyjna w przestrzeni kosmicznej (SSA)

SEKCJA I

Obserwacja i śledzenie obiektów kosmicznych (SST)

Artykuł 53

Zakres SST

Element SST wspiera następujące działania:

- a) utworzenie, rozwój i eksploatację sieci naziemnych lub kosmicznych czujników państw członkowskich, w tym czujników rozbudowanych poprzez Europejską Agencję Kosmiczną i czujników unijnych eksploatowanych na szczeblu krajowym, służących do obserwacji i śledzenia obiektów oraz do stworzenia europejskiego katalogu obiektów kosmicznych dostosowanego do potrzeb użytkowników, o których mowa w art. 55;
- b) przetwarzanie i analizę danych SST na szczeblu krajowym w celu udostępnienia informacji i usług SST, o których mowa w art. 54;
- c) świadczenie usług SST, o których mowa w art. 54, na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 55;
- d) wsparcie techniczne i administracyjne służące zapewnieniu przejścia pomiędzy unijnym programem kosmicznym a ramami wsparcia SST ustanowionymi na mocy decyzji nr 541/2014/UE.

Artykuł 54

Usługi obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST)

1. Usługi SST obejmują:
 - a) ocenę ryzyka kolizji między statkami kosmicznymi lub między statkami kosmicznymi a śmieciami kosmicznymi oraz ewentualne wydawanie ostrzeżeń o możliwości kolizji w fazach: wynoszenia na orbitę, wczesnych operacji na orbicie, operacji zwiększania wysokości orbity i operacji orbitalnych oraz w fazach unieszkodliwiania fizycznych pozostałości po misjach kosmicznych;
 - b) wykrywanie i charakterystykę fragmentacji, destrukcji lub kolizji na orbicie;
 - c) ocenę ryzyka niekontrolowanego wejścia obiektów kosmicznych i śmieci kosmicznych w atmosferę ziemską oraz generowanie informacji na ten temat, w tym szacowanie czasu i prawdopodobnego miejsca ewentualnego uderzenia;
 - d) zapobieganie rozprzestrzenianiu się śmieci kosmicznych.
2. Usługi SST są bezpłatne i nieprzerwanie dostępne w dowolnym momencie.

Artykuł 55

Użytkownicy SST

1. Do podstawowych użytkowników SST należą wszystkie państwa członkowskie, ESDZ, Komisja, Rada, publiczni i prywatni właściciele i operatorzy statków kosmicznych oraz organy publiczne z siedzibą w Unii zajmujące się ochroną ludności.
2. Inne podmioty publiczne i prywatne (użytkownicy inni niż podstawowi) z siedzibą w Unii mogą uzyskać dostęp do jednej z usług wymienionych w art. 54 ust. 1 lit. b)–d), pod warunkiem że spełniają następujące kryteria:
 - a) dane są wykorzystywane do celów niekomercyjnych;
 - b) zapewnia się odpowiedni poziom bezpieczeństwa otrzymanych danych.

Komisja może przyjąć, w drodze aktów wykonawczych, szczegółowe przepisy dotyczące tych kryteriów oraz odpowiednich procedur. Przepisy te przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.

Artykuł 56

Uczestnictwo państw członkowskich

1. Państwa członkowskie pragnące uczestniczyć w świadczeniu usług SST, o których mowa w art. 54, przedkładają Komisji wspólny wniosek wykazujący spełnienie następujących kryteriów:
 - a) posiadanie lub dostęp do odpowiednich czujników SST dostępnych do celów unijnego SST oraz zasobów ludzkich do ich obsługi albo posiadanie lub dostęp do odpowiednich zdolności operacyjnych w zakresie analizy i przetwarzania danych, przeznaczonych specjalnie do celów SST i dostępnych do celów unijnego SST;
 - b) przeprowadzenie i zwalidowanie przez odpowiednie państwo członkowskie wstępnej oceny ryzyka dla bezpieczeństwa związanego z każdym składnikiem aktywów SST;
 - c) ustanowienie planu działania, uwzględniającego plan koordynacji przyjęty na podstawie art. 6 decyzji nr 541/2014/UE, do celów realizacji działań określonych w art. 53 niniejszego rozporządzenia;
 - d) przeprowadzenie rozdziału różnych działań pomiędzy zespoły ekspertów wyznaczone na podstawie art. 57;
 - e) ustanowienie zasad wymiany danych niezbędnych do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 4.

Jeżeli chodzi o kryteria określone w lit. a) i b), każde państwo członkowskie pragnące uczestniczyć w świadczeniu usług SST wykazuje samodzielnie spełnienie tych kryteriów.

2. Kryteria, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), uznaje się za spełnione przez uczestniczące państwa członkowskie, których wyznaczone podmioty krajowe są w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia członkami konsorcjum ustanowionego zgodnie z art. 7 decyzji nr 541/2014/UE.
3. Jeżeli nie przedłożono wspólnego wniosku zgodnie z ust. 1 lub gdy Komisja uzna, że wspólny wniosek przedłożony w ten sposób nie spełnia kryteriów, o których mowa w ust. 1, co najmniej trzy państwa członkowskie uznane za spełniające kryteria określone w ust. 1 mogą wspólnie przedłożyć Komisji oferty dotyczące określonej grupy orbit.

4. Komisja może przyjąć, w drodze aktów wykonawczych, szczegółowe przepisy dotyczące procedur i elementów, o których mowa w ust. 1–3. Te środki wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.

Artykuł 57

Ramy organizacyjne uczestnictwa państw członkowskich

1. Wszystkie państwa członkowskie, które przedłożyły wniosek uznany przez Komisję za zgodny z przepisami art. 56 ust. 1, lub które zostały wybrane przez Komisję na podstawie procedury, o której mowa w art. 56 ust. 3, wyznaczają krajowy podmiot założycielski z siedzibą na ich terytorium, który je reprezentuje.
2. Krajowe podmioty założycielskie wyznaczone na podstawie ust. 1 zawierają umowę ustanawiającą partnerstwo ds. SST oraz określającą zasady i mechanizmy ich współpracy na rzecz realizacji działań, o których mowa w art. 53. Umowa ta obejmuje w szczególności elementy wymienione w art. 56 ust. 1 lit. c)–e) oraz ustanowienie struktury zarządzania ryzykiem w celu zapewnienia realizacji postanowień dotyczących wykorzystania i bezpiecznej wymiany danych SST i informacji SST.
3. Krajowe podmioty założycielskie rozwijają unijne usługi SST wysokiej jakości zgodnie z planem wieloletnim, odpowiednimi kluczowymi wskaźnikami skuteczności działania oraz wymaganiami użytkowników, w oparciu o działania zespołów ekspertów, o których mowa w ust. 6. Komisja może przyjąć, w drodze aktów wykonawczych, plan wieloletni i kluczowe wskaźniki skuteczności działania zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.
4. Krajowe podmioty założycielskie obejmują siecią istniejące i ewentualne przyszłe czujniki, aby obsługiwać je w skoordynowany i optymalny sposób w celu utworzenia i prowadzenia aktualnego wspólnego katalogu europejskiego.
5. Uczestniczące państwa członkowskie przeprowadzają akredytację bezpieczeństwa na podstawie ogólnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w art. 34 ust. 1.
6. Państwa członkowskie uczestniczące w SST wyznaczają zespoły ekspertów odpowiedzialne za określone kwestie związane z różnymi działaniami w dziedzinie SST. Zespoły ekspertów mają stały skład i są zarządzane przez krajowe podmioty założycielskie z państw członkowskich, które to podmioty ustanawiają te zespoły i zatrudniają ich członków, którymi mogą być eksperci z każdego z krajowych podmiotów założycielskich.
7. Krajowe podmioty założycielskie i zespoły ekspertów zapewniają ochronę danych SST, informacji SST i usług SST.
8. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, szczegółowe przepisy dotyczące funkcjonowania ram organizacyjnych uczestnictwa państw członkowskich w SST. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.

Artykuł 58

Punkt pierwszego kontaktu ds. SST

1. Komisja wybiera punkt pierwszego kontaktu ds. SST na podstawie najlepszej wiedzy fachowej w kwestiach bezpieczeństwa. Ten punkt pierwszego kontaktu:

- a) oferuje niezbędne bezpieczne interfejsy do centralizacji, przechowywania i udostępniania użytkownikom SST informacji SST, zapewniając odpowiednie postępowanie z nimi oraz ich właściwą identyfikowalność;
 - b) zapewnia bezpośrednią sprawozdawczość na temat działania usług SST;
 - c) gromadzi informacje zwrotne, aby zapewnić wymagane dostosowanie usług do oczekiwań użytkowników;
 - d) wspiera i propaguje korzystanie z usług i zachęca do niego.
2. Krajowe podmioty założycielskie zawierają niezbędne porozumienia wykonawcze z punktem pierwszego kontaktu ds. SST.

SEKCJA II

Pogoda kosmiczna i obiekty bliskie Ziemi

Artykuł 59

Działania związane z pogodą kosmiczną

1. Funkcja ds. pogody kosmicznej może przyczyniać się do realizacji następujących działań:
 - a) oceny i ustalania potrzeb użytkowników w sektorach wskazanych w ust. 2 lit. b) w celu określania oferowanych usług dotyczących pogody kosmicznej;
 - b) oferowania usług dotyczących pogody kosmicznej ich użytkownikom zgodnie z ustalonymi potrzebami użytkowników i wymogami technicznymi.
2. Usługi dotyczące pogody kosmicznej są nieprzerwanie dostępne w dowolnym momencie i mogą być wybierane zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) Komisja ustala hierarchię oferowanych na szczeblu unijnym usług dotyczących pogody kosmicznej zgodnie z potrzebami użytkowników, gotowością technologiczną usług i wynikiem oceny ryzyka;
 - b) usługi dotyczące pogody kosmicznej mogą przyczyniać się do ochrony następujących sektorów: sektora statków kosmicznych, lotnictwa, systemów GNSS, sieci elektroenergetycznych i łączności.
3. Wybór podmiotów oferujących usługi dotyczące pogody kosmicznej odbywa się poprzez zaproszenia do składania ofert.

Artykuł 60

Działania związane z obiektami bliskimi Ziemi

1. Funkcja ds. obiektów bliskich Ziemi może przyczyniać się do realizacji następujących działań:
 - a) inwentaryzacji zdolności państw członkowskich do wykrywania i monitorowania obiektów bliskich Ziemi;
 - b) propagowania objęcia siecią obiektów i ośrodków badawczych państw członkowskich;
 - c) rozwoju usługi, o której mowa w ust. 2.
2. Komisja może koordynować działania unijnych i krajowych organów publicznych zajmujących się ochroną ludności w przypadku stwierdzenia, że obiekt bliski Ziemi się do niej zbliża.

ROZDZIAŁ II

GOVSATCOM

Artykuł 61

Zakres GOVSATCOM

W ramach elementu GOVSATCOM przepustowość i usługi łączności satelitarnej łączy się we wspólną unijną pulę przepustowości i usług łączności satelitarnej. Element ten obejmuje:

- a) opracowanie, budowę i eksploatację segmentu naziemnego infrastruktury;
- b) udzielanie zamówień na przepustowość, usługi i sprzęt użytkownika łączności satelitarnej niezbędne do świadczenia usług GOVSATCOM;
- c) środki niezbędne do dalszej interoperacyjności i normalizacji sprzętu użytkownika GOVSATCOM.

Artykuł 62

Przepustowość i usługi oferowane w ramach GOVSATCOM

1. Zapewnia się oferowanie przepustowości i usług w ramach GOVSATCOM, bezpłatnie dla użytkowników GOVSATCOM, w sposób określony w portfelu usług, o którym mowa w ust. 3, zgodnie z wymogami operacyjnymi, o których mowa w ust. 2, i wymogami w zakresie bezpieczeństwa specyficznymi dla GOVSATCOM, o których mowa w art. 34 ust. 1, oraz w granicach określonych zasadami wspólnego korzystania z zasobów zgodnie z ustaloną hierarchią, o których mowa w art. 65.
2. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, wymogi operacyjne dotyczące usług świadczonych w ramach GOVSATCOM, w formie specyfikacji technicznych dla przypadków użycia związanych z zarządzaniem kryzysowym, nadzorem i zarządzaniem kluczową infrastrukturą, w tym z sieciami łączności dyplomatycznej. Podstawą tych wymogów operacyjnych jest szczegółowa analiza wymagań użytkowników oraz uwzględnienie wymogów wynikających z istniejącego sprzętu użytkownika oraz z istniejących sieci. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.
3. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, portfel usług dotyczący usług świadczonych w ramach GOVSATCOM, w postaci wykazu kategorii przepustowości i usług łączności satelitarnej oraz ich atrybutów, w tym zasięgu geograficznego, częstotliwości, szerokości pasma, sprzętu użytkownika i zabezpieczeń. Podstawą tych środków są wymogi operacyjne i wymogi w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1, a środki te służą ustalaniu hierarchii usług oferowanych użytkownikom na szczeblu unijnym. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.
4. Użytkownicy GOVSATCOM uzyskują dostęp do przepustowości i usług wymienionych w portfelu usług za pośrednictwem centrów GOVSATCOM, o których mowa w art. 66.

Artykuł 63

Dostawcy przepustowości i usług łączności satelitarnej

Przepustowość i usługi łączności satelitarnej w ramach niniejszego elementu mogą być dostarczane przez następujące podmioty:

- a) uczestników GOVSATCOM; oraz
- b) osoby prawne posiadające odpowiednią akredytację do dostarczania przepustowości i usług łączności satelitarnej uzyskaną zgodnie z procedurą akredytacji bezpieczeństwa określoną w art. 36, na podstawie szczegółowych wymogów w zakresie bezpieczeństwa dla elementu GOVSATCOM, o których mowa w art. 34 ust. 1.

Artykuł 64

Użytkowanie GOVSATCOM

1. Następujące podmioty mogą być użytkownikami GOVSATCOM, pod warunkiem że powierzono im zadania związane z nadzorem nad misjami, operacjami i infrastrukturą o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa oraz zarządzaniem takimi misjami, operacjami i infrastrukturą:
 - a) organ publiczny Unii lub państwa członkowskiego albo organ odpowiedzialny za wykonywanie takiej władzy publicznej;
 - b) osoba fizyczna lub prawna.
2. Użytkownicy GOVSATCOM muszą być należycie upoważnieni przez uczestnika, o którym mowa w art. 67, do korzystania z przepustowości i usług GOVSATCOM.

Artykuł 65

Wspólne korzystanie z zasobów i ustalanie hierarchii

1. Uczestnicy GOVSATCOM korzystają wspólnie i zgodnie z ustaloną hierarchią z łącznej puli przepustowości, usług i sprzętu użytkownika łączności satelitarnej w oparciu o analizę ryzyka dla bezpieczeństwa przeprowadzoną przez użytkowników na poziomie Unii i państw członkowskich. W ramach tego wspólnego korzystania zgodnego z ustaloną hierarchią ustala się hierarchię użytkowników na poziomie Unii.
2. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, szczegółowe przepisy dotyczące wspólnego korzystania z przepustowości, usług i sprzętu użytkownika oraz ustalania odpowiedniej hierarchii, uwzględniając spodziewane zapotrzebowanie na różne przypadki użycia oraz analizę związanego z tymi przypadkami ryzyka dla bezpieczeństwa. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.
3. Zasady wspólnego korzystania zgodnie z ustaloną hierarchią z przepustowości i usług łączności satelitarnej przez użytkowników GOVSATCOM upoważnionych przez tego samego uczestnika GOVSATCOM określa i wdraża tenże uczestnik.

Artykuł 66

Infrastruktura i działanie segmentu naziemnego

1. Segment naziemny obejmuje infrastrukturę niezbędną do umożliwienia oferowania użytkownikom usług zgodnie z art. 65, a zwłaszcza centra GOVSATCOM, na które udziela się zamówień w ramach niniejszego elementu, aby połączyć użytkowników GOVSATCOM z dostawcami przepustowości i usług łączności satelitarnej.
2. Komisja określa, w drodze aktów wykonawczych, lokalizację infrastruktury segmentu naziemnego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 3.

Artykuł 67

Uczestnicy GOVSATCOM i właściwe organy ds. GOVSATCOM

1. Uczestnikami GOVSATCOM są państwa członkowskie, Rada, Komisja i ESDZ, o ile upoważniają one użytkowników GOVSATCOM lub zapewniają przepustowość łączności satelitarnej, obiekty segmentu naziemnego lub część urządzeń segmentu naziemnego.
2. Agencje unijne mogą zostać uczestnikami GOVSATCOM, jeżeli instytucja unijna, która je nadzoruje, wydała upoważnienia.
3. Każdy uczestnik wyznacza jeden właściwy organ ds. GOVSATCOM.
4. Właściwy organ ds. GOVSATCOM zapewnia, aby:
 - a) korzystanie z usług było zgodne z obowiązującymi wymogami w zakresie bezpieczeństwa;
 - b) określono prawa dostępu przysługujące użytkownikom GOVSATCOM i zarządzano tymi prawami;
 - c) korzystanie ze sprzętu użytkownika i związanych z nim połączeń w ramach łączności elektronicznej i informacji oraz zarządzanie tym sprzętem, połączeniami i informacjami odbywało się zgodnie z obowiązującymi wymogami w zakresie bezpieczeństwa;
 - d) ustanowiono centralny punkt kontaktowy, który w miarę potrzeb ma pomagać w zgłaszaniu ryzyka i zagrożeń dla bezpieczeństwa, a w szczególności w wykrywaniu potencjalnie szkodliwych zakłóceń elektromagnetycznych wpływających na usługi świadczone w ramach niniejszego elementu.

Artykuł 68

Monitorowanie podaży i popytu na GOVSATCOM

Komisja stale monitoruje zmiany podaży i popytu na przepustowość i usługi GOVSATCOM, uwzględniając nowe rodzaje ryzyka i zagrożeń oraz rozwój nowych technologii, aby uzyskać optymalną równowagę między tą podażą a popytem na usługi GOVSATCOM.

Artykuł 69

Klauzula przeglądowa dotycząca GOVSATCOM

Do końca 2024 r. Komisja przeprowadza ocenę realizacji elementu GOVSATCOM, zwłaszcza pod względem ewolucji potrzeb użytkowników w odniesieniu do przepustowości łączności satelitarnej. W ramach tej oceny bada się w szczególności zapotrzebowanie na dodatkową infrastrukturę kosmiczną. Ocenie tej towarzyszy w razie potrzeby odpowiedni wniosek dotyczący rozwoju dodatkowej infrastruktury kosmicznej w ramach elementu GOVSATCOM.

TYTUŁ IX

AGENCJA UNII EUROPEJSKIEJ DS. PROGRAMU KOSMICZNEGO

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne dotyczące Agencji

Artykuł 70

Status prawny Agencji

1. Agencja jest organem Unii. Ma ona osobowość prawną.
2. W każdym z państw członkowskich Agencja posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznanym przez ustawodawstwa krajowe osobom prawnym. Może ona w szczególności nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchomości oraz być stroną w postępowaniach sądowych.
3. Agencję reprezentuje jej Dyrektor Wykonawczy.

Artykuł 71

Siedziba Agencji

Siedziba Agencji znajduje się w Pradze, w Republice Czeskiej.

ROZDZIAŁ II

Organizacja Agencji

Artykuł 72

Struktura administracyjna i kierownicza

1. Strukturę administracyjną i kierowniczą Agencji tworzą:
 - a) Rada Administracyjna;
 - b) Dyrektor Wykonawczy;
 - c) Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.
2. Rada Administracyjna, Dyrektor Wykonawczy, Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa i jej przewodniczący współpracują w celu zapewnienia funkcjonowania Agencji i koordynacji zgodnie z procedurami określonymi w wewnętrznych przepisach Agencji, takich jak regulamin Rady Administracyjnej, regulamin Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, obowiązujące Agencję przepisy finansowe, przepisy wykonawcze dotyczące statusu pracowników i przepisy regulujące dostęp do dokumentów.

Artykuł 73

Rada Administracyjna

1. W skład Rady Administracyjnej wchodzi przedstawiciele państw członkowskich, po jednym z każdego państwa, oraz czterech przedstawicieli Komisji, a każdy z nich ma prawo głosu. W skład Rady Administracyjnej wchodzi również jeden członek wyznaczony przez Parlament Europejski, któremu nie przysługuje prawo głosu.
2. Przewodniczący lub wiceprzewodniczący Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, przedstawiciel Rady, przedstawiciel Wysokiego Przedstawiciela oraz przedstawiciel Europejskiej Agencji Kosmicznej są zapraszani do udziału w posiedzeniach Rady Administracyjnej w charakterze obserwatorów na warunkach określonych w regulaminie Rady Administracyjnej.
3. Każdy członek Rady Administracyjnej ma zastępcę. Zastępca reprezentuje członka pod jego nieobecność.
4. Członków Rady Administracyjnej i ich zastępców powołuje się przez wzgląd na ich wiedzę w dziedzinie podstawowych zadań Agencji, biorąc pod uwagę odpowiednie umiejętności

kierownicze, administracyjne i budżetowe. Parlament Europejski, Komisja i państwa członkowskie starają się ograniczyć zmiany wśród swoich przedstawicieli w Radzie Administracyjnej, aby zapewnić ciągłość jej działalności. Wszystkie strony dążą do osiągnięcia równowagi pod względem reprezentacji mężczyzn i kobiet w składzie Rady Administracyjnej.

5. Kadencja członków Rady Administracyjnej i ich zastępców trwa cztery lata z możliwością jednokrotnego odnowienia.
6. W stosownych przypadkach udział przedstawicieli państw trzecich lub organizacji międzynarodowych i warunki tego udziału są ustanawiane w umowach, o których mowa w art. 98, oraz muszą być zgodne z regulaminem Rady Administracyjnej.

Artykuł 74

Przewodniczący Rady Administracyjnej

1. Rada Administracyjna wybiera przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego spośród swoich członków z prawem głosu. Zastępca przewodniczącego zastępuje z urzędu przewodniczącego, jeżeli przewodniczący nie jest w stanie pełnić swoich obowiązków.
2. Kadencja przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego trwa dwa lata z możliwością jednokrotnego odnowienia. Wygasa ona w przypadku, gdy dana osoba przestaje być członkiem Rady Administracyjnej.
3. Rada Administracyjna ma prawo do odwołania przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego lub ich obu.

Artykuł 75

Posiedzenia Rady Administracyjnej

1. Posiedzenia Rady Administracyjnej są zwoływane przez jej przewodniczącego.
2. Dyrektor Wykonawczy bierze udział w obradach, chyba że przewodniczący postanowi inaczej. Nie przysługuje mu prawo głosu.
3. Rada Administracyjna odbywa zwykłe posiedzenia dwa razy do roku. Ponadto zbiera się z inicjatywy przewodniczącego lub na wniosek co najmniej jednej trzeciej swoich członków.
4. Rada Administracyjna może zaprosić na swoje posiedzenie w charakterze obserwatora każdą osobę, której opinia może mieć znaczenie. Członkowie Rady Administracyjnej mogą korzystać z pomocy doradców lub ekspertów, z zastrzeżeniem przepisów jej regulaminu wewnętrznego.
5. [W przypadku każdego z elementów programu, który wymaga korzystania z newralgicznej infrastruktury krajowej, w posiedzeniach i obradach Rady Administracyjnej oraz w jej głosowaniach mogą brać udział jedynie przedstawiciele państw członkowskich, które posiadają taką infrastrukturę, i przedstawiciel Komisji. Jeżeli przewodniczący Rady Administracyjnej nie reprezentuje żadnego z państw członkowskich, które posiadają taką infrastrukturę, zastępuje go przedstawiciel państwa członkowskiego, które posiada taką infrastrukturę.]
6. Agencja zapewnia Radzie Administracyjnej obsługę sekretariatu.

Artykuł 76

Zasady głosowania Rady Administracyjnej

1. Rada Administracyjna podejmuje decyzje większością głosów swoich członków z prawem głosu, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej.
Wybór i odwołanie przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Rady Administracyjnej oraz przyjęcie budżetu i programów prac wymagają większości dwóch trzecich głosów wszystkich członków z prawem głosu.
2. Każdy przedstawiciel państwa członkowskiego i Komisji dysponuje jednym głosem. W przypadku nieobecności członka z prawem głosu jego zastępca jest uprawniony do wykonywania jego prawa głosu. Dyrektor Wykonawczy nie bierze udziału w głosowaniu. Decyzje na podstawie art. 77 ust. 2 lit. a), b), f), j) i k) oraz art. 77 ust. 5, z wyjątkiem decyzji w sprawach objętych rozdziałem II tytułu V, przyjmuje się wyłącznie wtedy, gdy głosują za nimi przedstawiciele Komisji.
3. W regulaminie Rady Administracyjnej ustanawia się bardziej szczegółowe ustalenia dotyczące głosowania, w szczególności warunki, na podstawie których jeden członek działa w imieniu innego członka.

Artykuł 77

Zadania Rady Administracyjnej

1. Rada Administracyjna zapewnia, aby Agencja wykonywała powierzone jej zadania zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, oraz podejmuje w tym celu wszelkie niezbędne decyzje, bez uszczerbku dla kompetencji powierzonych Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w odniesieniu do działań przewidzianych w rozdziale II tytułu V.
2. Ponadto Rada Administracyjna:
 - a) do dnia 15 listopada każdego roku przyjmuje program prac Agencji na kolejny rok po włączeniu do niego, bez żadnych zmian, części opracowanej przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zgodnie z art. 80 lit. b) i po uzyskaniu opinii Komisji;
 - b) wykonuje obowiązki związane z budżetem określone w art. 84 ust. 5, 6, 10 i 11;
 - c) nadzoruje działalność centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo, o którym mowa w art. 34 ust. 3 lit. b);
 - d) przyjmuje uzgodnienia dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji³², zgodnie z art. 94;
 - e) zatwierdza uzgodnienia, o których mowa w art. 98, po zasięgnięciu opinii Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, odnośnie do tych postanowień powyższych uzgodnień, które dotyczą akredytacji bezpieczeństwa;
 - f) przyjmuje procedury techniczne niezbędne do wykonywania jej zadań;
 - g) przyjmuje sprawozdanie roczne z działalności i planów Agencji po włączeniu do niego, bez żadnych zmian, części opracowanej przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zgodnie z art. 80 lit. c) oraz przesyła je do dnia 1 lipca Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu;
 - h) zapewnia odpowiednie działania następcze dotyczące ustaleń i zaleceń wydanych w wyniku przeprowadzenia ocen i audytów, o których mowa w art. 102, jak również

³² Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

w wyniku dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i wszystkich wewnętrznych lub zewnętrznych sprawozdań z audytu oraz przesyła władzy budżetowej wszystkie informacje mające znaczenie dla wyniku procedur oceny;

- i) udziela Dyrektorowi Wykonawczemu porad w zakresie ramowych umów o partnerstwie (o charakterze finansowym), o których mowa w art. 31 ust. 2, przed ich podpisaniem;
- j) przyjmuje przepisy Agencji dotyczące bezpieczeństwa, o których mowa w art. 96;
- k) zatwierdza, na podstawie wniosku Dyrektora Wykonawczego, strategię zwalczania nadużyć finansowych;
- l) w razie potrzeby i na podstawie wniosku Dyrektora Wykonawczego zatwierdza struktury organizacyjne, o których mowa w art. 77 ust. 1 lit. n);
- m) ustanawia organ doradczy ds. bezpieczeństwa, w którego skład wchodzi przedstawiciele państw członkowskich wybrani spośród uznanych ekspertów w tej dziedzinie, przy stosownym udziale Komisji i Wysokiego Przedstawiciela, i który służy Agencji techniczną wiedzą fachową w kwestiach bezpieczeństwa, w szczególności w odniesieniu do cyberzagrożeń;
- n) powołuje księgowego, którym może być księgowy Komisji, podlegającego przepisom regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia innych pracowników oraz zachowującego całkowitą niezależność w wykonywaniu swoich obowiązków;
- o) przyjmuje i publikuje swój regulamin.

3. W odniesieniu do pracowników Agencji Rada Administracyjna wykonuje uprawnienia organu powołującego powierzone na mocy regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym”) oraz uprawnienia organu upoważnionego do zawierania umów o pracę powierzone na mocy warunków zatrudnienia innych pracowników (zwane dalej „uprawnieniami organu powołującego”).

Zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 110 regulaminu pracowniczego Rada Administracyjna przyjmuje – na podstawie art. 2 ust. 1 regulaminu pracowniczego i art. 6 warunków zatrudnienia innych pracowników – decyzję przekazującą odpowiednie uprawnienia organu powołującego Dyrektorowi Wykonawczemu i określającą warunki, zgodnie z którymi możliwe jest zawieszenie przekazania tych uprawnień. Dyrektor Wykonawczy składa Radzie Administracyjnej sprawozdania z wykonania przekazanych mu uprawnień. Dyrektor Wykonawczy jest upoważniony do dalszego przekazywania tych uprawnień.

Wykonując przepisy akapitu drugiego niniejszego ustępu, jeżeli wymagają tego szczególne okoliczności, Rada Administracyjna może – w drodze decyzji – zawiesić tymczasowo przekazanie uprawnień organu powołującego Dyrektorowi Wykonawczemu i uprawnienia przekazane dalej przez niego oraz wykonywać je samodzielnie lub przekazać je jednemu ze swoich członków lub też członkowi personelu innemu niż Dyrektor Wykonawczy.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego Rada Administracyjna zobowiązana jest do przekazania przewodniczącemu Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa uprawnień, o których mowa w akapicie pierwszym, w zakresie naboru, oceny i zmian w zaszeregowaniu pracowników zaangażowanych w działania objęte rozdziałem II tytułu V oraz środków dyscyplinarnych podejmowanych w odniesieniu do tych pracowników.

Rada Administracyjna przyjmuje środki wykonawcze dotyczące regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia innych pracowników zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 110

regulaminu pracowniczego. W odniesieniu do naboru, oceny i zmian w zaszerogowaniu pracowników zaangażowanych w działania przewidziane w rozdziale II tytułu V oraz odpowiednich środków dyscyplinarnych podejmowanych w odniesieniu do tych pracowników zasięga ona wcześniej opinii Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa i w należyty sposób uwzględnia jej uwagi.

Rada Administracyjna przyjmuje również decyzję ustanawiającą zasady delegowania ekspertów krajowych do Agencji. Przed przyjęciem tej decyzji Rada Administracyjna zasięga opinii Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa odnośnie do oddelegowania ekspertów krajowych zaangażowanych w działania w zakresie akredytacji bezpieczeństwa, o których mowa w rozdziale II tytułu V, i w należyty sposób uwzględnia jej uwagi.

4. Rada Administracyjna powołuje Dyrektora Wykonawczego i może przedłużyć lub zakończyć jego kadencję zgodnie z art. 89.
5. Rada Administracyjna sprawuje władzę dyscyplinarną wobec Dyrektora Wykonawczego w związku z jego działalnością, w szczególności zaś w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa wchodzących w zakres kompetencji Agencji, z wyjątkiem działań podejmowanych zgodnie z rozdziałem II tytułu V.

Artykuł 78

Dyrektor Wykonawczy

Agencją zarządza Dyrektor Wykonawczy. Dyrektor Wykonawczy odpowiada przed Radą Administracyjną.

Artykuł 79

Zadania Dyrektora Wykonawczego

1. Dyrektor Wykonawczy wykonuje następujące zadania:
 - a) reprezentuje Agencję i podpisuje umowę, o której mowa w art. 31 ust. 2;
 - b) przygotowuje prace Rady Administracyjnej i uczestniczy, bez prawa głosu, w pracach Rady Administracyjnej, z zastrzeżeniem art. 76 ust. 2;
 - c) wdraża decyzje Rady Administracyjnej;
 - d) przygotowuje wieloletnie i roczne programy prac Agencji i przedkłada je Radzie Administracyjnej do zatwierdzenia, z wyjątkiem części przygotowywanych i przyjmowanych przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zgodnie z art. 80 lit. a) i b);
 - e) realizuje wieloletnie i roczne programy prac, z wyjątkiem części realizowanych przez przewodniczącego Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa;
 - f) przygotowuje sprawozdania z postępów prac nad realizacją rocznego programu prac i, w stosownych przypadkach, wieloletniego programu prac na każde posiedzenie Rady Administracyjnej, zawierające, bez żadnych zmian, część przygotowaną przez przewodniczącego Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa;
 - g) przygotowuje sprawozdanie roczne z działalności i planów Agencji, z wyjątkiem części przygotowanej i zatwierdzonej przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zgodnie z art. 80 lit. c) i dotyczącej działań objętych tytułem V, oraz przedstawia je Radzie Administracyjnej do zatwierdzenia;

- h) zajmuje się bieżącym zarządzaniem Agencją i stosuje wszelkie niezbędne środki, w szczególności przyjmuje wewnętrzne instrukcje administracyjne i publikuje ogłoszenia, aby zapewnić funkcjonowanie Agencji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- i) sporządza projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji zgodnie z art. 84 i wykonuje budżet zgodnie z art. 85;
- j) zapewnia, aby Agencja, jako operator centrum monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo, była w stanie wykonywać instrukcje wydane na podstawie decyzji 2014/496/WPZiB oraz odgrywać rolę, o której mowa w art. 6 decyzji nr 1104/2011/UE;
- k) zapewnia obieg wszystkich odpowiednich informacji, w szczególności w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa, w obrębie struktury Agencji, o której mowa w art. 72 ust. 1;
- l) określa – w ścisłej współpracy z przewodniczącym Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w odniesieniu do kwestii związanych z działaniami w zakresie akredytacji bezpieczeństwa objętymi rozdziałem II tytułu V – struktury organizacyjne Agencji i przedstawia je Radzie Administracyjnej do zatwierdzenia. Struktury te odzwierciedlają szczególne cechy różnych elementów programu;
- m) wykonuje w stosunku do pracowników Agencji uprawnienia, o których mowa w art. 37 ust. 3 akapit pierwszy, w zakresie, w jakim uprawnienia te zostały mu przekazane zgodnie z akapitem drugim tego ustępu;
- n) zapewnia Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, organom, o których mowa w art. 37 ust. 3, oraz przewodniczącemu Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa obsługę sekretariatu i wszelkie zasoby niezbędne do ich należytego funkcjonowania;
- o) przygotowuje plan działania dotyczący zapewnienia działań następczych w związku z ustaleniami i zaleceniami wynikającymi z ocen, o których mowa w art. 102, z wyjątkiem części planu działania dotyczącej działań objętych rozdziałem II tytułu V, oraz dwa razy w roku przedstawia Komisji sprawozdanie z osiągniętych postępów po włączeniu do niego, bez żadnych zmian, części sporządzonej przez Radę ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, które to sprawozdanie przedkładane jest także do wiadomości Rady Administracyjnej;
- p) stosuje następujące środki w celu ochrony interesów finansowych Unii:
 - (i) środki zapobiegające nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, z zastosowaniem skutecznych środków nadzoru;
 - (ii) w razie wykrycia nieprawidłowości przeprowadza procedury odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, stosuje skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje administracyjne i finansowe;
- q) sporządza strategię Agencji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, proporcjonalną do ryzyka nadużyć finansowych, obejmującą analizę kosztów i korzyści wynikających ze środków, które mają zostać wdrożone, oraz uwzględniającą ustalenia i zalecenia wydane w wyniku dochodzeń prowadzonych przez OLAF, i przedstawia ją Radzie Administracyjnej do zatwierdzenia;
- r) na wezwanie Parlamentu Europejskiego składa mu sprawozdanie z wykonania swoich obowiązków. Rada może wezwać Dyrektora Wykonawczego do złożenia jej sprawozdania z wykonania powierzonych mu obowiązków.

2. Dyrektor Wykonawczy podejmuje decyzję, czy do skutecznego i wydajnego wykonywania zadań Agencji konieczne jest umieszczenie jej pracownika lub pracowników w państwie

członkowskim lub państwach członkowskich. Przed podjęciem decyzji o utworzeniu biura lokalnego Dyrektor Wykonawczy uzyskuje wcześniejszą zgodę Komisji, Rady Administracyjnej i państwa członkowskiego lub państw członkowskich, którego lub których to dotyczy. W decyzji tej określa się zakres działań prowadzonych w biurze lokalnym w sposób pozwalający uniknąć niepotrzebnych kosztów i powielania administracyjnych funkcji Agencji. Może być wymagane zawarcie umowy w sprawie siedziby z zainteresowanym państwem członkowskim lub zainteresowanymi państwami członkowskimi.

Artykuł 80

Zadania Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w zakresie zarządzania

Oprócz zadań, o których mowa w art. 37, Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, w ramach zarządzania Agencją:

- a) przygotowuje i zatwierdza tę część wieloletniego programu prac, która dotyczy działań operacyjnych objętych rozdziałem II tytułu V oraz potrzebnych do realizacji tych działań zasobów finansowych i ludzkich, i przedkłada ją Radzie Administracyjnej w odpowiednim czasie pozwalającym na włączenie tej części do wieloletniego programu prac;
- b) przygotowuje i zatwierdza tę część rocznego programu prac, która dotyczy działań operacyjnych objętych rozdziałem II tytułu V oraz potrzebnych do realizacji tych działań zasobów finansowych i ludzkich, i przedkłada ją Radzie Administracyjnej w odpowiednim czasie pozwalającym na włączenie tej części do rocznego programu prac;
- c) przygotowuje i zatwierdza tę część sprawozdania rocznego, która dotyczy działalności i planów Agencji objętych rozdziałem II tytułu V oraz zasobów finansowych i ludzkich potrzebnych do realizacji tej działalności i planów, i przedkłada ją Radzie Administracyjnej w odpowiednim czasie pozwalającym na włączenie tej części do sprawozdania rocznego.

Artykuł 81

Przewodniczący Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa

1. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa wybiera przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego spośród swoich członków większością dwóch trzecich głosów wszystkich członków z prawem głosu. Jeżeli po dwóch posiedzeniach Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa nie osiągnięto większości dwóch trzecich głosów, wymagana jest większość zwykła.
2. Zastępca przewodniczącego zastępuje z urzędu przewodniczącego, jeżeli przewodniczący nie jest w stanie pełnić swoich obowiązków.
3. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa jest uprawniona do odwołania przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego lub ich obu. Decyzję o odwołaniu Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa przyjmuje większością dwóch trzecich głosów.
4. Kadencja przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa trwa dwa lata z możliwością jednokrotnego odnowienia. Każda z tych kadencji wygasa, gdy dana osoba przestaje być członkiem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.

Artykuł 82

Aspekty organizacyjne dotyczące Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa

1. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa ma dostęp do wszystkich zasobów ludzkich i materialnych wymaganych do wykonywania jej zadań w sposób niezależny. Ma ona dostęp do wszelkich informacji użytecznych do wykonywania jej zadań, którymi to informacjami dysponują inne organy Agencji, bez uszczerbku dla zasad autonomii i niezależności, o których mowa w art. 36 lit. i).
2. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa i podlegający jej pracownicy Agencji prowadzą prace w sposób, który zapewnia autonomię i niezależność w stosunku do innych działań Agencji, w szczególności w stosunku do działań operacyjnych związanych z eksploatacją systemów, zgodnie z celami różnych elementów programu. Żadnemu pracownikowi Agencji podlegającemu Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa nie można jednocześnie przydzielić innych zadań w obrębie Agencji.

W tym celu w ramach Agencji dokonuje się skutecznego rozdzielenia organizacyjnego pracowników uczestniczących w działaniach objętych rozdziałem II tytułu V od pozostałych pracowników Agencji. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa niezwłocznie informuje Dyrektora Wykonawczego, Radę Administracyjną i Komisję o wszelkich okolicznościach, które mogłyby negatywnie wpłynąć na jej autonomię lub niezależność. Jeżeli Agencja nie jest w stanie zaradzić takiej sytuacji, Komisja analizuje ją w porozumieniu z odnośnymi stronami. W oparciu o wyniki tej analizy Komisja wprowadza odpowiednie środki łagodzące do zastosowania przez Agencję oraz informuje o nich Parlament Europejski i Radę.
3. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa powołuje podległe jej specjalne organy, działające zgodnie z jej instrukcjami i zajmujące się określonymi kwestiami. W szczególności, zapewniając niezbędną ciągłość pracy, powołuje panel mający za zadanie prowadzenie przeglądów i prób w zakresie analizy bezpieczeństwa w celu sporządzania odnośnych sprawozdań dotyczących ryzyka z myślą o wspomaganiu Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w przygotowywaniu jej decyzji. Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa może powoływać i rozwiązywać grupy ekspertów mające za zadanie dokonywanie wkładu w prace tego panelu.

Artykuł 83

Zadania przewodniczącego Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa

1. Przewodniczący Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zapewnia prowadzenie przez tę radę jej działań w zakresie akredytacji bezpieczeństwa w sposób całkowicie niezależny i wykonuje następujące zadania:
 - a) zarządza działaniami w zakresie akredytacji bezpieczeństwa pod kierunkiem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa;
 - b) pod kierunkiem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa realizuje te części wieloletnich i rocznych programów prac Agencji, które są objęte rozdziałem II tytułu V;
 - c) współpracuje z Dyrektorem Wykonawczym przy opracowywaniu projektu planu zatrudnienia, o którym mowa w art. 84 ust. 4, oraz struktur organizacyjnych Agencji;
 - d) przygotowuje tę część sprawozdania z postępu prac, która dotyczy działań operacyjnych objętych rozdziałem II tytułu V, i przedkłada ją Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa i Dyrektorowi Wykonawczemu w odpowiednim czasie pozwalającym na włączenie jej do sprawozdania z postępu prac;
 - e) przygotowuje tę część sprawozdania rocznego i planu działania, która dotyczy działań operacyjnych objętych rozdziałem II tytułu V, i przedkłada ją Dyrektorowi Wykonawczemu w odpowiednim czasie;

- f) reprezentuje Agencję w zakresie działań i decyzji objętych rozdziałem II tytułu V;
 - g) wykonuje w stosunku do pracowników Agencji zaangażowanego w działania objęte rozdziałem II tytułu V uprawnienia, o których mowa w art. 77 ust. 3 akapit pierwszy, przekazane mu zgodnie z art. 77 ust. 3 akapit czwarty.
2. W odniesieniu do działań objętych rozdziałem II tytułu V Parlament Europejski i Rada mogą wezwać przewodniczącego Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa do wymiany opinii na forum tych instytucji na temat prac i planów Agencji, w tym na temat wieloletnich i rocznych programów prac.

ROZDZIAŁ III

Przepisy finansowe dotyczące Agencji

Artykuł 84

Budżet Agencji

1. Bez uszczerbku dla innych zasobów i należności, w szczególności tych, o których mowa w art. 36, dochód Agencji składa się z wkładu Unii zapisanego w budżecie Unii w celu zapewnienia równowagi między dochodami a wydatkami.
2. Wydatki Agencji obejmują wydatki związane z personelem, administracją, infrastrukturą, koszty operacyjne i wydatki związane z funkcjonowaniem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, w tym organów, o których mowa w art. 37 ust. 3, oraz wydatki związane z umowami i porozumieniami zawartymi przez Agencję w celu wypełnienia powierzonych jej zadań.
3. Dochody i wydatki muszą się równoważyć.
4. Dyrektor Wykonawczy, w ścisłej współpracy z przewodniczącym Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w odniesieniu do działań objętych rozdziałem II tytułu V, sporządza projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji na kolejny rok budżetowy, jasno ukazując rozdział między tymi elementami projektu preliminarza, które odnoszą się do działań w zakresie akredytacji bezpieczeństwa, a elementami związanymi z innymi działaniami Agencji. Przewodniczący Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa może przygotować pisemne oświadczenie odnośnie do tego projektu, a Dyrektor Wykonawczy przekazuje Radzie Administracyjnej i Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa projekt preliminarza i to oświadczenie wraz z projektem planu zatrudnienia.
5. Każdego roku, na podstawie projektu preliminarza dochodów i wydatków oraz w ścisłej współpracy z Radą ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w odniesieniu do działań objętych rozdziałem II tytułu V, Rada Administracyjna sporządza preliminarz dochodów i wydatków Agencji na kolejny rok budżetowy.
6. Do dnia 31 stycznia Rada Administracyjna przekazuje projekt jednolitego dokumentu programowego, zawierający między innymi preliminarz, projekt planu zatrudnienia i wstępny roczny program prac, Komisji oraz państwom trzecim lub organizacjom międzynarodowym, z którymi Agencja zawarła uzgodnienia zgodnie z art. 98.
7. Komisja przesyła preliminarz dochodów i wydatków Parlamentowi Europejskiemu i Radzie („władza budżetowa”) wraz z projektem budżetu ogólnego Unii Europejskiej.
8. Na podstawie preliminarza Komisja wprowadza do projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej szacunki, które uważa za niezbędne dla planu zatrudnienia, oraz kwoty dotacji, które mają być ujęte w budżecie ogólnym, i przedstawia je władzy budżetowej zgodnie z art. 314 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

9. Władza budżetowa zatwierdza przydział środków na wkład dla Agencji i przyjmuje plan zatrudnienia Agencji.
10. Budżet jest przyjmowany przez Radę Administracyjną. Ostateczne jego zatwierdzenie następuje po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii Europejskiej. W stosownych przypadkach budżet jest odpowiednio dostosowywany.
11. Rada Administracyjna możliwie jak najszybciej powiadamia władzę budżetową o swoim zamiarze wprowadzenia w życie projektów, które mogą mieć poważne skutki finansowe dla realizacji budżetu, w szczególności wszelkich projektów odnoszących się do nieruchomości, takich jak wynajem lub nabycie budynków. Informuje ona o tym Komisję.
12. W przypadku gdy którykolwiek z organów władzy budżetowej powiadomił o swoim zamiarze wydania opinii, przesyła on swoją opinię Radzie Administracyjnej w ciągu sześciu tygodni od daty powiadomienia o projekcie.

Artykuł 85

Wykonanie budżetu Agencji

1. Dyrektor Wykonawczy wykonuje budżet Agencji.
2. Każdego roku Dyrektor Wykonawczy przekazuje władzy budżetowej wszystkie informacje potrzebne do wykonania jej obowiązków dotyczących oceny.

Artykuł 86

Prezentacja sprawozdania finansowego Agencji i udzielenie absolutorium

Prezentacja wstępnego i ostatecznego sprawozdania finansowego Agencji oraz udzielenie absolutorium przebiegają zgodnie z zasadami i terminarzem określonymi w rozporządzeniu finansowym i w ramowym rozporządzeniu finansowym w odniesieniu do organów, o których mowa w [art. 70] rozporządzenia finansowego.

Artykuł 87

Przepisy finansowe dotyczące Agencji

Przepisy finansowe mające zastosowanie do Agencji są przyjmowane przez Radę Administracyjną po konsultacji z Komisją. Nie mogą one odbiegać od ramowego rozporządzenia finansowego w odniesieniu do organów, o których mowa w [art. 70] rozporządzenia finansowego, chyba że wymagają tego specyficzne potrzeby operacyjne Agencji, a Komisja uprzednio wyraziła na to zgodę.

ROZDZIAŁ V

Zasoby ludzkie Agencji

Artykuł 88

Personel Agencji

1. Do pracowników zatrudnionych przez Agencję mają zastosowanie: regulamin pracowniczy, warunki zatrudnienia innych pracowników oraz przepisy przyjęte wspólnie przez instytucje Unii w celu stosowania tego regulaminu pracowniczego i tych warunków zatrudnienia.
2. Personel Agencji składa się z pracowników zatrudnianych w miarę potrzeb przez Agencję do wykonywania jej zadań. Muszą oni mieć poświadczenie bezpieczeństwa odpowiednie do klasyfikacji informacji, z którymi mają do czynienia.

3. Wewnętrzne przepisy Agencji, takie jak regulamin Rady Administracyjnej, regulamin Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, obowiązujące Agencję przepisy finansowe, przepisy wykonawcze dotyczące regulaminu pracowniczego i zasady dostępu do dokumentów, zapewniają autonomię i niezależność pracowników wykonujących czynności w zakresie akredytacji bezpieczeństwa w stosunku do pracowników zaangażowanych w inną działalność Agencji, zgodnie z art. 36 lit. i).

Artykuł 89

Mianowanie Dyrektora Wykonawczego i jego kadencja

1. Dyrektor Wykonawczy jest zatrudniany w charakterze pracownika Agencji na czas określony zgodnie z art. 2 lit. a) warunków zatrudnienia innych pracowników.

Rada Administracyjna mianuje Dyrektora Wykonawczego na podstawie jego wiedzy merytorycznej oraz udokumentowanych umiejętności administracyjnych i zarządczych, a także odnośnych kompetencji i doświadczenia, z listy kandydatów zaproponowanych przez Komisję, wyłonionych w drodze otwartej i przejrzystej procedury konkursowej, po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i w innych miejscach zaproszenia do wyrażenia zainteresowania.

Kandydat wybrany przez Radę Administracyjną na stanowisko Dyrektora Wykonawczego może zostać przy pierwszej możliwej okazji wezwany do złożenia oświadczenia przed Parlamentem Europejskim oraz do udzielenia odpowiedzi na pytania posłów.

Do celów zawarcia umów z Dyrektorem Wykonawczym Agencję reprezentuje przewodniczący Rady Administracyjnej.

Rada Administracyjna podejmuje decyzję o mianowaniu Dyrektora Wykonawczego większością dwóch trzecich głosów swoich członków.

2. Kadencja Dyrektora Wykonawczego trwa pięć lat. Na zakończenie kadencji Komisja dokonuje oceny wywiązania się przez Dyrektora Wykonawczego z jego obowiązków, z uwzględnieniem przyszłych zadań Agencji i stojących przed nią wyzwań.

Na wniosek Komisji, z uwzględnieniem oceny, o której mowa w akapicie pierwszym, Rada Administracyjna może jednokrotnie przedłużyć kadencję Dyrektora Wykonawczego na okres nie dłuższy niż cztery lata.

Decyzja o przedłużeniu kadencji Dyrektora Wykonawczego przyjmowana jest większością dwóch trzecich głosów członków Rady Administracyjnej.

Dyrektor Wykonawczy, którego kadencję przedłużono, nie może po jej zakończeniu brać udziału w kolejnej procedurze selekcji na to samo stanowisko.

Rada Administracyjna informuje Parlament Europejski o zamiarze przedłużenia kadencji Dyrektora Wykonawczego. Przed przedłużeniem kadencji Dyrektor Wykonawczy może zostać wezwany do złożenia oświadczenia przed właściwymi komisjami Parlamentu Europejskiego i do udzielenia odpowiedzi na pytania posłów.

3. Rada Administracyjna może odwołać Dyrektora Wykonawczego na wniosek Komisji lub jednej trzeciej członków Rady Administracyjnej, w drodze decyzji przyjmowanej większością dwóch trzecich głosów jej członków.

4. Parlament Europejski i Rada mogą wezwać Dyrektora Wykonawczego do wymiany opinii na forum tych instytucji na temat prac i planów Agencji, w tym na temat wieloletnich i rocznych programów prac. Ta wymiana opinii nie może dotyczyć kwestii związanych z działaniami w zakresie akredytacji bezpieczeństwa objętymi rozdziałem II tytułu V.

Artykuł 90

Oddelegowanie ekspertów krajowych do Agencji

Agencja może zatrudniać ekspertów krajowych z państw członkowskich, agencji państw członkowskich lub z organizacji międzynarodowych. Eksperti ci muszą mieć poświadczenie bezpieczeństwa odpowiednie do klasyfikacji informacji, z którymi mają do czynienia. Do takich pracowników nie ma zastosowania regulamin pracowniczy ani warunki zatrudnienia innych pracowników.

ROZDZIAŁ VI

Inne przepisy

Artykuł 91

Przywileje i immunitety

Do Agencji i jej pracowników ma zastosowanie Protokół nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 92

Umowa w sprawie siedziby i warunki działania

1. Niezbędne uzgodnienia dotyczące pomieszczeń, jakie należy zapewnić Agencji w przyjmującym państwie członkowskim, i zaplecza udostępnianego przez to państwo członkowskie, a także szczegółowe przepisy mające zastosowanie w przyjmującym państwie członkowskim do Dyrektora Wykonawczego, członków Rady Administracyjnej, personelu Agencji i do członków ich rodzin, określa się w umowie w sprawie siedziby zawieranej między Agencją a państwem członkowskim, w którym znajduje się siedziba, po uzyskaniu zgody Rady Administracyjnej.
2. Państwo członkowskie przyjmujące Agencję zapewnia możliwie najlepsze warunki dla zagwarantowania sprawnego i skutecznego funkcjonowania Agencji, w tym wielojęzyczne placówki szkolne o orientacji europejskiej oraz odpowiednie połączenia transportowe.

Artykuł 93

System językowy Agencji

1. Do Agencji mają zastosowanie przepisy rozporządzenia nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej³³.
2. Usługi tłumaczeniowe wymagane dla funkcjonowania Agencji zapewnia Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej.

Artykuł 94

Polityka dotycząca dostępu do dokumentów będących w posiadaniu Agencji

1. Do dokumentów będących w posiadaniu Agencji ma zastosowanie rozporządzenie (WE) nr 1049/2001.

³³ Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385–386.

2. Rada Administracyjna przyjmuje uzgodnienia dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.
3. Decyzje podjęte przez Agencję zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 mogą być przedmiotem skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich lub postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, na podstawie, odpowiednio, art. 228 i 263 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 95

Zapobieganie przez Agencję nadużyciom finansowym

1. W celu ułatwienia zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i wszelkiej innej nielegalnej działalności zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 Agencja, w ciągu sześciu miesięcy od dnia rozpoczęcia swojej działalności, przystępuje do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)³⁴ oraz przyjmuje odpowiednie przepisy mające zastosowanie do wszystkich pracowników Agencji, korzystając ze wzoru określonego w załączniku do tego porozumienia.
2. Europejski Trybunał Obrachunkowy jest uprawniony do przeprowadzania kontroli, na podstawie dokumentów i na miejscu, obejmujących wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Agencji unijne środki finansowe.
3. Zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 i w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013 OLAF może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy doszło do nadużyć finansowych, korupcji lub jakichkolwiek innych nielegalnych działań naruszających interesy finansowe Unii w związku z dotacją lub zamówieniem finansowanymi przez Agencję.
4. Nie naruszając przepisów ust. 1, 2 i 3, zawierane przez Agencję umowy o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, składane przez nią zamówienia, zawierane przez nią umowy o udzielenie dotacji oraz decyzje o udzieleniu przez nią dotacji zawierają postanowienia wyraźnie upoważniające Europejski Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich kontroli i dochodzeń zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

Artykuł 96

Ochrona przez Agencję informacji niejawnych lub szczególnie chronionych informacji jawnych

Po uprzednim zasięgnięciu opinii Komisji Agencja przyjmuje własne przepisy bezpieczeństwa równoważne z przepisami bezpieczeństwa Komisji dotyczącymi ochrony informacji niejawnych UE (EUCI) oraz szczególnie chronionych informacji jawnych, w tym z przepisami dotyczącymi wymiany, przetwarzania i przechowywania takich informacji, zgodnie z decyzją Komisji (UE, Euratom) 2015/443 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa w Komisji³⁵ i decyzją Komisji (UE, Euratom) 2015/444³⁶.

³⁴ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 15.

³⁵ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/443 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa w Komisji (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 41).

³⁶ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

Artykuł 97

Odpowiedzialność Agencji

1. Odpowiedzialność umowną Agencji reguluje prawo właściwe dla danej umowy.
2. Sędem właściwym do orzekania na podstawie każdej klauzuli arbitrażowej zamieszczonej w umowie zawartej przez Agencję jest Trybunał Sprawiedliwości.
3. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej Agencja, zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla ustawodawstwa państw członkowskich, ma obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przez jej wydziały lub przez jej pracowników przy wykonywaniu ich obowiązków.
4. Sędem właściwym w sporach dotyczących odszkodowania za szkody, o których mowa w ust. 3, jest Trybunał Sprawiedliwości.
5. Odpowiedzialność osobistą pracowników Agencji wobec niej samej regulują odnoszące się do nich przepisy ustanowione w regulaminie pracowniczym lub w warunkach zatrudnienia innych pracowników.

Artykuł 98

Współpraca z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi

1. Agencja jest otwarta na udział państw trzecich, które zawarły w tym celu umowy z Unią.
2. Na podstawie odpowiednich postanowień umów, o których mowa w ust. 1, opracowuje się uzgodnienia określające w szczególności charakter, zakres i sposób uczestniczenia danych państw trzecich w pracach Agencji, w tym postanowienia dotyczące udziału w inicjatywach podejmowanych przez Agencję, wkładów finansowych oraz personelu. W odniesieniu do kwestii kadrowych uzgodnienia te muszą być w każdym przypadku zgodne z regulaminem pracowniczym.
3. Rada Administracyjna przyjmuje strategię dotyczącą stosunków z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi w kwestiach należących do kompetencji Agencji.
4. Poprzez zawarcie odpowiednich uzgodnień roboczych z Dyrektorem Wykonawczym Komisja zapewnia, aby Agencja – w jej stosunkach z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi – działała w zakresie swojego mandatu i istniejących ram instytucjonalnych.

Artykuł 99

Konflikt interesów

1. Członkowie Rady Administracyjnej i Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, Dyrektor Wykonawczy, oddelegowani eksperci krajowi i obserwatorzy składają deklarację dotyczącą zobowiązań oraz deklarację interesów, wskazującą na brak lub istnienie bezpośrednich lub pośrednich interesów, które mogłyby zostać uznane za szkodzące ich niezależności. Deklaracje te muszą być dokładne i kompletne. Składa się je na piśmie przy obejmowaniu stanowiska przez dane osoby i odnawia co roku. Są one aktualizowane, kiedy tylko zachodzi taka potrzeba, w szczególności w przypadku istotnych zmian w sytuacji osobistej danej osoby.
2. Przed każdym posiedzeniem, w którym mają uczestniczyć, członkowie Rady Administracyjnej i Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, Dyrektor Wykonawczy, oddelegowani eksperci krajowi, obserwatorzy i eksperci zewnętrzni uczestniczący

w doraźnych grupach roboczych składają dokładną i kompletną deklarację o braku lub istnieniu interesów, które mogłyby zostać uznane za szkodzące ich niezależności w odniesieniu do danych punktów porządku obrad, i powstrzymują się od udziału w dyskusji i głosowaniu nad takimi punktami.

3. Rada Administracyjna i Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa określają w swoich regulaminach praktyczne ustalenia w zakresie składania deklaracji interesów, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz zapobiegania konfliktowi interesów i zarządzania nim.

TYTUŁ X

PROGRAMOWANIE, MONITOROWANIE, OCENA I KONTROLA

Artykuł 100

Program prac

Program jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, które mogą zostać specjalnie określone dla każdego elementu programu. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.

Artykuł 101

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Wskaźniki odzwierciedlające postępy w realizacji programu w odniesieniu do celów ogólnych i szczegółowych określonych w art. 4 przedstawiono w załączniku.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia, zgodnie z art. 105, aktów delegowanych dotyczących zmian w załączniku w celu dokonania przeglądu lub uzupełnienia wskaźników, jeżeli uzna to za konieczne.
3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.
4. Do celów ust. 1 odbiorcy środków unijnych zobowiązani są do przekazania odpowiednich informacji. Dane niezbędne do zweryfikowania realizacji celów gromadzone są w wydajny, skuteczny i terminowy sposób.

Artykuł 102

Ocena

1. Komisja przeprowadza oceny programu w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.
2. Ocena śródkresowa programu przeprowadzana jest z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat realizacji programu, jednak nie później niż w ciągu czterech lat od rozpoczęcia realizacji programu.
3. Po zakończeniu realizacji programu, lecz nie później niż cztery lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową programu.
4. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

5. Podmioty zaangażowane w wykonanie niniejszego rozporządzenia dostarczają Komisji dane i informacje niezbędne do przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 1.
6. Do dnia 30 czerwca 2024 r., a następnie co pięć lat, Komisja dokonuje oceny skuteczności działania Agencji w odniesieniu do jej celów, mandatu, zadań i lokalizacji, zgodnie z wytycznymi Komisji. W ramach tej oceny uwzględnia się w szczególności ewentualną potrzebę zmodyfikowania mandatu Agencji i skutki finansowe takich modyfikacji. Ocena dotyczy również polityki Agencji wobec konfliktu interesów oraz niezależności i autonomii Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.

Jeżeli Komisja uzna, że nie ma już podstawy do dalszego prowadzenia działalności przez Agencję w świetle jej celów, mandatu i zadań, może przedstawić wniosek dotyczący odpowiedniej zmiany niniejszego rozporządzenia.

Komisja przekazuje sprawozdanie z oceny Agencji oraz własne wnioski Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Radzie Administracyjnej i Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa. Wyniki oceny podawane są do wiadomości publicznej.

Artykuł 103

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 104

Ochrona danych osobowych i prywatności

Wszelkie przetwarzanie danych osobowych w związku z zadaniami i działaniami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, w tym przez Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w szczególności z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679. Rada Administracyjna ustanawia środki umożliwiające stosowanie przez Agencję rozporządzenia (WE) nr 45/2001, w tym środki dotyczące mianowania inspektora ochrony danych Agencji. Środki te ustanawia się po konsultacji z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych.

TYTUŁ XI

PRZEKAZANIE UPRAWNIEN I ŚRODKI WYKONAWCZE

Artykuł 105

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 52 i 101, powierza się Komisji na czas nieokreślony do dnia 31 grudnia 2028 r.
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 52 i 101, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub

w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 52 i 101 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 106

Tryb pilny

1. Akt delegowany przyjęty w trybie pilnym wchodzi w życie bezzwłocznie i ma zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego w ciągu [sześciu tygodni] od daty powiadomienia. W takim przypadku akt ten przestaje mieć zastosowanie. Instytucja, która wyraża sprzeciw wobec aktu delegowanego, podaje powody tego sprzeciwu.

Artykuł 107

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

TYTUŁ XII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 108

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów) poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem, jego działaniami i rezultatami. Zasoby finansowe przydzielone na program przyczyniają się

również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 4.

3. Agencja może uczestniczyć z własnej inicjatywy w działaniach komunikacyjnych w zakresie swoich kompetencji. Przydział zasobów na działania komunikacyjne nie może mieć niekorzystnego wpływu na skuteczne wykonywanie zadań, o których mowa w art. 30. Działania komunikacyjne prowadzone są zgodnie z odpowiednimi planami komunikacji i upowszechniania przyjętymi przez Radę Administracyjną.

Artykuł 109

Uchylenia

1. Rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzja nr 541/2014/UE tracą moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.
2. Odesłania do uchylonych aktów traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 110

Przepisy przejściowe i ciągłość świadczenia usług po 2027 r.

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań, aż do ich zamknięcia, zgodnie z rozporządzeniami (UE) nr 377/2014, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 912/2010 oraz na podstawie decyzji nr 541/2014/UE, które nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia. W szczególności konsorcjum ustanowione na podstawie art. 7 ust. 3 decyzji nr 541/2014/UE świadczy usługi SST przez 3 miesiące po podpisaniu przez krajowe podmioty założycielskie umowy ustanawiającej partnerstwo ds. SST przewidzianej w art. 57.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między programem a środkami przyjętymi zgodnie z rozporządzeniami (UE) nr 377/2014 i (UE) nr 1285/2013 oraz na podstawie decyzji nr 541/2014/UE.
3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 4 ust. 4, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 111

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

[Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.]

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy
- 1.6. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Unijny program kosmiczny

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)

Dział 1 – Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa

04.0201 PROGRAM KOSMICZNY

04.01 PROGRAM KOSMICZNY – ADMINISTRACJA

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego³⁷

☒ przedłużenia bieżącego działania

✓ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Zadania wymagane dla realizacji programu kosmicznego będą obejmować:

– zawarcie niezbędnych umów o przyznanie wkładu z poszczególnymi zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług (GNSS i Copernicus) oraz rozwój nowych działań (SSA i GOVSATCOM). Umowy o przyznanie wkładu będą dotyczyć wszystkich działań, które zostaną podjęte i będą monitorowane w celu zapewnienia realizacji wszystkich działań planowanych w ramach programu kosmicznego i zarządzania nimi,

– pracowników Komisji Europejskiej w celu zarządzania programem i skutecznego monitorowania prac różnych agencji, w szczególności Agencji,

– pracowników i budżetu Agencji w celu prawidłowego wdrożenia różnych działań, za które Agencja będzie odpowiedzialna zgodnie z przyszłym rozporządzeniem.

1.4.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Art. 189 TFUE stanowi główną podstawę kompetencji Unii w dziedzinie polityki kosmicznej. Polityka kosmiczna jest jedną z kompetencji dzielonych z państwami członkowskimi.

³⁷

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

Opracowanie i realizacja programu kosmicznego przekraczają zdolności finansowe i techniczne poszczególnych państw członkowskich i są możliwe jedynie na poziomie UE. Nie ma żadnego ekonomicznego uzasadnienia dla sektora komercyjnego i nie ma możliwości budowy i eksploataowania niezbędnej infrastruktury przez poszczególne państwa członkowskie. Proponowane w niniejszym rozporządzeniu rodzaje inwestycji związane z przestrzenią kosmiczną są zbyt ryzykowne dla sektora prywatnego i dotyczą obszarów, w których zwrot z inwestycji jest zbyt długoterminowy (w szczególności wykracza poza okres eksploatacji satelity, w którym podmioty prywatne muszą umorzyć swoje inwestycje).

W kontekście obecnego modelu globalnego systemu nawigacji satelitarnej (GNSS) zapewniającego nieodpłatny dostęp do sygnałów satelitarnych żaden prywatny inwestor nie zainwestowałby w globalny system nawigacji, w szczególności z powodu dwóch głównych konkurentów (amerykańskiego GPS i rosyjskiego GLONASS), którzy oferują bezpłatny dostęp do danych wszystkim użytkownikom. Galileo i EGNOS stanowią kluczową europejską infrastrukturę, która przyczynia się do bezpieczeństwa i ochrony Europy. Przyczyniają się one również umocnieniu pozycji Europy na arenie światowej. Biorąc pod uwagę rosnącą konkurencję w stosunku do innych systemów nawigacji satelitarnej (z których wszystkie są własnością państwa), niezwykle istotne jest, by Unia rozwinęła i utrzymywała skuteczne systemy, aby pozostać preferowanym partnerem na arenie międzynarodowej.

Początkowo uważano, że głównym klientem zainteresowanym danymi z systemu Copernicus będzie sektor publiczny. Dane dostarczane są nieodpłatnie sektorowi prywatnemu i publicznemu w celu zwiększenia ich wykorzystania i wzmocnienia związanej z nimi wartości dodanej dla gospodarki UE. Copernicus świadczy usługę użyteczności publicznej, której nie zapewnia rynek i w odniesieniu do której przemysł nie uruchomi infrastruktury, ponieważ inwestycja początkowa jest zbyt wysoka i zbyt ryzykowna, a baza użytkowników jest zbyt rozdrobniona. Dostępność takich danych, jeżeli leżałaby w gestii sektora prywatnego, nie byłaby pewna, a inną konsekwencją byłoby nieposiadanie odpowiednich aktywów przez UE.

Własność satelitów jest w perspektywie długoterminowej najlepszym sposobem na osiągnięcie i utrzymanie celu, jakim jest polityka nieodpłatnego, pełnego i powszechnego dostępu do danych, ponieważ UE nie będzie zależała od woli prywatnego podmiotu w zakresie inwestowania w konstelację satelitów na potrzeby dostarczania danych (ryzyko sytuacji monopolistycznej prywatnego dostawcy danych).

Krótko mówiąc, w odniesieniu do Copernicus i EGNSS ramy czasowe inwestycji oraz niepewność co do wystarczających dochodów powodują, że finansowanie ze środków publicznych jest niezbędne.

Ponadto, pod względem finansowym niemożliwe jest finansowanie SST i GOVSATCOM na poziomie krajowym. Istnieje ponadto możliwość łączenia zasobów i aktywów na poziomie UE.

Planowany unijny program kosmiczny jest uznany za proporcjonalny, ponieważ ogranicza się do tych aspektów, których państwa członkowskie nie są w stanie osiągnąć w sposób zadowalający we własnym zakresie, a Unia może to zrobić lepiej. Silne wsparcie ze strony państw członkowskich na rzecz strategii kosmicznej

pokazuje, że państwa członkowskie uznają elementy programu kosmicznego za niezbędne.

Oczekiwane skutki:

Copernicus

Gospodarcze, środowiskowe i społeczne skutki systemu Copernicus były przedmiotem szczegółowej analizy kosztów i korzyści. Głównym wnioskiem płynącym z tej analizy jest to, że zgodnie z oczekiwaniami Copernicus przyniesie korzyści dla społeczeństwa europejskiego rzędu 67–131 mld EUR w latach 2017–2035. Około 84 % korzyści zostanie uzyskanych w sektorze niższego szczebla oraz w segmentach użytkowników końcowych (reszta w sektorach wyższego i średniego szczebla). Zapewnienie kontynuacji programu po 2021 r. przyniesie korzyści przekraczające koszty o 10–20 razy.

Już teraz sektor niższego szczebla i sektor użytkowników końcowych odczuwa dobroczynne skutki:

korzyści ekonomicznych, np.

- zwiększenie dochodów w sektorze niższego szczebla w zakresie obserwacji Ziemi
- poprawa wydajności produkcji rolnej dzięki inteligentnemu i precyzyjnemu rolnictwu

korzyści dla środowiska, np.

- zmniejszenie emisji CO₂ dzięki zwiększonej produkcji energii ze źródeł odnawialnych
- ocalenie hektarów lasów dzięki ulepszonemu zapobieganiu pożarom
- zachowanie różnorodności biologicznej dzięki monitorowaniu pokrycia terenów w stosunku do użytkowania gruntów

korzyści społecznych, np.

- ocalenie ludzi dzięki szybszemu reagowaniu na klęski żywiołowe
- ograniczenie handlu ludźmi dzięki lepszej ochronie granic.

Oczekuje się, że w sektorze wyższego szczebla powstanie około 12 000 roboczolat, co stanowi średnio 1 700 stałych miejsc pracy w latach 2021–2027. Uzupełnia to 18 000 roboczolat, na które udzielono wsparcia w latach 2008–2020. W sektorze niższego szczebla oczekuje się stworzenia 27 000–37 000 roboczolat. Dodatkowych korzyści nie można wyrazić liczbowo (z powodu braku danych lub dużej niepewności), ale są one niezwykle ważne przy podejmowaniu decyzji politycznych:

- wartość europejskiej autonomii (brak zależności od źródeł danych z państw trzecich).
- bardzo długookresowe korzyści (30-50 lat) obserwacji Ziemi w sposób trwały i regularny (przy rosnącym znaczeniu zrównoważonego rozwoju i walki ze zmianą klimatu)
- oszczędności polegające na posiadaniu jednego nadrzędnego programu UE oraz koordynowaniu inicjatyw krajowych
- korzyści związane z działaniami zewnętrznymi.

Galileo i EGNOS

Jak wynika ze szczegółowego badania przeprowadzonego przez GSA pt. GNSS Market Monitor, światowy rynek na oparte na nawigacji satelitarnej produkty i usługi nadal będzie się silnie rozwijał – osiągając poziom około 250 mld EUR do 2030 r.

Wartość dodana europejskiego GNSS polega nie tylko na zapewnieniu doskonałości Europy w odniesieniu do technologii krytycznej, ale również na zapewnieniu Unii Europejskiej znacznych korzyści makroekonomicznych, katalizowaniu rozwoju nowych usług i produktów opartych na GNSS i tworzeniu nowych rozwiązań technologicznych korzystnych dla badań naukowych, rozwoju i innowacji.

Obecnie w rękach obywateli UE znajduje się ponad 100 milionów urządzeń wykorzystujących usługi EGNOS lub Galileo, i oczekuje się, że dostawy urządzeń obsługiwanych przez GNSS w Unii Europejskiej osiągną w 2027 r. 290 milionów, co stanowi znacznie większą bazę użytkowników dla EGNOS i Galileo.

Sektorami, na który GNSS ma największy wpływ, jest transport, telekomunikacja, rolnictwo i bezpieczeństwo, oczekuje się więc, że użytkownicy końcowi odniosą korzyści dzięki:

- wielu nowym zastosowaniom GNSS;
- 3 000 miejscom pracy w przemyśle wyższego szczebla i 50 000 miejscom pracy w przemyśle niższego szczebla;
- poprawie usług transportowych i lepszemu zarządzaniu ruchem, co przyniesie korzyści większej liczbie dziedzin;
- bardziej efektywnym i dostępnym usługom kryzysowym;
- korzyściom dla środowiska, takim jak zmniejszenie emisji CO₂; oraz
- poprawie zarządzania uprawami i zapewnieniu dostępności zrównoważonej żywności.

Zabezpieczona telekomunikacja satelitarna (GOVSATCOM)

Unijna GOVSATCOM zapewni dostęp do zabezpieczonej łączności satelitarnej. W ten sposób pośrednio przyczyni się do zapewnienia interesów UE w zakresie bezpieczeństwa. W państwach członkowskich UE będzie wspierać np. służby ochrony ludności i policję krajową, organy pełniące funkcje bezpieczeństwa publicznego, straż graniczną, a także społeczności morskie. Na poziomie UE ułatwi ona pracę agencjom UE, takim jak Frontex i EMSA, oraz zwiększy skuteczność ochrony ludności i interwencji humanitarnych w UE i na świecie.

Obserwacja i śledzenie obiektów kosmicznych (SST)

SST jest ważnym działaniem mającym na celu zapewnienie bezpieczeństwa zasobów kosmicznych. W związku z gwałtownym wzrostem liczby wyniesień na orbitę nastąpiło gwałtowne rozprzestrzenianie się śmieci kosmicznych. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Stany Zjednoczone ponad 500 000 sztuk odpadów lub „złomu kosmicznego” krąży wokół Ziemi i stanowi ogromne zagrożenie dla satelitów na orbicie, mogąc spowodować poważne uszkodzenia satelitów w razie kolizji, co może prowadzić do całkowitego zniszczenia. Proponowane działania w zakresie SST obejmowałyby finansowanie świadczenia usług SST oraz tworzenie sieci i modernizację istniejących zdolności w zakresie SST na poziomie krajowym oraz

ewentualne wsparcie na rzecz rozwoju nowych aktywów SST. Celem byłoby zwiększenie skuteczności i efektywności unijnego SST oraz jego komplementarność ze Stanami Zjednoczonymi. Pozwoli to UE na lepsze zapobieganie kolizjom satelitów ze śmieciami kosmicznym i tym samym zapewni lepszą ochronę aktywów UE.

Pogoda kosmiczna i obiekty bliskie Ziemi

Pogoda kosmiczna obejmuje różne rodzaje zdarzeń (burze promieniowania, zmienne pola magnetyczne i roje cząstek wysokoenergetycznych), przy czym każdy z nich ma różny wpływ na aktywa znajdujące się w przestrzeni kosmicznej lub aktywa naziemne. Pogoda kosmiczna może mieć potencjalnie wpływ na wszystkie aktywa UE stanowiące podstawę działań UE w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, a zatem konieczne jest opracowanie ram dotyczących pogody kosmicznej, aby chronić te aktywa oraz zapewnić wydajne i niezawodne świadczenie usług w ramach innych działań związanych z przestrzenią kosmiczną. Usługi związane z pogodą kosmiczną są opracowywane i koordynowane przez ESA i niektóre państwa członkowskie. Są one jednak głównie ukierunkowane na obszar nauki i muszą być dostosowane do potrzeb użytkowników. Opierając się na działaniach ESA i poszczególnych państw członkowskich, a także w uzupełnieniu tych działań, UE proponuje wspieranie ciągłego świadczenia operacyjnych usług w zakresie pogody kosmicznej zgodnie z potrzebami użytkowników w UE. Pomoże to w zapobieganiu uszkodzeń infrastruktury kosmicznej i naziemnej.

W odniesieniu do obiektów bliskich Ziemi (NEO) celem nie jest rozwijanie nowych usług operacyjnych, lecz skatalogowanie i połączenie w sieć istniejących aktywów NEO w Europie oraz wspieranie koordynacji między organami publicznymi w UE odpowiedzialnymi za ochronę ludności. Będzie to stanowiło wsparcie dla łączenia działań na szczeblu UE, wzmacniając tym samym jej pozycję wśród kluczowych partnerów międzynarodowych.

1.4.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Główne wnioski wyciągnięte z poprzednich programów

Osiągnięcia i wnioski wyciągnięte z GNSS i Copernicus

Osiągnięcia i znaczenie GNSS i Copernicus

Ogólnie rzecz biorąc, Komisja Europejska wykazała swoją zdolność do realizacji dotychczasowych działań GNSS i Copernicus przy wsparciu najważniejszych zainteresowanych stron, takich jak ESA, oraz silnej europejskiej bazy przemysłowej.

W śródkresowej ocenie EGNOS, Galileo i Copernicus, a także ocenie Agencji Europejskiego GNSS (GSA) podkreślono znaczenie tych inwestycji dla UE i potwierdzono ich dotychczasowe osiągnięcia.

Wnioski wyciągnięte z GNSS

W ramach śródkresowego przeglądu europejskiego GNSS zidentyfikowano szereg wyzwań związanych z (i) zarządzaniem oraz (ii) zarządzaniem bezpieczeństwem.

(i) Zarządzanie

Struktura zarządzania wykazała pewną nieefektywność pod względem niskiej reaktywności procesu decyzyjnego z uwagi na liczbę zaangażowanych podmiotów, ale także z uwagi na różne struktury zarządzania w fazie rozwoju (umowa o delegowaniu zadań między WE a ESA) i w fazie eksploatacji (umowa o delegowaniu zadań między WE i GSA oraz uzgodnienia robocze między GSA a ESA).

(ii) Zarządzanie bezpieczeństwem

Jeżeli chodzi o zarządzanie bezpieczeństwem, rozpoczęcie świadczenia pierwszych usług i przejście od fazy rozmieszczenia do fazy eksploatacji doprowadziło do pojawienia się wyzwań, którym należy odpowiednio stawić czoła, aby utrzymać i zwiększyć odpowiedni poziom bezpieczeństwa na poczet funkcjonowania systemów europejskiego GNSS.

Wnioski wyciągnięte z systemu Copernicus

Jeśli chodzi o system Copernicus, bezprecedensowy sukces systemu i ilości danych, jakie zapewnia, prowadzą do następujących wniosków:

(i) konieczna jest poprawa dystrybucji danych i poprawa dostępu do nich

Ze względu na bardzo dużą liczbę zarejestrowanych użytkowników należy ulepszyć aspekty związane z komunikacją, dystrybucją danych i dostępem do nich oraz ich pobieraniem. Istnieje potrzeba skutecznego udostępniania i umożliwienia połączenia z innymi danymi ogromnych ilości danych i informacji satelitarnych (10 pB generowane rocznie przez system dystrybucji i dostępu, który musi zapewnić 10 razy większą przepustowość, jako że taka ilość danych oznacza 10 razy więcej czasu na pobierania danych);

(ii) konieczne jest skuteczniejsze zintegrowanie danych pozyskanych w przestrzeni kosmicznej z innymi obszarami polityki i sektorami gospodarki poprzez skupienie się w większym stopniu na zwiększeniu wykorzystania przez użytkowników

Copernicus dociera do grup użytkowników należących do tradycyjnego obszaru „kosmicznego”, ale jak dotąd nie udało się w wystarczającym stopniu dotrzeć do innych potencjalnych użytkowników na zewnątrz tej grupy.

Osiągnięcia i wnioski wyciągnięte z ram wsparcia SST

Osiągnięcia

W sprawozdaniu z wdrażania ram wsparcia SST zwrócono uwagę na wyniki tworzenia i eksploatacji wszystkich trzech funkcji (czujników, przetwarzania i obsługi), uwzględniając stosunkowo krótki okres czasu od udostępnienia unijnych usług SST europejskim użytkownikom. Konieczne jest jednak przyspieszenie wdrażania tych ram w kolejnej fazie, powinny one również w dalszym stopniu ewoluować, aby zwiększyć ich skuteczność.

Wnioski wyciągnięte z obowiązujących ram wsparcia SST

W sprawozdaniach zwrotnych podkreślono 4 główne kwestie:

(i) brak wymiaru europejskiego

Mimo znaczących osiągnięć świadczeniu usług nie służy niewystarczająca współpraca między państwami członkowskimi a zainteresowanymi stronami, którzy zbyt często działają w pojedynkę zamiast opracować skoordynowane podejście.

(ii) brak niezależności europejskiej

Główne dane są obecnie przetwarzane i udoskonalane w Stanach Zjednoczonych.

(iii) problemy dotyczące zarządzania

Obecna zasada konsensusu stwarza komplikacje związane z codziennym zarządzaniem na potrzeby procesu podejmowania decyzji.

(iv) złożoność mechanizmu finansowania

Różne dotacje i zaproszenia do składania ofert okazały się być technicznie i administracyjnie uciążliwe.

1.4.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Program kosmiczny nie obejmuje badań naukowych, które są uwzględnione w dziewiątym unijnym ramowym programie badań naukowych i innowacji („Horyzont Europa”); propagowana będzie synergia między danymi i usługami związanymi z przestrzenią kosmiczną, które są świadczone za pośrednictwem unijnego programu kosmicznego wykorzystywanego do opracowywania przełomowych rozwiązań.

Badania przestrzeni kosmicznej stanowią integralną część filaru „Globalne wyzwania” programu „Horyzont Europa”, natomiast ekosystem innowacji w zakresie przedsiębiorczości w dziedzinie przestrzeni kosmicznej będzie promowany za pośrednictwem filaru „Otwarte innowacje”, zaś granice nauki w zakresie przestrzeni kosmicznej będą przesuwane jeszcze dalej dzięki filarowi „Otwarta nauka”. W późniejszym okresie program kosmiczny Unii Europejskiej będzie korzystał z wyników badań naukowych i innowacji w zakresie przestrzeni kosmicznej finansowanych za pośrednictwem programu „Horyzont Europa”. Przyczyni się to do rozwoju systemów i usług w ramach unijnego programu kosmicznego, jak również do zwiększenia konkurencyjności sektora kosmicznego.

Cele programu kosmicznego są podobne do celów innych programów unijnych, w szczególności programu „Horyzont Europa”, Funduszu InvestEU, Europejskiego Funduszu Obronnego oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

W szczególności synergia między unijnym programem kosmicznym a programem „Horyzont Europa” zapewnia, aby:

a) potrzeby sektora wyższego i niższego szczebla w zakresie badań naukowych i innowacji w unijnym sektorze przestrzeni kosmicznej były identyfikowane i uwzględniane w strategicznym procesie planowania badań i innowacji w ramach programu „Horyzont Europa”;

b) udostępniane na zasadzie dobra publicznego dane i usługi w ramach europejskiego programu kosmicznego były wykorzystywane do opracowywania przełomowych rozwiązań w drodze badań naukowych i innowacji, w tym w oparciu o program ramowy, w szczególności w zakresie zrównoważonej żywności i zasobów naturalnych, monitorowania klimatu, inteligentnych miast, pojazdów automatycznych lub zarządzania łańcuchami żywnościowymi;

c) usługi w zakresie dostępu danych i informacji (DIAS) z systemu Copernicus przyczyniały się do europejskiej chmury dla otwartej nauki, a tym samym ułatwiały dostęp do danych z systemu Copernicus badaczom i naukowcom. Infrastruktury badawcze, w szczególności sieci obserwacyjne *in situ*, będą stanowiły zasadnicze elementy infrastruktury obserwacji *in situ* umożliwiającej świadczenie usług systemu Copernicus. Będą one z kolei korzystać z informacji uzyskanych w ramach świadczenia usług systemu Copernicus.

Synergia z unijnym programem InvestEU zapewni wsparcie na potrzeby rozwoju przedsiębiorczości i możliwości rynkowych poprzez dostęp do finansowania ryzyka.

Ponadto wiele obszarów unijnej polityki korzysta również z działań UE w przestrzeni kosmicznej:

wielkość, jakość i różnorodność danych dostarczanych dzięki świadczeniu usług systemu Copernicus sprzyja realizacji polityki UE w takich dziedzinach jak np. monitorowanie zmiany klimatu, polityka w dziedzinie ochrony środowiska czy rolnictwo. Wiele obszarów polityki UE wymaga dokładnych i wiarygodnych danych na potrzeby ustanowienia długoterminowych zbiorów danych, dokładnych map itp., które pozwalają na długoterminowe monitorowanie kluczowych wskaźników w poszczególnych dziedzinach i zapewniają skuteczną realizację polityki. W połączeniu ze służbami nawigacyjnymi nowe unijne strategie polityczne mogą być rozwijane również w takich dziedzinach jak inteligentne rolnictwo czy inteligentny transport, gdzie wymagana jest największa dokładność pozycjonowania.

1.5.

1.6. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

✓ Ograniczony czas trwania

- ✓ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od 01/01/2021 r. do 31/12/2027 r.
- ✓ Okres trwania wpływu finansowego: od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania³⁸

✓ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- ✓ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze;

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☒ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☒ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ✓ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☒ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

Poszczególne podmioty będą miały następujące obowiązki w zakresie zarządzania:
--

³⁸

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

(i) Komisja będzie ponosić ogólną odpowiedzialność za zarządzanie unijnym programem kosmicznym oraz związane z tym działania (Galileo, EGNOS, Copernicus, SSA i GOVSATCOM) – w tym określone działania wspierające związane z raketami nośnymi, współpracę międzynarodową i gospodarkę kosmiczną – oraz zdefiniowanie ogólnych celów w zakresie bezpieczeństwa i polityki, a także nadzór nad ich realizacją.

(ii) Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (z siedzibą w Pradze) będzie odpowiedzialna za:

- eksploatację Galileo i EGNOS;
- działalność centrów monitorowania bezpieczeństwa systemu Galileo;
- zadania związane z akredytacją bezpieczeństwa w odniesieniu do wszystkich działań związanych z przestrzenią kosmiczną (obecnie tylko w odniesieniu do Galileo);
- działania związane z komunikacją, promocją i marketingiem danych i działań informacyjnych w odniesieniu do usług oferowanych w ramach wszystkich elementów programu kosmicznego UE („absorpcja przez rynek i upowszechnienie wśród użytkowników”) obecnie realizowane wyłącznie w odniesieniu do Galileo i EGNOS;
- zarządzanie prawami własności intelektualnej.

Ponadto rozporządzenie umożliwi Agencji realizację innych zadań wspierających wszystkie działania związane z przestrzenią kosmiczną. Na przykład w przypadku misji i operacji w zakresie zarządzania kryzysowego Agencja mogłaby być odpowiedzialna za nadrzędną koordynację aspektów związanych z użytkownikami w ramach GOVSATCOM w ścisłej współpracy z odpowiednimi agencjami Unii i ESDZ.

(iii) Z zastrzeżeniem dostosowań w wewnętrznym procesie decyzyjnym umożliwiających ochronę interesów UE, Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) powierzono by takie same zadania, jakie realizuje obecnie: szczególnie badania naukowe i rozwój, zmiany technologiczne, elementy infrastruktury kosmicznej, kosmiczne i naziemne segmenty GNSS oraz segment kosmiczny systemu Copernicus. Stosunki z ESA zostaną usprawnione w ramach jednej ramowej umowy o partnerstwie (o charakterze finansowym), która ma zostać zawarta z Unią, jak zostanie to określone w rozporządzeniu finansowym. W umowie tej określony zostanie zbiór wspólnych zasad i przepisów, podczas gdy obecnie funkcjonuje kilka podpisanych przez Komisję z ESA i Agencją umów o przyznanie wkładu i uzgodnień roboczych wraz z różnymi przepisami wykonawczymi.

(iv) Wzmocniona zostanie synergia z krajowymi agencjami kosmicznymi i realizowanymi przez nie programami, w szczególności w drodze umów o przyznanie wkładu, partnerstw publiczno-publicznych, wspólnego zarządzania oraz wspólnych inicjatyw na rzecz upowszechniania zastosowań kosmicznych lub wspierania konkurencyjności i przedsiębiorczości.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Monitorowanie działań w przestrzeni kosmicznej będzie się odbywać w oparciu o zestaw wskaźników dostosowanych do każdego konkretnego działania. Wskaźniki te zostaną opracowane zgodnie z przyszłymi negocjacjami w sprawie umów o przyznanie wkładu w odniesieniu poszczególnych działań oraz w kontekście określenia nadzoru nad działaniami. Określono już kilka wskaźników, które są regularnie monitorowane i zostały ocenione w ramach śródkresowej oceny już realizowanych działań w zakresie przestrzeni kosmicznej (Copernicus, Galileo i EGNOS). Oczekuje się, że większość tych wskaźników zostanie utrzymana i zostaną one wykorzystane jako punkt odniesienia dla nowych działań. Na poziomie wdrażania działań określone zostaną również, w razie potrzeby, dodatkowe cele szczegółowe. Wprowadzone zostanie również monitorowanie wykorzystania środków przyznanych na upowszechnianie wyników badań naukowych i innowacji, w szczególności z programów ramowych UE.

Sprawozdawczość w odniesieniu do poszczególnych wskaźników jest obecnie związana z przedkładanym przez podmioty, którym powierzono świadczenie usług, sprawozdaniami kwartalnymi; planuje się, że w przyszłości sprawozdawczość nadal będzie opierać się na tym harmonogramie, nie uniemożliwiając jednak Komisji zwrócenia się o sprawozdania *ad hoc*.

W związku z tym w przyszłych umowach o przyznanie wkładu zawarte zostaną postanowienia dotyczące sprawozdawczości, które będą określać w szczególności dokładną definicję wskaźników i częstotliwość przedkładania sprawozdań.

Oprócz tych zwykłych środków Komisja, wykonując swoje uprawnienia w zakresie nadzoru politycznego nad programem kosmicznym, wzmocni mechanizmy monitorowania i oceny w odniesieniu do uprawnionych podmiotów, wymagając od nich szczegółowych rocznych planów zarządzania i sprawozdań z realizacji, a także organizując regularne spotkania na temat stopnia zaawansowania programu i przeprowadzając audyty finansowe i technologiczne.

Państwa członkowskie również będą musiały wnieść swój wkład do tego zadania, w szczególności w odniesieniu do obszarów, za które są bezpośrednio lub pośrednio odpowiedzialne.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Model zarządzania zaproponowany na następny okres finansowy opiera się na obecnych ramach, wykorzystując w stosownych przypadkach, synergię, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa.

Komisja Europejska będzie przede wszystkim odpowiedzialna za ogólny nadzór polityczny nad programami. Będzie mogła korzystać z zarządzania pośredniego poprzez przekazanie zarządzania działaniami operacyjnymi Agencji Europejskiego GNSS i Europejskiej Agencji Kosmicznej, zgodnie z ich obszarem kompetencji.

Będzie miała również możliwość konsultacji z ekspertami i z krajowymi agencjami kosmicznymi w szczególnych kwestiach technicznych.

Jeśli chodzi o rolę Agencji, proponuje się wykorzystanie jej doświadczeń dotyczących akredytacji bezpieczeństwa na potrzeby GNSS, tak by odpowiadała ona za akredytację bezpieczeństwa wszystkich działań w zakresie przestrzeni kosmicznej (Galileo, EGNOS, Copernicus, SSA i GOVSATCOM).

Jeżeli chodzi o współpracę z ESA, celem jest usprawnienie obecnych ram. Na dzień dzisiejszy z ESA zawartych jest szereg umów o delegowaniu zadań i uzgodnień roboczych wraz z różnymi przepisami wykonawczymi. Proponuje się zawarcie z ESA ramowej umowy o partnerstwie (o charakterze finansowym) obejmującej wszystkie programy, aby zapewnić spójność we wdrażaniu działań przez ESA. Zadania wykonywane przez ESA powinny pozostać bez zmian.

Warunki płatności nie powinny znacząco się różnić od warunków płatności w poprzednich wieloletnich ramach finansowych: agencje przygotowują prognozę płatności, którą kontroluje Komisja (w szczególności w odniesieniu do całkowitej puli środków przekazanych na oddelegowane zadania), a płatności są dokonywane regularnie, aby umożliwić podmiotom, którym powierzono świadczenie usług, skuteczne zarządzanie zamówieniami i unikanie problemów pieniężnych. Zatwierdzanie płatności pozostaje w gestii Komisji, w szczególności ma ona prawo do ich ograniczenia w przypadku gdy popyt i związana z nimi prognoza zostają uznane za zawyżone.

Strategia kontroli, która zostanie określona w umowach o przyznanie wkładu, będzie opierać się na doświadczeniach zdobytych w poprzednich wieloletnich ramach finansowych, w szczególności na kwartalnej sprawozdawczości (obejmującej m.in. sprawozdawczość programową, finansową i sprawozdawczość w zakresie zarządzania ryzykiem), oraz na różnych poziomach odpowiednich komisji (np. rada ds. zamówień publicznych) i posiedzeń. Przyszła strategia kontroli będzie opierać się na definicji wszystkich zagrożeń dla programu i będzie uwzględniać ich względne znaczenie i potencjalny wpływ na program. Taka organizacja kontroli okazała się skuteczna w przypadku głównych działań – Galileo, EGNOS i Copernicus – jak stwierdzono w odpowiednich ocenach śródk okresowych.

Obowiązująca obecnie strategia kontroli została poddana audytowi przez Trybunał Obrachunkowy w drodze corocznej weryfikacji transakcji i przez Służbę Audytu Wewnętrznego w drodze szczegółowych audytów. Zalecenia z tych audytów były ograniczone i zostały już wdrożone.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Zidentyfikowane ryzyko

Zidentyfikowane ryzyko jest podobne do ryzyka, które stwierdzono w poprzednich wieloletnich ramach finansowych w odniesieniu do realizowanych działań, głównie GNSS i Copernicus, oraz – w mniejszym zakresie – SST:

ryzyko technologiczne: działania związane z przestrzenią kosmiczną wykorzystują najnowszą technologię, która nie została jeszcze zatwierdzona i której specyfikacje podlegają ciągłym zmianom;

ryzyko przemysłowe: w budowę i modernizację infrastruktury zaangażowane są liczne podmioty branżowe w wielu państwach, których prace należy skutecznie skoordynować w celu uzyskania niezawodnych i w pełni zintegrowanych systemów, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa;

ryzyko związane z harmonogramem: każde opóźnienie w realizacji mogłoby spowodować niewykorzystanie istniejących możliwości i doprowadzić do przekroczenia kosztów;

ryzyko związane z zarządzaniem: w zarządzanie programami zaangażowane są różne podmioty, które ze sobą współpracują, ważne jest zatem zapewnienie stabilności i odpowiedniej organizacji. Należy ponadto wziąć pod uwagę rozbieżności w opiniach różnych podmiotów, w szczególności w opiniach państw członkowskich, na temat wielu istotnych kwestii. W tym kontekście należy rozważyć wspólne ponoszenie niektórych rodzajów ryzyka, w szczególności ryzyka finansowego i ryzyka związanego z bezpieczeństwem, przez podmioty najlepiej przystosowane do ponoszenia takiego ryzyka.

Ryzyko finansowe jest ograniczone ze względu na ściśle monitorowanie przez Komisję zamówień zarządzanych przez podmioty, którym powierzyła świadczenie usług, (na przykład udział UE w radach ds. zamówień publicznych, kontrola planów długoterminowych i budżetów na zamówienia publiczne itp.), budżet ograniczony przepisami prawa oraz dostosowania, w ramach budżetu, w przypadku przekroczenia wydatków w jednej lub drugiej części programu.

Bieżące działania

W odniesieniu do usług systemu Galileo, EGNOS i Copernicus ryzyko jest związane z ich ciągłością i ewolucją, a zatem jest ono ograniczone ze względu na kilkuletnie doświadczenie w realizacji tych działań. Według wniosków przedstawionych w odpowiednich ocenach śródkresowych działania te są skutecznie realizowane, co potwierdza nieprzerwane świadczenie usług i dostarczanie danych. Zarządzanie ryzykiem stanowi integralny element zarządzania działaniami w zakresie przestrzeni kosmicznej, monitorowany przez Komisję. Plan zarządzania programem, który jest integralną częścią umów o delegowaniu zadań podpisanych z ESA, zawiera wszystkie narzędzia i środki (sprawozdawczość, rady kontroli itd.) w zakresie zarządzania ryzykiem. Procesy monitorowania i działania w zakresie zarządzania ryzykiem przewidziane w obecnych wieloletnich ramach finansowych zostaną wykorzystane w przyszłych umowach o przyznaniu wkładu.

Nowe działania

Rozwój SST i GOVSATCOM jest obarczony ryzykiem, ponieważ są one nowymi działaniami. Ryzyko z tym związane jest jednak ograniczone, ponieważ:

- znaczna część działań w zakresie SSA rozpoczęła się wraz z ustanowieniem ram wsparcia SST (5 lat). Wnioski wyciągnięte z pierwszych lat realizacji prowadzą obecnie do zmian w strukturze i realizacji programu (zarządzanie, proces decyzyjny itp.). Nowe rozporządzenie uwzględni te niezbędne zmiany, aby ograniczyć ryzyko nieosiągnięcia celów.

- inicjatywa GOVSATCOM ma być stopniowo wdrażana w celu zapewnienia wystarczającej elastyczności i dostosowania się do zmieniającego się popytu i zmieniających się potrzeb. Oprócz wiedzy fachowej UE w dziedzinie zarządzania działaniami w zakresie przestrzeni kosmicznej pozwoli to, wraz z modułowym

charakterem inicjatywy, na dostosowanie jej zakresu w taki sposób, aby uniknąć na przykład nadmiernych zamówień.

Kontrola wewnętrzna

Ogólny system kontroli wewnętrznej DG GROW opiera się na różnych sprawozdaniach przedkładanych co kwartał przez podmioty, którym powierzono świadczenie usług. Sprawozdania te są następnie poddawane szczegółowym przeglądom w celu zapewnienia ich zgodności z planem, a także w celu rozwiązania wszelkich problemów technicznych; przeglądy te obejmują również podejmowanie działań następczych w związku z zagrożeniami związanymi z realizacją programu. Ponadto DG GROW przeprowadza audyty *ex post* w celu zapewnienia należytego zarządzania finansami przez podmioty, którym powierzono świadczenie usług.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Główny budżet programu jest zarządzany przez Agencję, ESA i Eumetsat w drodze umów o przyznanie wkładu. Na podstawie danych z przeszłości łączne koszty kontroli wszystkich podmiotów, którym Komisja powierzyła świadczenie usług, szacuje się na około 0,3 % zarządzanych funduszy powiązanych. Szacuje się, że na podstawie poprzedniego okresu koszty organów wykonawczych wyniosą 5–10 %.

Oczekiwany poziom ryzyka błędu zarówno na etapie płatności, jak i zamknięcia jest niski z uwagi na mechanizm udzielania zamówień: Komisja deleguje udzielanie zamówień Agencji lub ESA na podstawie wieloletnich ram finansowych, a agencje te składają co kwartał sprawozdanie na temat rzeczywistych i przewidywanych zamówień, w granicach kwot objętych delegacją.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Umowy o przyznanie wkładu zawierane z osobami trzecimi na podstawie rozporządzenia w sprawie programu kosmicznego najprawdopodobniej będą przewidywać nadzór i kontrolę finansową ze strony Komisji lub upoważnionego przez nią przedstawiciela oraz audyty przeprowadzane przez Trybunał Obrachunkowy lub OLAF, w razie potrzeby na miejscu.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	01	Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa – klaster na rzecz prz kosmicznej
------------------------------------	----	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
04.0201 Środki operacyjne – Europejski program kosmiczny	Środki na zobowiązania	(1a)	2140,879	2183,957	2229,896	2277,715	2322,428	2369,057	2416,068		15 940,000
	Środki na płatności	(2 a)	1123,106	1694,827	1942,491	2068,738	2239,144	2326,57	2370,309	2174,816	15 940,000
04.01 Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na program	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	0,000	60,000
OGÓŁEM środki przydzielone na program	Środki na zobowiązania	=1+3	2148,879	2191,957	2237,896	2285,715	2331,428	2378,057	2426,068		16 000,000
	Środki na płatności	=2+3	1131,106	1702,827	1950,491	2076,738	2248,144	2335,570	2380,309	2174,816	16 000,000

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
------------------------------------	---	---------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do [załącznika do oceny skutków finansowych regulacji](#) (załącznik V do zasad wewnętrznych), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 20 27 r.	OGÓŁE M
Zasoby ludzkie		16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321		114,247
Pozostałe wydatki administracyjne		1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909		12,601
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	18,016	18,050	18,084	18,120	18,156	18,192	18,230		126,848

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 20 27 r.	OGÓŁE M
OGÓŁEM środki z wszystkich DZIAŁÓW wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	2166 ,895	2210 ,007	2255 ,980	2303 ,835	2349 ,584	2396 ,249	2444 ,298	0,00 0	16126,8 48
	Środki na płatności	1149 ,122	1720 ,877	1968 ,575	2094 ,858	2266 ,300	2353 ,762	2398 ,539	2174 ,815	16126,8 48

Uwaga: oprócz programu kosmicznego pakiet wieloletnich ram finansowych zawiera oddzielną pulę na wkład UE na rzecz Agencji.

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 20 27 r.	OGÓŁE M
Środki operacyjne 04. 0202 wkład UE do Agencji	Środki na zobowiązan ia	(1b)	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119		235,000
	Środki na płatności	(2b)	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119		235,000

3.1.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	114,247
Pozostałe wydatki administracyjne	1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909	12,601
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	18,016	18,050	18,084	18,120	18,156	18,192	18,230	126,848

Poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym (dawne linie „BA”)	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	60,000
Suma cząstkowa Poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych								

OGÓŁEM	26,016	26,050	26,084	26,120	27,156	27,192	28,230	186,848
---------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.1.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
W centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji	93	93	93	93	93	93	93
W delegaturach							
Badania naukowe							
Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) – CA, LA, SNE, INT i JED							
Dział 7							
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	– w centrali	39	39	39	39	39	39
	– w delegaturach						
Finansowanie ze środków przydzielonych na program	– w centrali						
	– w delegaturach						
Badania naukowe							
Inne (określić)							
OGÓŁEM	132	132	132	132	132	132	132

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	93
Personel zewnętrzny	39

3.1.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁE M
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

3.3. **Szacunkowy wpływ na dochody**

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artykuł ...							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

--

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

--